

TamSaha

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Aralık 2008 ● Sayı: 50

**Vals diyarında
Türk dansı...**

Türkiye Futbol Federasyonu
Adına Sahibi:
Mahmut Özgener
Yayın Yönetmeni:
Zeki Çol
Sorumlu Yazışları Müdürü:
Mazlum Uluç
Yazışları:
Bağış Erten
İlker Uğur
Cem Zamur
Barış Tarık Mutlu
Nihat Özten
Türker Tozar
Görsel Tasarım:
Hasan Teoman
Baskı:
Elma Basım
Halkalı Caddesi
No:164 B-4 Blok
Sefaköy/ İstanbul
Tel: (212) 697 30 30
Faks: (212) 697 70 70
Yazışma Adresi:
Türkiye Futbol Federasyonu
Medya İletişim Departmanı
Konaklar Mah. İhlamurlu Sok.
No: 9 34330
4. Levent/İstanbul
Telefon: (212) 282 70 20
Dahili: 157-159
e-mail: tamsaha@tff.org.tr
Web Sitesi:
<http://www.tff.org>
YEREL SÜRELİ YAYIN
Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf katkısı sağlayan
Vatan ve Türkiye
gazeteleriyle foto muhabiri
dostlarımız Haydar Tanışan,
Eser Erenler, Bahadır Çekişler,
Mahmut Bürkük, Nuri Bekar,
Erdal Cömert, Halid Kayacan ve
Fehim Kayacan'a
teşekkür ederiz.

Milli Takımımız, Avusturya'yı deplasmanda 4-2 yenerken hem oynadığı futbol hem de attığı birbirinden klas gollerle kritik iki İspanya maçı öncesi umut verdi

amacındaydı sanki. Milli Takımımız ise her zamanki “ilk yarıları pas geçme” hastalığına Viyana'da bir kez daha tutulmuş gibi, rakibinin oynadığı iyi futbolu seyrediyordu. Avusturyalılar topun olduğu her bölgede pres yapıyor, millilerimize oyun kurma fırsatı tanımıyor, kazandıkları toparla da ayağa isabetli paslarla hızlı ataklar geliştiriyordu. 28. dakikaya kadar iki gol pozisyonuna giren rakip karşısında bir varlık gösterdiğimiz söylenemezdi. Avusturyalılar, çok istediklerini her halleriyle belli ettikleri golü 28'de organize bir atakta buluyordu. Hızlı gelişen ve son olarak sol kanada indirilen ev sahibi atağında Leitgeb'in yaptığı ortayla altı pasın uzak köşesinde buluşan Hölzl, topu kafayla uzak köşeye aşırtıyor ve Volkan'ın müdahalesine fırsat tanımıyordu: 1-0. Yenik duruma düşmemize rağmen sahadaki futbol manzarasında değişen bir şey yoktu.

Ernst Happel Stadı, Euro 2008'de nefesleri kesen Hırvatistan maçımıza şahitlik yaptı ama bu kalitede futbol oynayan Türk Milli Takım'ını ilk defa gördü. Milli Takımımız, Avusturya ile oynadığı özel maçta tutuk görüldüğü ilk 38 dakikanın ardından futbolun tüm gereklerini yerine getirdi. Akıcı ve tempolu bir futbol, kişisel becerilerin takım oyunuyla birleştirilmesi ve son derece klas gollerle Viyana'da sahne alan ay-yıldızlılar, iki kritik İspanya maçında hiç de yabana atılmayacaklarını kanıtlar gibiydi.

Avusturya-Türkiye: 2-4

Ernst Happel Stadı - 19 Kasım 2008

Hakemler

Manuel Grafe, Detlef Scheppe, Kai Voss (Almanya)

Avusturya

Gspurning-Garics (Standfes dk. 46), Stranzl, Scharner (Prödl dk. 87), Ibertsberger (Arnautovic dk. 46)-Hölzl, Leitgeb (Stankovic dk. 71), Saumel (Aufhauser dk. 64), Fuchs-Ivanschitz, Okotie (Hoffer dk. 46)

Türkiye

Volkan-Gökhan Gönül, Gökhan Zan, Eren, Hakan Balta-Sabri (Serkan dk. 69), Mehmet Aurelio (Selçuk dk. 87), Ayhan (Nuri dk. 80), Kazım (Sinan dk. 84)-Tuncay (Caner dk. 72), Mehmet Yıldız (Halil Altıntop dk. 46)

Goller

Hölzl (dk. 28 ve 53), Aurelio (dk. 38), Tuncay (dk. 41, 47 ve 62)

Sarı Kartlar

Sabri (Türkiye), Ivanschitz (Avusturya)

2010 Dünya Kupası eleme grubunda oynadığı ilk dört maçtan 2 galibiyet, 2 beraberlikle ayrılarak 8 puan toplayan ve lider İspanya'nın 4 puan gerisinde ikinci sırada yer alan Milli Takımımız, İspanya ile 28 Mart ve 1 Nisan 2009'da art arda oynayacağı iki kritik maç öncesi Avusturya ile özel müsabakada karşı karşıya geldi. Son Estonya beraberliği ile kafalarda oluşan “Acaba?” bulutlarının dağılması ya da yoğunlaşması adına bu maç önemli bir gösterge olacaktı. Milli Takımımız, zaferle ayrıldığı Euro 2008 finallerinde Hırvatistan'ı penaltı atışlarıyla elediği o muhteşem maçın ardından bir kez daha Ernst Happel Stadı'nın çimlerindeydi. Talihin garip bir tecellisi olarak Avusturya'nın başında, Euro 2008'de Çek Cumhuriyeti'ni yöneten ve Milli Takımımızdan unutamayacağı bir yenilgi alan Karel Brückner bulunuyordu. Ama gelin biz maçın başlama düdüğü çalmadan birkaç gün öncesine dönelim ve ay-yıldızlı cephede neler yaşandığına bir göz atalım. Milli Takım kadrosu açıklandığında “sakatlıkların” etkisi bir kez daha görülüyordu. Nihat Kahveci, Hamit Altıntop gibi takımın kilit oyuncularının yanı sıra elmacık kemiğinde kırık olan Servet Çetin de riske atılmamak için kadroya

alınmamıştı. Ancak talihsizlikler bununla da kalmayacaktı. Lig maçları sırasında rahatsızlanarak hastaneye kaldırılan Arda Turan ve sakatlanan Semih Şentürk de kadrodan çıkartılıyordu. Bu iki oyuncunun yerine Selçuk Şahin kadroya dâhil edilmiş ve kampa katılmıştı.

Terim: “Kolay rakip yok”

Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, maç öncesi düzenlediği basın toplantısında “Günümüz futbolunda kolay rakip yok. Hiçbir maç, oynamadan, koşmadan ve emek vermeden kazanılamaz” diyordu. Avusturya'yı “saygı duydukları bir rakip” olarak niteleyen Terim, bu karşılaşmada eksiklerini görmek için risk olarak oynayacaklarını belirtiyordu. Bu arada Avusturya Futbol Federasyonu, Milli Takımımıza bir jestte bulunarak, 2008 Avrupa Şampiyonası sırasında Türkiye'nin Hırvatistan'ı yendiği maçta kullandığı soyunma odasıyla yedek kulübesini tahsis ediyordu. Basın toplantısında Avusturyalı yetkililere gösterdikleri dostluk için teşekkür eden Terim, Ernst Happel Stadı'na tam 5 ay sonra tekrar adım attığında eski anıların canlandığını ve özellikle Hırvatistan maçını tekrar anımsayarak duyulandığını söylüyordu. Şimdi

sıra aynı statta o duyguları yeniden ama bu kez Avusturya karşısında yaşamak isteyen oyunculara gelmişti.

Yine aynı sıkıntıyla başlıyoruz

Milli Takımımız sahaya çıktığında kadroda formaya fazla aşına olmayan isimler de vardı. Ümit Milli Takımımızın stoperi Eren Güngör ilk kez A Milli Takım savunmasının göbeğinde yer alıyor, santrfor mevkiinde ise daha önce kadroya alınmasına rağmen çok fazla oynama şansı bulamayan Mehmet Yıldız forma giyiyordu. Bu statta oynadığı eleme grubu maçında Fransa'yı 3-1'lik yenilgiye uğratan Avusturya, boş bir takım olmadığını ilk dakikalardan itibaren göstermek

Ta ki 38. dakikaya kadar. O dakikada sanki millilerimize sihirli bir değnek dokunacak ve hem futbol hem de skor adına çoktandır hasret kaldığımız bir peri masalı başlayacaktı. Masalın başlangıç dakikasında Mehmet Aurelio, dikine rakip kaleye iniyor, Kazım'la yaptığı duvar pasıyla ceza sahasına dalıyor, hafif sağ çaprazdan yerden plase bir vuruşla kaleci Gspurning'i avlıyordu: 1-1. Şimdi diriliş zamanıydı işte. Milli Takım topa daha çok sahip olmaya, akıcı pas trafiğiyle rakibinin dengesini bozmaya ve pozisyon üretmeye başlıyordu. Güzel futbolun karşılığı da gecikmiyordu

zaten. 41. dakikada kazanılan serbest vuruşu Sabri arka direğe ortalıyor, Gökhan Zan'ın ortaya indirdiği topu kalabalığın arasında Tuncay yarım voleyle ağlara gönderiyordu. 2-1 aynı zamanda ilk yarının skoruydu ama hem Milli Takımımızın hem de ikinci golün sahibi kaptan Tuncay Şanlı'nın ikinci yarıda söyleyecek daha çok şeyi vardı.

Futbola doymak budur

Milli Takımımızın ikinci yarıları, ilk yarılarla oranla çok daha iyi oynaması bir gelenek haline gelmişti ama Viyana'da resital verileceğini çoğu kimse beklemiyordu. Ay-yıldızlı on bir, uzun zamandır izlemediğimiz kadar güzel bir oyunla tribünleri futbola

İspanya 3 attı

Milli Takımımızın Avusturya'yı 4-2 yendiği gün, grubumuzdaki rakiplerimizin de hazırlık maçları vardı. Grup lideri İspanya, Şili'yi David Villa (38 penaltıdan), Fernando Torres (67) ve Cazorla'nın gollarıyla 3-0 yenerken, Bosna-Hersek de Slovenya'yı deplasmanda 4-3'lük skorla mağlup etti. Bosna-Hersek'in gollerini Ibisevic (2 ve 63), Misimovic (13 penaltı) ve Dzeko (53) kaydetti. Belçika, golünü 23. dakikada Mirallas'la bulduğu maçta Lüksemburg'la deplasmanda 1-1 berabere kaldı. Estonya ise 18 Kasım'da Moldova, 22 Kasım'da da Litvanya ile iki hazırlık maçı oynadı. İlk maçı Voskoboinikov'un (56) golüyle 1-0 kazanan Estonya, ikinci maçtan 1-1'lik skorla ayrıldı. Estonya'nın Litvanya maçındaki golünü 6. dakikada Puri kaydetti.

doğuruyordu. Ernst Happel daha önce Hırvatistan'la oynadığımız maçta bir heyecan fırtınasına şahitlik yapmıştı ama Türk takımını bu kadar yüksek kalitede oynarken ilk kez görüyordu. İkinci yarı boyunca millilerimiz tempolu ve akıcı futbol oynayabildiklerini, pas isabet yüzdesini yukarılara çekebildiklerini, bu tempoda bile teknik özelliklerini sergileyebileceklerini ortaya koyuyor, bol pozisyon ürettikleri maçta izleyenlere keyif veriyordu. Gerçekten de uzun zamandır "Keşke şu maç bitmese" dedirten bir oyun vardı çimlerin üzerinde. 48'de Avusturyalılar atağa kalkarken Sabri yetişip topu çalıyor ve rakip ceza sahası önündeki Halil Altıntop'u görüyordu. Halil'in pasıyla buluşan Tuncay Şanlı topun altına girerek kesme bir vuruş yapıyor ve Avusturya kalecisine, üzerinden aşip giden topa çaresizce bakmak kalıyordu: 3-1. Bu golden beş dakika sonra güzel bir gol atma sırası Avusturya'ya gelmişti. İlk golün sahibi Hölzl, ceza alanımızın sağ çaprazından plase bir vuruşla uzak köşeyi

görüyor ve farkı bire indiriyor ama maçı izleyen Türk futbolseverlerin içine en küçük bir endişe tohumu ekemiyordu. Bizim çocuklar o gün bu maçı kazanacaklarını o denli belli ediyordu ki... Avusturya kalesi yeniden muhasara ediliyor, sağlı-sollu ataklardan gelen şutlarla dövülmeye başlanıyordu. 60'ta Kazım sol çaprazda bulunduğu topla dönüyor ve herkesin orta yapmasını beklediği bir anda uzak köşeye plaselediği top üst direktten geri geliyordu. Bu dönüş, üç dakika sonra gelecek golün habercisi gibiydi. 63'te Sabri'nin sağ kanattan kullandığı serbest vuruşta Tuncay müthiş bir şut çıkartıyor, top üç dakika önce Kazım'ın işaretlediği yerden geri dönerken kale direklerini uzun süre titretiyordu. Ama Avusturyalılar için tehlike, bizim adımıza da umut tükenmemişti. Tuncay dönen topu takip ediyor, rakibinden sıyrılıp kaleciye ikinci goldeki topun altına girme "numarasını" tekrarlıyor ve maçın skorunu belirliyordu: 4-2. Bir hazırlık maçı da olsa, bu oyunu ve golleri gördükten

sonra İspanya ile oynayacağımız iki zorlu karşılaşmaya ümitle bakabiliriz artık. Başlıkta da dediğimiz gibi; "Hep böyle kal!"

Mercedes'den TFF'ye yeni araçlar

Türkiye Futbol Federasyonu ile Türk Futbol Milli Takımları ana sponsoru Mercedes-Benz Türk A.Ş. araç teslim töreni düzenledi. Mercedes-Benz Türk A.Ş.'nin Hadımköy'deki satış yerinde yapılan törende, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, Başkanvekili Lutfi Arıboğan, Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim ve teknik heyet, milli takım aday kadrosuna İstanbul'da katılan futbolcular,

bir yana, yeni işbirlikleriyle daha fazla kaynak aktarıyorlar" diye konuştu. Mercedes-Benz Türk Pazarlama ve Satış Direktörü Süer Sülün, 58 tane aracın yenilendiğini, bunların 2'sinin otobüs, 8'inin hafif ticari araç ve geri kalanının otomobil olduğunu söyledi. Bu arada, araçlar arasında UEFA Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik'in kullanımı için bir Mercedes-Benz S-Serisi yer aldığı kaydedildi.

Mercedes-Benz Türk Direktörler Kurulu Başkanı Jürgen Ziegler ile Pazarlama ve Satış Direktörü Süer Sülün yer aldı. TFF Başkanı Mahmut Özgener, törende yaptığı konuşmada, Mercedes-Benz Türk'ün TFF'nin en eski sponsorlarından olduğunu ifade ederek, "Mercedes-Benz'in bugün yenilediği araçlar, hem İstanbul'daki birimlerimizde hem de bölgelerde kullanılacak. TFF olarak yaşanan ekonomik krize karşı her türlü tedbiri aldık ve krizden etkilenmedik. Tüm sponsorlarımız alanlarında lider firmalar. Bize verdikleri bütçeyi azaltmak

Asla vazgeçmem

Milli Takımımızın ilk devşirme futbolcusu. Geçmişte yerli statüsünde oynamak için adını değiştiren çoğu oyuncu gibi davranmadı ve İspanya Ligi'nde de “Mehmet” adını kullanmayı sürdürdü. “Türkiye'den ayrılınca Milli Takım'da oynamaz” diyenleri de şaşırtarak her davete koşma koşma geldi. Hangi takımda ve ülkede oynarsa oynasın Türk Milli Takımı'nda oynamaktan vazgeçmeyeceğini, çünkü Türkiye'yi ve Türk Milli Takımı'nı çok sevdiğini söylüyor.

Türker Tozar

▼Fenerbahçe taraftarı senin yokluğunu fazlasıyla hissediyor. Bu konuda neler söylersin?

▲Fenerbahçe taraftarları gerçekten muhteşemdi. Şükrü Saracoğlu Stadyumu'nda yaratılan atmosfer sayesinde birçok takımı dize getirdik, önemli başarılar elde ettik. Bana gösterdikleri sevginin farkındaydım, bundan çok memnun oldum. İçlerinde bulunan hislerin karşılığının bende de olduğunu bilsinler.

▼Türkiye'de yabancı futbolcular el üstünde tutuluyor. İspanya'da da aynı ilgi ve sevgiyle karşılandın mı?

▲İspanya'da gördüğüm ilgi Türkiye'de gördüğüm ilgiye büyük ölçüde benziyor. Herkes benimle ilgileniyor, taraftarlar beni çok seviyor. Benimle fotoğraf çektirip imza almaya çalışıyorlar. Orada da taraftarlar kulüplerine ve futbolcularına büyük bir tutkuyla bağlı.

▼İspanya'da golcü bir kimliğe büründün.

Aslında seni Trabzonspor'dan tanıyanlar hücum yönü çok iyi bir oyuncu olduğunu biliyor. Fenerbahçe'de ise ön libero olarak belli sınırlar içinde kalmak zorundaydın. Sen hangi bölgede oynamaktan daha memnunsun?

▲Söylediğiniz gibi, Trabzonspor'da oynadığım dönemde forvet arkası olarak görev aldığım birçok maç oldu. Ancak Fenerbahçe'ye geldikten sonra savunma ile orta saha arasında iletişimi sağlayan bir oyuncu haline dönüştüm. Real Betis'te oynadığım mevki yine aynı. Yani ön libero olarak oynamaya devam ediyorum. Milli Takım'da da buna paralel olarak gidiyor. Sadece Real Betis'teki Teknik Direktörümüz Paco Chaparro beni bazen ileriye çıkmam konusunda uyarıyor. Ben de arkadaşlarıma destek verebilmek için ataklara katılıyorum. Bu ileri çıkışlarım gerçekten fayda sağlıyor galiba, çünkü Numancia ile oynadığımız maçta iki gol birden attım.

▼Türkiye'ye gelen yabancılar için hep bir alışma devresinden söz edilir. Oysa sen İspanya'ya çok çabuk adapte oldun. Bunu nasıl açıklıyorsun?

▲Türkiye'de uzun bir süredir forma giydiğim için bu problemi çoktan halletmiştim. İspanya'da ise her ne kadar Portekizce ile İspanyolca birbirine yakın olsa da sosyal hayata ve yeni yaşam alanınıza alışmanız için biraz süre gerekiyor. İstanbul gibi büyük bir metropolde beş yıl futbol oynadım. Büyük kentin canlılığına ve onunla birlikte gelen bir sürü etkene alıştım. Şimdi yaşadığım Sevilla ise küçük ve sakin bir şehir. Artık küçük şehirde yaşamaya kendimi adapte

Mehmet Aurelio

İspanya'da gördüğüm ilgi Türkiye'de gördüğüm ilgiye büyük ölçüde benziyor. Herkes benimle ilgileniyor, taraftarlar beni çok seviyor. Benimle fotoğraf çektirip imza almaya çalışıyor. Orada da taraftarlar kulüplerine ve futbolcularına tutkuyla bağlı.

Real Betis'te de ön libero oynuyorum. Ama Teknik Direktörümüz Paco Chaparro beni bazen ileriye çıkmam konusunda uyarıyor. Bu ileri çıkışlarım gerçekten fayda sağlıyor galiba, çünkü Numancia ile oynadığımız maçta iki gol birden attım.

İstanbul'da büyük kentin canlılığına ve onunla birlikte gelen bir sürü etkene alıştım. Şimdi yaşadığım Sevilla ise küçük ve sakin bir şehir. Artık küçük şehirde yaşamaya kendimi adapte etmeliyim. Henüz taşınma meselesini halledemedim.

Türk Milli Takımı için bugüne kadar elimden gelenin en iyisini yaptım ve yapmaya devam edeceğim. Hangi ülkede futbol oynarsam oynayayım Milli Takım'a hizmet edeceğim. Çünkü Milli Takım'ı ve Türkiye'yi çok seviyorum.

İspanya ile 2010 Dünya Kupası'na katılmak için final maçları oynayacağız. İspanya oynadığı futbolla ve kadrosuyla Euro 2008'i kazanmayı hak etmişti. Doğrusu onlarla 2009'da oynayacağımız iki maç da büyük bir çekişmeye sahne olacak.

İspanyolların Türklere karşı bir sempatisi var. Milli Takımımızı seviyorlar ve oyuncularımızın isimlerini ezbere biliyorlar. Medyada da eleme grubundaki maçların çok zor geçeceği ve İspanya'nın işinin kolay olmadığı yazılıp çiziliyor.

etmeliyim. Henüz taşınma meselesini halledemedim. Bunu gerçekleştirdikten sonra problem kalmayacağını düşünüyorum. Zaten ben de ailem de yeni şehrimizi sevdik.

▼Sevilla'nın daha küçük olduğunu söyledin. Sence küçük şehirlerde mi yoksa İstanbul gibi büyük kentlerde mi yaşamak daha eğlenceli?

▲Biliyorsunuz, Türkiye'ye Rio de Janeiro gibi büyük bir şehirden geldim. Bu yüzden kalabalıkta yaşamamanın ne demek olduğunu iyi bilirim. Ancak benim için iki türlü şehirde yaşamak da eğlenceli. Hepsinin kendine göre güzellikleri var. Bu arada İstanbul'un çok güzel bir şehir olduğunu ve orada olmaktan her zaman mutluluk duyduğumu da belirtmeliyim.

▼Türkiye'den ayrıldıktan sonra Milli Takım'da bir daha oynamayacağın öne sürüldü. Ama sen sanki Türkiye'de doğup büyümüş bir oyuncu gibi Milli Takım kadrosuna her davet edildiğinde gelmeyi sürdürüyorsun. Bu konuda neler söylersin?

▲Gerçekten bilmiyorum. Samimimi söyleyeyim, neden

böyle yazılar çıkıyor onu da hâlâ anlayabilmiş değilim. Sonuçta ben profesyonel bir futbolcuyum. Şimdi yeni kulübüm için ter döksem de her zaman Türk Milli Takımı'na yardımcı olmayı sürdüreceğim. Bugüne kadar elimden gelenin en iyisini yaptım ve yapmaya devam edeceğim. Hangi ülkede futbol oynarsam oynayayım Milli Takım'a hizmet edeceğim. Çünkü Milli Takım'ı ve Türkiye'yi çok seviyorum.

Mehmet ismini seviyorum

▼Buna paralel olarak şunu sorabilirim; İspanya'ya transfer olduğunda yine birçok kişi “Marco Aurelio” adını kullanacağını tahmin etti ve “Mehmet” ismini kullanınca gerçekten şaşkınlığa uğradı. Tabii benim de içinde olduğum büyük bir kesimin bundan çok mutlu olduğunu da söylemem lâzım.

▲Bu soru bana İspanyol gazeteciler tarafından da birçok kez soruldu. “Neden Marco değil de Mehmet?” dediler. Mehmet ismini seviyorum. Bu şekilde anılmak ve onu

yapmak niye? Üç puan alamadık belki ama puansız da ayrılmadık. Her iki takımla da yapacağımız rövanş karşılaşmalarında bu kez galibiyeti yakalayacağımızı tahmin ediyorum.

▼Dünya Kupası'na yükselme şansımızı nasıl görüyorsun?

▲Şu anda 12 puanlı İspanya'nın dört puan gerisinde ikinci sıradayız. İyi bir takımımız var, iyi futbol oynuyoruz. İnşallah finallere gideceğiz.

▼Real Betis'in ligdeki durumunu nasıl görüyorsun? Şu anda orta sıralarda mücadele ediyorsunuz?

▲Takımımız yavaş yavaş iyi futbol oynamaya başladı. Umarım daha da

iyi olacağız. Hedefimiz ligi beşinci ya da altıncı sırada bitirerek UEFA Kupası'na yükselebilmek.

▼"İspanya'da oynamış olmak benim hayalimdi, artık bu yeter" diyor musun? Bundan sonraki hedef ne olacak?

▲Küçük yaştan beri İspanya Ligi'nde futbol oynamayı hayal etmişim. Ne zaman gerçekleşeceğini bilmiyordum. Şimdi bu hayalime kavuştum ve mutluyum. Açıkçası, gelecek hakkında şu anda hiç düşünmüyorum. Çünkü halimden memnunum. Betis ile üç yıllık sözleşmem var ve sadece Betis'te iyi futbol oynamaya odaklandım.

kullanmak hoşuma gidiyor.

▼Beğendiğin ön liberolar hangileri?

▲Claude Makalele ve Patrick Vieira ilk aklıma gelen isimler. Her ne kadar ön libero olmasa da Steven Gerrard çok beğendiğim bir futbolcu.

▼Türkiye'de oynanan futbolla İspanya'da oynanan futbolu karşılaştırdığında neler söyleyebilirsin?

▲İspanya'da futbol Türkiye ile karşılaştırıldığında daha teknik ve hızlı gözüküyor. Türkiye'de de futbolun teknik yönü ağır basıyor, iyi oyuncular var. Bunun yanında Türk futbolu fizik güç de gerektiriyor.

▼Senden İspanya ile oynayacağımız iki maçla ilgili bir değerlendirme almak isteriz.

▲Açık söylemek gerekirse, geçtiğimiz Avrupa Şampiyonası'nda gerçekleşmeyen final mücadelesi şimdi olacak gibi gözüküyor. 2010 Dünya Kupası'na katılabilmek için final maçları da diyebiliriz. İspanya oynadığı futbolla ve kadrosuyla Euro 2008'i kazanmayı hak etmişti. Ancak biz de kazandığımız maçlarla ve geldiğimiz nokta açısından turnuvanın en sensasyonel takımıydık. 2009'da oynanacak iki maç da gerçekten büyük bir çekişmeye sahne olacak.

İspanyollar bizi seviyor

▼İspanyollar Türk futboluna nasıl bakıyor ve bizim yapacağımız maçlarla ilgili neler düşünüyor?

▲İspanyolların Türklere karşı bir sempatisinin olduğunu söylemeliyim. Milli Takımımızı da seviyorlar. Benim duyduğum kadarıyla takımımızdan övgüyle söz ediyorlar. 2002 Dünya Kupası'nda elde edilen üçüncülük ve son Avrupa Şampiyonası'nda oynanan futbol hafızalarda. Oyuncuların isimleri ezbere biliniyor. Eleme grubundaki maçların çok zor geçeceği ve İspanya'nın işinin kolay olmadığı yazılıp çiziliyor.

▼Belçika ve Estonya maçlarında kaybedilen puanlar beklenmedik oldu. Sence burada rakiplerin üstün direncinin yanında başka etkenler de rol oynadı mı?

▲Bu takımların ikisi de bize karşı dirençli bir performans sergiledi. Kâğıt üzerinde zayıf gözükken rakipler, sahaya çıktığınızda aynı şekilde olmayabiliyor. Bu maçlarda da yaşanan buydu. Rakipleri hiçbir zaman küçük görmemek gerekir; çünkü hiçbir maçı oynamadan kazanamazsınız. Bir de futbolda geçmişle yaşanmaz. Bu yüzden, artık bu maçların ardından spekülasyon

İstanbul, 2009 finalinden

Burak **Gürkan**

2005 senesinde belki de tüm zamanların en kaliteli ve heyecanlı UEFA Şampiyonlar Ligi Finali, İstanbul'da, Atatürk Olimpiyat Stadı'nda oynanmıştı. Bu müthiş finali 3-0 geriden gelerek AC Milan'ı penaltı atışları sonunda alt eden Liverpool kazanmıştı. Fakat bu finalin sonucunda tek kazanan Liverpool olmamıştı elbette.

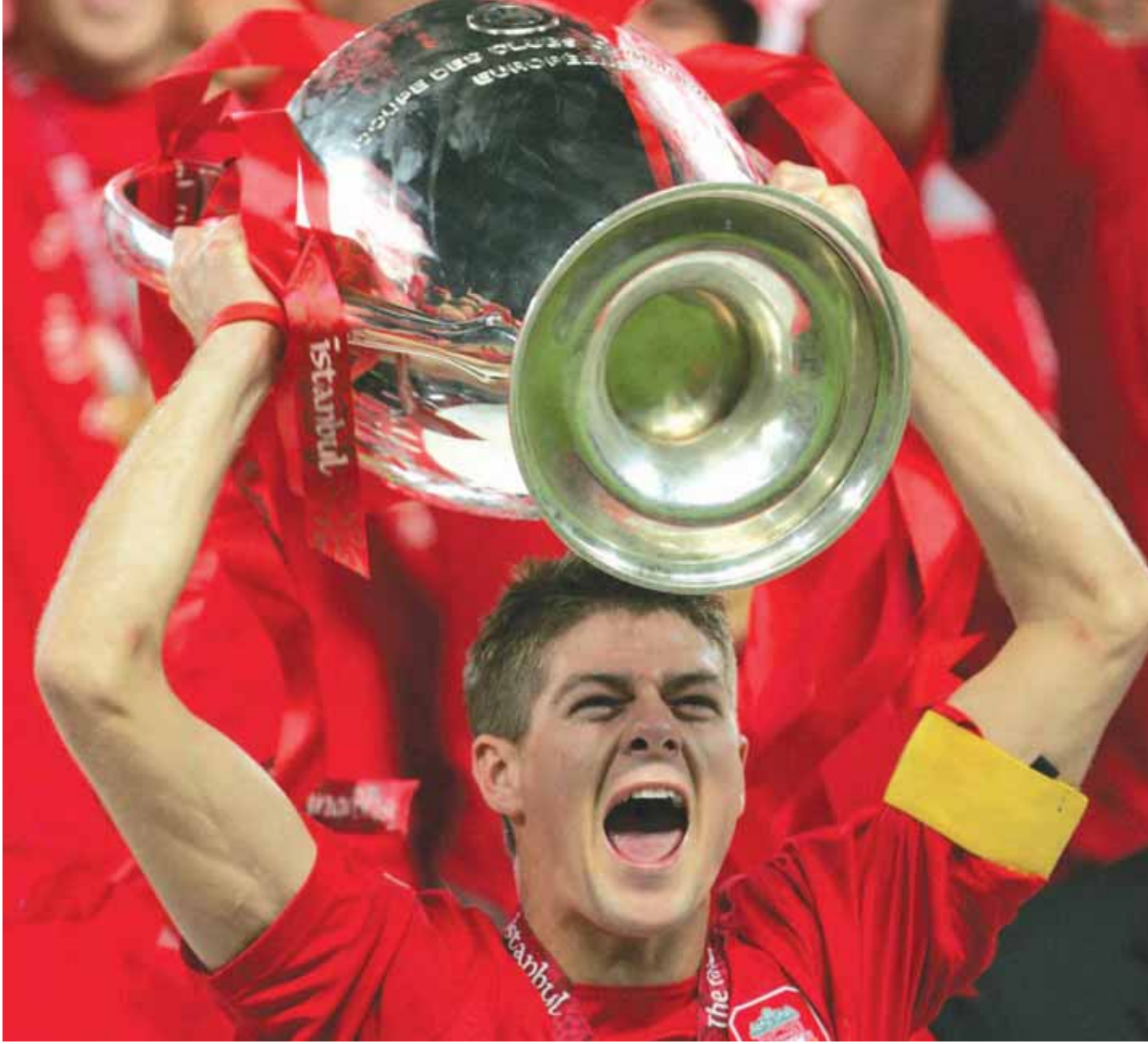
Organizasyona ev sahipliği yapan İstanbul da söz konusu final organizasyonundan çok ciddi getiriler elde etmişti.

Organizasyonun yarattığı ekonomik etkileri altı başlık altında ele almak mümkün:

1. Yerel organizasyon komitesinin gelirleri, işletme harcamaları ve yatırımları.
2. UEFA'nın Türkiye'de yaptığı harcamalar.
3. Belediye yatırımları.
4. Final maçı için gelen seyircilerin yaptığı harcamalar.
5. Türkiye'deki bilet satışları.
6. Telekomünikasyona yapılan yatırımlar ve telekomünikasyon hizmetleri için doğan ilave talep.

İstanbul finali 197 milyon dolar

2005 finalinin toplam ekonomik etkisi ölçüldüğünde; organizasyon sebebiyle oluşan toplam verim artışının yaklaşık 197 milyon dolar olduğu tahmin edilmektedir. Bu rakamı, 23 milyon dolarla direkt etki ve 124 milyon dolarla dolaylı ve teşvik edici etkiler oluşturmaktadır. Yaratılan verim artışının sonucunda ekonomide yaratılan brüt katma değer ise yaklaşık 102 milyon dolar olduğu tahmin edilmektedir. Görüleceği gibi, bir final organizasyonu yapmak, ülkeye, o finalin oynandığı şehre, stada, futbola kattığı tanıtım desteğinin yanında gözle görülür, elle tutulur ekonomik getiriler de sağlamaktadır. Eğer daha güncel olarak yaklaşık 2008 finalini incelersek, yine Moskova'nın bu organizasyona ev sahipliği yapmasının şehre kattığı getirileri çok net görebiliriz.

Moskova'da 267 milyon dolarlık pazar

UEFA Şampiyonlar Ligi Resmi Sponsorlarından MasterCard tarafından dünyanın en önemli spor ekonomisi uzmanlarından Simon Chadwick'e yaptırılan araştırmaya göre; Moskova'nın Luzhniki Stadyumu'nda Manchester United ile Chelsea arasında oynanan 2008 UEFA Şampiyonlar Ligi final maçının galibi, 108 milyon eurodan fazla gelir elde etmiştir. Rusya'nın başkentine 45 milyon euro para akışı sağlanmış, Moskova'daki finalin toplam ekonomik etkisi ise 267 milyon euronun üzerinde gerçekleşmiştir.

Rakamlar, Atina'daki 2007 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali'nin ekonomik etkisiyle de paralellik göstermiştir. Araştırmaya göre, geçen yıl AC Milan ve Liverpool kulüpleri, 100 milyon euro gelir elde etmek için mücadele etmişlerdi. Profesör Chadwick, bu olaydan tek faydalananın kulüpler olmadığını, Moskova'nın da geçen yıl Atina'nın 2007 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali esnasında kazanmış olduğu 26 milyon euroya karşılık 44.5 milyon euro gelir elde ettiğini belirtmektedir. Chadwick bu pozitif ekonomik akışın kısa dönemde taraftarların barlarda, kulüplerde, mağazalarda, otellerde, şehrin turistik yerlerinde,

bahışçilerde ve Luzhniki Stadyumu'nda gerçekleştirdiği harcamalara bağlıyor. Aynı zamanda Rusya'nın başkentinin artan turizm, kentsel sponsorluklar ve geleceğin mega olaylarına ev sahipliği yapma olasılığının yükselmesi gibi uzun vadeli ekonomik miraslardan da kâr etmeye aday olduğunu belirtiyor ki, görünen etkilerin yanında bu tarz henüz görünmeyen ama ileride çok fayda sağlayacak pozitif etkilerin de büyük faydası olacağı muhakkaktır. MasterCard'ın araştırmaları, galip takımın içinden çıktığı şehre de 127 milyon eurodan daha fazla bir fayda sağladığını ortaya koyuyor. Bu beklenmedik kazancın şehir

ne kazanacak?

imajının ve saygınlığının gelişimine bağlı olarak artış gösteren turizmden kaynaklı pozitif ekonomik etkilerin yanında; finale yakın dönemde tüketici güvenindeki artışa bağlı olarak şehrin barlarında, meyhanelerinde, mağazalarında ve bahisçilerindeki harcamalardan dolayı oluşan kısa dönemli mali gelirlerden kaynaklandığı belirtiliyor.

Glasgow 15 milyon pound kazandı

Bilindiği gibi bu sezonun UEFA Kupası Finali de 20 Mayıs 2009 tarihinde, İstanbul'da, Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadı'nda oynanacak. UEFA Kupası'nın boyutları elbette ki UEFA Şampiyonlar Ligi kadar büyük değil. Fakat İstanbul'a katacakları muhakkak ki çok olacaktır. 2007 senesinde Glasgow'da düzenlenen UEFA Kupası Finali'nin ekonomik etkilerine bakıldığı zaman da bu durum açıkça görülmektedir. Experian adlı bir araştırma şirketinin verilerine göre, söz konusu final sırasında kişi başı harcamanın, finali oynayan kulüplerin taraftarları için 411 pound, sadece finali izlemeye gelmiş olan, her iki takımın da taraftarı olmayan seyirciler için ise 219 pound olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu verilere göre UEFA Kupası Finali'nin, Glasgow'a net ekonomik etkisinin 15 milyon pound olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılanların yüzde 91'inin daha evvel Glasgow'u hiç ziyaret etmemiş olması ve final sonrası Glasgow'a mutlaka gelmeyi istediğini belirtmesi ise şehrin ileride de ekonomik olarak getiriler elde edeceğini göstermektedir. Finali oynayan takımları ele aldığımızda ise kupayı tarihinde ilk defa kaldıran Zenit St. Petersburg'un yaklaşık 5 milyon euro kazandığını, fakat bunun yanında finali oynayan Glasgow Rangers'ın elde ettiği gelirin 5 milyon euronun biraz üstüne çıktığı görülmektedir. Bunun en önemli sebebi, Glasgow Rangers'ın, Şampiyonlar Ligi'nden elenerek UEFA Kupası'na katılmış olmasıdır. UEFA Kupası'nın ekonomik etkileri UEFA Şampiyonlar Ligi ile kıyaslanamaz. Futbolun amiral gemisi her zaman için UEFA Şampiyonlar Ligi olmuştur. Fakat görüleceği gibi UEFA Kupası Finali'nin hem organizasyonu yapan şehir için hem de kulüpler bazında önemli getirileri mevcuttur. Bunun yanında son kez İstanbul'da oynanacak olan UEFA Kupası ile ilgili unutulmaması gereken en önemli dipnot; UEFA Kupası'nın, UEFA Europa League adını aldıktan ve yapısı değiştiikten sonra, 2009-2010 sezonundan itibaren UEFA Şampiyonlar Ligi'ne ciddi bir rakip olacaktır.

UEFA Kupası 2007-2008 Kazanç Tablosu (Bin euro)

Takımlar	Katılım	Ş.L Fonu	Performans	Son 32	Son 16	Pazarlama ve Yayın Payı	Çeyrek Final	Yarı Final	Final	Toplam
AZ Alkmaar	105	100	60							265
Larissa	105	100								205
Nürnberg	105	100	100	70						375
Everton	105	100	160	70	70					505
Zenit	105	100	80	70	70	1.120	300	600	2.500	4.945
A. Madrid	105	100	140	70	70					415
Aberdeen	105	100	60	70						335
Kopenhag	105	100	40							245
Panathinaikos	105	100	120	70						395
L. Moskova	105	100	40							245
AEK	105	100	80	70						355
Fiorentina	105	100	120	70	70	887	300	600		2.252
M. Boleslav	105	100	40							245
Villarreal	105	100	140	70						415
Elfsborg	105	100	20							225
Hamburg	105	100	140	70	70					485
Stade Rennais	105	100	40							245
D. Zagreb	105	100	40							245
Basel	105	100	120	70						395
Brann	105	100	60	70						335
FC Zürich	105	100	80	70						355
Toulouse	105	100	40							245
S. Moskova	105	100	100	70						375
Leverkusen	105	100	120	70	70	1.630	300			2.395
Sparta Prag	105	100	60							265
Braga	105	100	100	70						375
B. Münih	105	100	120	70	70	3.178	300	600		4.543
Aris	105	100	80							285
Kızılyıldız	105	100								205
Bolton	105	100	100	70	70					445
Getafe	105	100	120	70	70	3.118	300			3.883
Hapoel	105	100	40							245
Aalborg	105	100	60							265
Anderlecht	105	100	80	70	70					425
Tottenham	105	100	100	70	70					445
Panionios	105	100	60							265
Galatasaray	105	100	60	70						335
Austria Wien	105	100	20							225
Bordeaux	105	100	160	70						435
Helsingborg	105	100	100	70						375
G. Rangers						2.751	300	600	1.500	5.151
PSV						1.128	300			1.428
Sporting						703	300			1.003
Toplam	4.200	4.000	3.200	1.680	700	14.520	2.400	2.400	4.000	37.100

Futbolun kaderi Akademi Ligi ile değişiyor...

TFF Futbol Geliştirme Merkezi tarafından, Türkiye'deki futbol seviyesinin daha yukarı çekilmesine yönelik çalışmalar devam ediyor. Bu kapsamdaki Akademi Ligleri de dört pilot bölgede 35 takımla oynanmaya başladı. Akademi Ligi'nde oynamak isteyen kulüplerin, bu kategoride görev yapacak çalıştırıcıları da yoğun bir eğitim programına tâbi tutuldu. 130'a yakın çalıştırıcının katıldığı eğitim programında “Baltaş-Baltaş Yönetim, Eğitim Danışmanlık Merkezi” tarafından 45 oturumluk “Mükemmelliğe Yolculuk Programı” uygulandı. Merkezin Başkanı Acar Baltaş'a göre Coca-Cola Akademi Ligi, Türkiye'deki futbolun geleceğini temelden değiştirecek.

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi tarafından, Türkiye'deki futbol seviyesinin daha yukarı çekilmesine yönelik çalışmalar devam ediyor. Bu kapsamda uygulamaya konulan Gençlik Geliştirme Projesi'nin bir parçası olarak Akademi Ligleri de 2008-2009 sezonunda belirlenen dört pilot bölgede 35 takımla oynanmaya başladı. Coca-Cola'nın isim sponsorluğunu üstlendiği 14 ve 15 yaş kategorilerinde oynanan liglere, önümüzdeki yıl 16 yaş kategorisi de eklenecek. Ayrıca Marmara, Ege, İç Anadolu ve Çukurova olarak seçilen pilot bölgelerin de sayılarının artırılması planlanıyor. Akademi Ligleri'nin başlamasıyla ilgili, hem kulüpler hem de çalıştırıcılara yönelik ciddi bir program yürütüldü. Akademi Ligi'nde oynamak isteyen kulüplerin, bu kategoride görev yapacak çalıştırıcıları da yoğun bir eğitim programına tâbi tutuldu. Temmuz ve Eylül aylarında iki aşamalı olarak yürütülen

Hasan Doğan Akademi Ligi Çalıştırıcıları Sertifikasyon Programı kapsamında, eğitimcilere özellikle bu yaş gruplarını anlayabilmeleri, onların özgüven sahibi olabilmeleri ve bilinçli bir şekilde kendilerini geliştirmelerinin yanı sıra iyi bir birey olmalarını sağlayacak eğitimin yöntemleri aktarıldı. 130'a yakın çalıştırıcının katıldığı eğitim programında “Baltaş-Baltaş Yönetim, Eğitim Danışmanlık Merkezi” tarafından da 45 oturumluk “Mükemmelliğe Yolculuk Programı” uygulandı. Mükemmelliğe Yolculuk Programı'nın detaylarını anlatan Baltaş-Baltaş Danışmanlık Merkezi Başkanı Acar Baltaş'a göre Coca-Cola Akademi Ligi, Türkiye'deki futbolun geleceğini temelden değiştirecek. Çünkü bu ligde çocuklar baskı, korku ve kuralları yerine “değer sistemi”nin kazandırdığı özgüven ve sorumlulukla yönetiliyor. Programa başladıklarında gerçekten çok iyi bir çalıştırıcı profili ile karşılaştıklarını

anlatan Baltaş, “Antrenör kelimesi bizim istediğimiz tanımlı karşılamıyordu. Bu yüzden de çalışmalarımıza 'Coach' kelimesinin kökeninden başladık. 'Coach' ilk önce insan taşımacılığındaki yaylı arabalarda yer alan divanlar için kullanılmış. Daha sonra şehirlerarası otobüsler aynı adla anılmış. Yani insanları bir yerden alıp başka bir yere taşımak amacıyla kullanılan araç. Bunun hocalığın felsefi tanımını yapmalarını istedik” diye konuşuyor. Programa katılan 130'a yakın çalıştırıcının gerçekten iyi bir profile sahip olduğunu vurgulayan Acar Baltaş, “Gelen eğitimcilerin çok büyük çoğunluğu yaptıkları işin ruhuna ve felsefesine vâkıf olan insanlar. Eğitimde gerçekten çok yüksek bir profile karşılaştık. Bu yüksek profil tanımı eğitim düzeyinden çok, yaptıkları işin ruhuna vâkıf olmalarıydı. Benim son yıllarda yaptığım en zevkli işlerden birisiydi” diyor.

“İyi bir çalıştırıcı, özgüven verir, önce sevgi, sonra bilgi aşılar, yaklaşılabılır olur, her türlü sonuçta oyuncunun arkasında durur, Fair-Play'i, tevazuu öğretir, spordan zevk almasını sağlar, özyeterliliğini artırmaya çalışır, sadece sporda değil, her alanda başarı için vizyon oluşturur. Yeteneklerini fark etmesi için çocuğa yardımcı olur, hayatına anlam katar. Kendini değerli hissettirir, ekip çalışmasına ve olumsuz duyguları gelişime fırsat olarak kullanmaya yönlendirir.”

“Hocaların öncelikli işlerinin iyi futbolcu yetiştirmek değil, iyi vatandaş, iyi bir birey yetiştirmek olduğunu vurguladık. Bunların arasından bazıları da iyi futbolcu olacak. İyi futbolcu olanlar da sadece iyi futbolcu olmayacak, davranışlarıyla örnek birer birey olacak. Rakibini ve hakemi aldatmayacak, tribünlere oynamayacak, rakibinin hakkını almayı kendine hak görmeyecek. Oyunun ruhu, centilmenlik ruhu derken kastettiğimiz nokta da bu zaten.”

Bu sistemin Türkiye'deki futbolun kaderini değiştireceğine inandığını vurgulayan Baltaş, “Bunun birinci sebebi, çocukları korkutarak değil, cesaretlendirerek ve yüreklendirerek yönetmek. İkincisi ise çocukları sadece iyi futbolcu yapmak değil, çocukları, gençleri, muhatap olunan genç kitleyi hayat görüşü açısından etkilemek. Programa katılanlar bunu anlamış, hissetmiş insanlardı” değerlendirmesinde bulunuyor.

İz bırakan hoca

“Önce iyi bir çalıştırıcının nasıl olması gerektiğini bulmalıydık. Bunu 'İz Bırakan Hoca' olarak tanımladık ve bu sığta nasıl sahip olunacağını araştırdık” diyen Baltaş, “Buna göre iz bırakan hoca; özgüven verir, önce sevgi, sonra bilgi aşılar, yaklaşılabılır olur, her türlü sonuçta oyuncunun arkasında durur, Fair-Play'i, tevazuu öğretir, spordan zevk almasını sağlar, özyeterliliğini artırmaya çalışır, sadece sporda değil, her alanda başarı için vizyon oluşturur. Yeteneklerini fark etmesi için çocuğa yardımcı olur, hayatına anlam katar. Kendini değerli hissettirir, ekip çalışmasına ve olumsuz duyguları gelişime fırsat olarak kullanmaya yönlendirir” şeklinde konuşuyor ve ekliyor: “Ama bu benim tanımım değil, eğitimcilerin kendilerini tanımlamak için koyduğu tanımlar.” Bir başka başlık altında çalıştırıcılarla iyi bir hocaların nasıl olacağını, özelliklerinin ne olması gerektiğini konuştuklarını da anlatan Baltaş, çıkan sonuçları şöyle aktarıyor: “İyi bir hocaların güçlü bir karaktere sahip olması gerektiği. Bunun yanı sıra oyuncusunu birinci planda tutmalı, oyunun ruhuna önem vermeli, felsefesi ahlâk ilkelerine uygun olmalıydı.” Hocalık anlayışının bireyin kişiliği ile uygun olması gerektiğini de dikkat çeken Baltaş'a göre iyi bir hocaların centilmenlik, sportmenlik anlayışı; hayat ve hocalık anlayışında birinci sırayı almalı. Tüm bu çıkan sonuçlar, Akademi Ligi Çalıştırıcı Sertifikasyon Programı'nda eğitim alanların bugün teknik adam olarak görev yapan bazı ünlü hocaların olumsuz olarak algılanabilecek davranışlarını örnek almamaları anlamında da önem taşıyor.

Önce iyi birey, sonra iyi futbolcu

Değerlerin insanlara önce kendi davranışlarını sorgulattığını vurgulayan Baltaş, “Bu da sorumluluk duygusunun gelişmesine katkı sağlar. Bizim de çocuklara ve gençlere aşlamak istediğimiz duygu bu. Hocaların öncelikli işlerinin iyi futbolcu yetiştirmek değil, iyi vatandaş, iyi bir birey yetiştirmek olduğunu vurguladık. Bunların arasından bazıları da iyi futbolcu olacak. İyi futbolcu olanlar da sadece iyi futbolcu olmayacak, davranışlarıyla örnek birer birey olacak. Rakibini aldatmayacak, tribünlere

oynamayacak, hakemi aldatmayacak, rakibinin hakkını almayı kendine hak görmeyecek. Oyunun ruhu, centilmenlik ruhu derken kastettiğimiz nokta da bu zaten” diye açıklıyor programda yapılmak istenenleri. Hocaların kendi içlerinde yaptıkları çalışmaların sonucunda çocukların doğru yetiştirilmesinde önemli faktörlerin de belirlendiğini anlatan Baltaş, “Çocuklara güvenmek, kişilik kazandırmak, inanmak, karakter kazandırmak, onlarla paylaşmak, değer vermek ve dürüst davranmak. Bütün bunlar değer sisteminin bir parçası oldu. Böylece çocukların da kendisini bir değer sistemi içerisinde yönetmesi, bu yönetim sırasında ise sorumluluk almaları sağlanacak” değerlendirmesinde bulundu.

Kendi sıfatını seç!

“Bu sistemde çalıştırıcılardan çocukların kendilerini tanıtmalarına faydalı olacak sıfatlar seçmelerini talep ettik. Oyuncular kendilerine verilen sıfatlar arasından kendilerini tanımlayabilecek olumlu beş tanesini seçecek. Bunu uygulamaya başlayan antrenörler var. Bu sıfatlarla çocuklara bizim sıfat takmamızdan ziyade, çocuklar kendilerini tanımlayabilecek” diyen Baltaş, kendi kendini tanımlamanın faydalarını ise şöyle açıklıyor: “Mesela bir defans oyuncusu kendisini 'dikkatli' olarak tanımlayabilir. Bu yöntem oyuncuların ulaşmak istediği noktalarla ilgili olarak kendilerini programlamalarına da olanak tanınması açısından önemli. Böylece kendisini gerçekçi bir şekilde tanımlamayı ulaşılabilecek. Bunlar gelişigüzel bağırıp çağırıp çocukları korkutarak eğitmekten çok daha fayda sağlayacak yöntemler.”

Sinema ile empati

En önemlisi bu eğitimlerin ölçülebilir sonuçlarının görülebilmesi. “Örneğin hakemlere verdiğimiz eğitimlerin olumlu sonuçlarını görebiliyoruz. Burada da çalıştırıcılara verilen eğitimlerin ne kadar faydalı olduğu sonuçlarının takip edilebilmesi gerekir” diyen Baltaş, sözlerini şöyle tamamlıyor: “Çalıştırıcılara gündüz verdiğimiz eğitimlerin yanı sıra akşamları da konularına uygun sinema filmleri seyrederek değerlendirme yapmalarını sağladık. Burada empati yapabilmelerini gözlemledik. Bütün bunların sonuçlarını değerlendirmek lazım. İz bırakan hoca kavramını ne kadar içselleştirebildiklerini görebilmek lazım. Bunları dönüp ölçebilirsek, sahaya ne kadar yansıdığını da görmek lazım.”

Gelecek kuşak daha çok şut çekecek

Baltaş, kendine güvenle yetişen futbolcularla birlikte kaleye atılan

Sinan Kaloğlu

Almanya'da futbol oynamak daha rahat

Futbol sahnesine Altay'da çıkıp "büyük takım" hayalini erken yaşlarda gerçekleştiren oyuncularından birisi. Ancak Beşiktaş günleri hiç de umduğu gibi geçmedi ve gezgin bir oyuncuyla döndü. Bursaspor'da yaşadığı ikinci çıkışla bu sezonun başında Bundesliga takımlarından Bochum'a gitti ve gurbet performansı ile yeniden milli oldu. Yeni takımını sıçrama tahtası olarak görüyor ve hem Almanya'da hem de Avrupa'da konuşulan bir oyuncu olmak istiyor. İki ligi kıyaslarken, Almanya'da oyuncular için hazırlanan ortamın çok daha rahatlatıcı olduğunu belirtiyor.

— Türker **Tozar**

▼Bursaspor'da çok başarılı bir grafiğin vardı ancak sen ayrılmayı tercih ettin. Bunun sebebi neydi?

▲Bursaspor'da çok iyi sezonlar geçirdim. Taraftar ve Bursaspor camiası beni çok seviyordu. Hatta bana "Bursalı Sinan" lakabını taktılar. Biliyorsunuz, genellikle taraftarlar çok sevdikleri oyunculara bu tarz isimler takar. Bursaspor'da sakatlıklarla boğuştuğum bir dönem

de oldu. Bazen istediğim gibi düzenli forma giyemedim. Son dönemlerimde de Bursaspor'un başına Samet Aybaba gelmişti. Ancak sakatlığım nedeniyle kendisiyle fazla çalışma imkânı bulamadım. Sezon sonunda sözleşmem bitiyordu ve yönetimle açık açık konuşup, takımdan ayrılmak ve Avrupa'da bir takımda forma giymek istediğimi anlattım.

Kulüp de bu fikrimi olumlu karşıladı. Sonunda tercihime kavuşabildiğim için çok mutluyum.

▼Bochum kulübüne transferinin öyküsünü bilmeyenlerle paylaşır mısın? Seni nerede izleyip beğenmişler ve transferine karar vermişler?

▲Bochumlu yetkililer, Galatasaray ve Fenerbahçe'ye karşı oynadığım maçları seyretmiş. Daha önce de

DVD'lerden maçlarımı izlemişler. Menajerlerim Avrupa'da benimle ilgili iyi bir çalışma yaptı. Sadece Bochum'dan değil, başka kulüplerden de teklifler getirdiler. Hatta Hollanda ve Fransa gibi ülkelerden bile taliplerim olduğunu söylediler. Sistem, kadro yapısı ve teknik adam karakteri konularını değerlendirdiğim zaman, Bochum'un daha uygun bir kulüp olduğuna

karar verdim. Burayı kendim için bir sıçrama noktası olarak görüyorum. Zaten birçok oyuncuyu lanse etmiş bir kulüp.

▼**Bahsi geçen takımlar hangi takımlardı?**

▲Almanya'dan Karlsruhe, Nürnberg, Hannover 96, Duisburg, Hollanda'dan Vitesse Arnhem, Willem II Tilburg ve AZ Alkmaar kulüpleriyle görüşüldü.

▼**Yurtdışına transfer olurken herhangi bir endişe var mıydı içinde?**

▲Türkiye'den yurtdışına ilk kez çıksam da hiçbir endişem yoktu. Çünkü gerek Milli Takımlar seviyesinde gerekse Beşiktaş'ta birçok Avrupa kupası maçına çıkmıştım. Kafamdaki tek soru oraya adapte olma sürecimin kısa mı yoksa uzun mu süreceğiydi. Şimdilik yüzde yüz alıştım diyemem, taşlar yavaş yavaş yerine oturuyor. Buraya ilk geldiğimde tanınmıyordum ama şimdi bütün Almanya beni biliyor. Bunu da adaptasyon için bir avantaj olarak görüyorum.

▼**Kendini kanıtladığını düşünüyor musun?**

▲Bugüne kadar Avrupa'nın önde gelen liglerine Türkiye'den sınırlı sayıda oyuncu gönderebildik. Kimileri başarısız oldu döndü, kimileri hâlâ orada kariyerlerini sürdürüyor. Transfer olarak giden oyuncuların da bunu kolaylıkla başardığını sanmayın. Bursaspor, Avrupa kupalarında mücadele etmiyordu. Uluslararası anlamda ön planda değildim ama buna rağmen transferi başardım. Üstelik A Milli bile degildim. Şimdi taraftarlar beni çok seviyor. Her şey çok iyi gidiyor. Umarım böyle devam eder.

Alman taraftarlar daha anlayışlı

▼**Taraftarlarla iletişimin nasıl? Onları Türk taraftarlarıyla mukayese edersen neler söylersin?**

▲Bursaspor taraftarlarının ne kadar ateşli olduğunu biliyorsunuz. Aynı ateşliliğe sahip taraftar grupları Almanya'da yok. Ama oradaki futbolseverlerin oyunculara karşı daha anlayışlı olduklarını söyleyebilirim. Taraftarlar sonuç yenilgi de olsa galibiyet de olsa takımlarını her zaman alkışlıyor. Bu güzel bir durum, çünkü futbolcunun üzerindeki stresi otomatik olarak alıyor. Halbuki Türkiye'de üst üste iki maç kaybettiğiniz zaman baskı müthiş yükseliyor. Almanya'da bunu yaşamıyorsunuz. Türkiye'de de yavaş yavaş bunları görmeye başladık ama düşünce yapısının değişmesi için zaman gerekiyor.

▼**Bu sezon Avrupa'ya transfer olan oyuncularımıza baktığımızda senin, Çağdaş'ın ve Necati'nin Altay kökenli olduğunu görüyoruz. Altay'ın bu konuda özel bir yetiştirme tarzı mı var?**

▲Altay'a çok genç yaşta geçtiğim için herkes benim

Altay altyapısı çıkışlı olduğumu zannediyor ama Boluspor altyapısından yetiştiğimi ve Aliğa Belediyespor'daki başarılı kiralık dönemim nedeniyle çıkış yaptığımı çok az kişi bilir. Ancak Altay'ın farkını anlatacak kadar kulübü tanıyorum. Altay, kulüp yapısıyla Türkiye'deki ender camialardan bir tanesi. Altyapısına verdiği önem ve değer çok farklı. Altyapıdaki gençlerin hem kişiliklerini hem de futbolculuklarını geliştirmeye uğraşiyor. Okuldaki dersler ve davranışlar mutlaka takip ediliyor. Hocalar işlerini çok disiplinli yapıyor. O yüzden de yetenekli ve saygılı oyuncular çıkıyor. Gönül isterdi ki Altay, gelirleri çok iyi durumda olan ve Turkcell Süper Lig'de mücadele eden bir kulüp olsun. Şimdi görev başında olan Melih Tandoğan çok iyi bir başkan. İnşallah takımı Süper Lig'e çıkartmayı başarır. Bir İzmir takımının Süper Lig'de olması gerektiğini düşünüyorum.

Bundesliga çok daha tempolu

▼**Bundesliga'daki futbolla Turkcell Süper Lig arasında bir mukayese yaparsan, neler söyleyebilirsin?**

▲Arada kesinlikle büyük fark var. Orada futbol fazlasıyla güce dayalı ve çok hızlı oynanıyor. Maçlar çok tempolu geçiyor. Atağa kalkarken kaptırdığınız bir topun gol olma ihtimali yüzde yüze yakın. Hatalar

Bochumlu yetkililer, Galatasaray ve Fenerbahçe'ye karşı oynadığım maçları seyretmiş. Almanya ve Hollanda'dan birçok kulüp bana talip olmuştu ama sistem, kadro yapısı ve teknik adam karakteri konularını değerlendirdiğimde Bochum'u tercih ettim. Burayı sıçrama tahtası olarak görüyorum.

Türkiye'den yurtdışına ilk kez çıksam da hiçbir endişem yoktu. Kafamdaki tek soru adapte olma sürecimin kısa mı yoksa uzun mu süreceğiydi. Buraya ilk geldiğimde tanınmıyordum ama şimdi bütün Almanya beni biliyor. Taraftarlar beni çok seviyor. Her şey çok iyi gidiyor.

Almanya'daki futbolseverlerin oyunculara karşı daha anlayışlı olduklarını söyleyebilirim. Taraftarlar, sonuç yenilgi de olsa galibiyet de olsa takımlarını her zaman alkışlıyor. Bu güzel bir durum, çünkü futbolcunun üzerindeki stresi otomatik olarak alıyor.

Almanya'da maçlar çok tempolu. Hatalar affedilmiyor. Takımların çoğu kaliteli oyuncularından oluşuyor. Hangi takımın değerine karşı ne yapacağını kestirmek güç. "Şampiyon kim olacak?" diye sorsanız bilemeyiz. Stadyumların atmosferi de futbolcular için itici güç oluyor.

affedilmiyor. Takımların çoğu kaliteli oyuncularından oluşuyor. Hangi takımın değerine karşı ne yapacağını kestirmek güç. "Şampiyon kim olacak?" diye sorsanız bilemeyiz. Stadyumların atmosferi de çok değişik. Bütün maçlar "Arena" diye tabir edilen stadyumlarda oynanıyor. Sahaya yakın tribünler var. En küçük statta 50-60 bin seyirci oluyor. Bu atmosfer de oyuncular için itici bir güç. Taraftarlar da temponun yükselmesine katkıda bulunuyor. Sonuçta zevkli ve çekışmeli maçlar ortaya çıkıyor. 4-3, 5-4, 4-4 gibi maç skorları görülebiliyor. Bu arada, sakın söylediklerimden Bundesliga'da kolay gol atılıyor anlamı çıkmasın. Aslında hiç de görüldüğü gibi değil. Her takım golü düşünüyor diyebilirim. "Aman bu maçta gol yemeyeyim" anlayışıyla sahaya çıkan bir takım yok.

▼**Bu sezon Hoffenheim takımının yaptığı çıkış herkesin dikkatini çekti. Onlarla ilgili neler söyleyebilirsin?**

▲Onlara karşı 90 dakika oynadım. Şu ana kadar Bundesliga'da karşımıza çıkan en iyi takım olduklarını söyleyebilirim. Hem çok hızlılar hem

fizik olarak güçlüler hem de çok teknik oyuncularından oluşan bir kadroları var. Kulübün başkanı Almanya'nın en zengin adamlarından bir tanesi ve doğduğu kasabanın ismini tüm dünyaya duyurmak amacıyla. Tutkusu sadece futbolla da sınırlı değil. Kulübün basketbol ve voleybol takımlarının şampiyon olması için çok uğraştı. Futbol takımı için yaptığı transferler de bir hayli ilginç. Yıldız oyuncu transfer etmek yerine, kendi takımlarında oynayamayan oyuncuları kadrolarına dâhil ettiler. Bütün Almanya şu anda onları konuşuyor. Teknik direktörleri de Schalke 04'ün eski hocası Ralf Rangnick. İkinci Lig'e gittiğinde herkes çok şaşırılmıştı ama şimdi nasıl bir projenin parçası olduğu anlaşıldı.

▼**Turkcell Süper Lig'de oynanan futbolu nasıl buluyorsun?**

▲Maçların daha kıran kırana geçtiğini, büyük takımların kolaylıkla puan kaybettiğini duyuyorum. Ligin kalitesi açısından bunun iyi bir gösterge olduğunu düşünüyorum.

▼**Bayern Münih maçında, sezonun şu ana kadar olan kısmındaki en dikkat çekici maçını oynadin. Bir gol attın, iki de gol attırdın. Bu karşılaşmadan**

sonra senin için neler yazılıp çizildi Alman basınında?

▲Bu sezon ilk defa Bayer Leverkusen'le yaptığımız maçta ilk on birde forma giydim. O maçta hem çok iyi oynadım hem de bir gol attım. O haftadaki oyunumla moralim ve özgüvenim arttı. Ertesi hafta da Bayern Münih maçını oynadık. Aslında ben Bochum'la sezon başı kampına katılmadığım için bazı eksiklerim vardı. Bu yüzden de sezon başında banko oynayamadım. Hocamız, eksiklerimi gidermem için beni özel olarak çalıştırdı. Sonuçta takımın seviyesine ulaştım. Bayern Münih maçı sonrasında herkes beni tanıdı. Birçok gazete beni yorumlar çok pozitifli. "Almanya'ya iyi ve yeni bir forvet geldi" dendi. Övgüler sadece bana değil, hocama da geldi. Böylesine tanınmamış bir oyuncudaki ışığı görüp, onu transfer etmesi ve bu oyuncunun başarılı olması nedeniyle hocamıza da övgüler dizildi. Yapılan yorumlardan en ilginç olanı ise şöyleydi. Bayern Münih'e golümü attıktan sonra asistlerimi maçın son 5 dakikasında

yaptım. Bir gazete de bu olayla A Milli Takım'ın Avrupa Şampiyonası'ndaki son dakika gollerini bağdaştırmış, "Bayern Münih, karşısında bir Türk olduğunu unutmanın sonucuna katlandı" gibi bir yazı yazmıştı. Çok hoşuma gitmişti bu yazı.

▼Türkiye'de yabancı oyuncular el üstünde taşıyoruz. Almanya'da durum nasıl? Seni de havaalanında karşılayıp omuzlara aldılar mı?

▲Yok, böyle bir şey yapılmadı. Almanya'da bu tür bir adet yok zaten. İlk idmanda bütün taraftarlar Türkçe olarak "Hoş geldin" dedi. Çok sıcak bir karşılamaydı, beni çok mutlu etti.

▼Bochum kulübünün senin için tasarladığı kartpostalda, alnında çim, yanaklarındaki kara boyalarla tam bir savaşçı portresi çiziyorsun. Galiba kulüp tarafından savaşçı bir oyuncu olarak algılanıyorsun. Sen ne dersin?

▲Oynadığım maçlarda 90 dakika boyunca mücadele ediyorum. Gücümün son damlasına kadar takımımın galibiyeti için çalışıyorum. Taraftarlar bunu görüyor. Bu yüzden, bu özelliğimi yansıtacak bir kartpostal olsun istediler ve o şekilde tasarladılar.

Türk futbolu yanlış tanınıyor

▼ "Avrupa'da Türk oyunculara karşı bir önyargı var" açıklamasında bulunmuşsun. Bunu biraz detaylandırır mısın?

▲En büyük dezavantaj transferdeki engeller. Diğer bir konu da yanlış algılamalar. Bochum'a ilk geldiğim zaman, takım arkadaşlarım bana "Türkiye'de fazla idman yok, doğru düzgün çalışmıyorsunuz değil mi?" diye bir soru sordu. Onlara gerçeği anlatsam da bu yanlış algılamaya üzuldüm. Türk futbolunun seviyesini düşük görüyorlar. Ben de onlara Kezman ve Anelka örneklerini veriyorum. Kezman geldi, "30 gol atacağım" dedi ama 5 gol atarak takımdan ayrıldı. Anelka'nın Fenerbahçe'deki durumundan ve İngiltere'ye gidince yaptığı atılımdan söz ediyorum. Böylelikle, Türkiye'nin kolay oynanacak bir lig olmadığını yavaş yavaş anlıyorlar.

▼Takımdaki en iyi arkadaşların kimler? Mesela Thomas Zdebel, Gençlerbirliği'nden tanıdık bir isim.

▲Zdebel bana ilk zamanlarda çok yardımcı oldu. Biraz Türkçe de biliyor. Onun yanında Japon Shinji Ono ile de aram çok iyi. Ben ona Türkçe öğretiyordum, o da bana Japonca. Her ne kadar Japon aksanlı Türkçe konuşup "Nasulsun"

Bochum'a ilk geldiğim zaman, takım arkadaşlarım bana "Türkiye'de fazla idman yok, doğru düzgün çalışmıyorsunuz değil mi?" diye bir soru sordu. Onlara gerçeği anlatsam da bu yanlış algılamaya üzuldüm. Türk futbolunun seviyesini düşük görüyorlar.

Futbolcu duygusal düşünmemeli. Bir yere transfer olurken, oynayabileceği, sıçrama yapabileceği bir takımı tercih etmeli. Beşiktaş'a transfer olduğum dönemde Galatasaray'a gitme imkânım da vardı. Eğer bu transferi yapsaydım belki de şimdi çok farklı bir konumda olabilirdim.

dese de bence çok sempatik birisi.

▼Avusturya maçı öncesi A Milli Takım'a davet edilmeyi bekliyor muydun?

▲Oğuz Çetin benim eskiden çalıştığım hocalardan. Kendisiyle Bursaspor'da oynuyorken yaptığım bir görüşmemizde, "Ne eksikim var?" diye sormuştum. O da haklı olarak "İstikrar problemin var" demişti. Hakikaten Bursaspor'da beklenen istikrarı yakalayamadım. Arka arkaya 4-5 maç çok iyi oynadım ama bir sakatlandım, 2-3 ay futboldan uzak kaldım. Bu bir futbolcu için gerçekten çok kötü bir durum. Artık Almanya'da bu istikrarı yakaladığımı düşünüyorum. Arka arkaya iyi maçlar çıkardım ve bunu dünyanın önde gelen liglerinden bir tanesinde yaptım. Açıkçası, Milli Takım'a çağrılmayı bekliyordum. Bu çok arzu ettiğim bir şeydi ve Fatih Hoca'nın davetinden çok büyük memnuniyet duydum.

Beşiktaş'a gitmem kariyerimi sekteye uğrattı

▼2006'da Azerbaycan'la yapılan hazırlık maçında ilk kez milli olmuşsun. Zaten milli forma sana yabancı değil. 2002-2003 döneminde İtalya, Portekiz ve İngiltere'yi mağlup eden başarılı Ümit Milli Takımımızın değerli bir elemanıydın. Herkes seni geleceğin A Milli Takım santrforu olarak görüyordu ama beklenen olmadı. Bu geçiş yaşanmadı. Sebeplerini nasıl açıklarsın?

▲Bu geçişin yaşanmamasındaki en büyük etken Altay'dan Beşiktaş'a transfer olmam. Yeterince forma şansı bulamayınca ve Anadolu takımlarına kiralık gidince A Milli olma hayalimi ilerleyen yıllara ertelemek zorunda kaldım. Ümit Milli olduğum dönemde Altay'da çok iyi bir performans sergiliyordum. Beşiktaş, o dönemde bana diğer kulüplerden önce transfer teklifinde bulundu.

O dönem de Beşiktaş'ın Serdar Bilgili başkanlığında 100. yıl şampiyonluğunu yakaladığı, mali ve kadro zenginliği açısından zirvede olduğu bir dönemdi. 21 yaşındaydım ve fazla forma şansı bulamadım. Kadro çok iyi, benim yaşıma ise gençti. Üstelik sistem de bana göre değildi. Ben yüzüm kaleye dönük, çift forvet oynamaya alışmıştım ama o dönemde tek forvet oynanıyordu. O tek forvette görev almak çok zordu. İlhan Mansız'ın Dünya Kupası'ndan yeni döndüğü zamanlar. Ahmet Dursun en iyi döneminde. Takımda Pancu, Ilie, Tümer ve Ahmed Hassan var. Zaman zaman tek forvet olarak görev alan Sergen Yalçın'ı da bunlara ekleyelim. Bu oyuncuların arasında şans bulamadım. Beşiktaş'ta iki maç üst üste 90 dakika oynadığım hiç olmadı. Daha sonra Diyarbakırspor ve Manisaspor'a kiralık gönderildim. Ümit Milli Takım'dan arkadaşlarım ise Fenerbahçe ve Galatasaray'a gitti. Büyük takımlarda kendilerini geliştirme imkânı buldular. Ben de Diyarbakırspor'da iyi performans sergiledim ama bu yeterli olmadı. Hem Rıza Çalımbay hem de Vicente del Bosque dönemlerinde takımla kamplara gidiyordum. Sonra Anadolu takımlarının başkanları beni arayıp "Seni bize verdiler" diye konuşmaya başladı. Bu da benim kafamı karıştırdı. Yönetim beni takımda mı görmek istiyordu yoksa göndermek mi? Bir türlü emin olamıyordum. Bursaspor'a gitmeden önce çok ilginç olaylar yaşadım. Tigana bana özel idman programı verdi ve daha sonra bir yardım kampanyasına katılmak üzere Afrika'ya gitti. Hocamızın yokluğunda, ondan habersiz Bursaspor'a gönderildim.

Bana tercihlerim hiç sorulmadı. Durumu özetlersek, futbolcu duygusal düşünmemeli. Bir yere transfer olurken, oynayabileceği, sıçrama yapabileceği takımı tercih etmeli. O dönem Galatasaray'a da gitme imkânım vardı. Fatih Hoca takımın başındaydı ve gençlere verdiği önem aşikârdı. Eğer bu transferi yapsaydım belki de şimdi çok farklı bir konumda olabilirdim.

▼Almanya'ya transferinde geç kalmış olduğunu düşünüyor musun?

▲Şimdi oradaki ortamı görünce keşke daha önce gelseydim diyorum.

▼Bundan sonra senin için hedef ne olacak? Bir gün yeniden Beşiktaş formasını giymek gibi bir hedefin var mı?

▲Milli Takım'da kalıcı olabilmek ve Bochum'da iyi bir performans sergileyip hem Almanya'da hem de Avrupa'da konuşulan bir isim olmak. Beşiktaş konusuna gelince, bizler profesyonel futbolcularız; kader bizi yine oraya götürürse neden olmasın? Zaten kulüple bir sorunum yok, taraftar beni seviyor. Sadece yeterince forma şansı bulamamış ve yönetimler tarafından kiralık gönderilmişim. Hepsini bundan ibaret.

▼Almanca öğrenmek için en büyük yardımcın eşin olacak. Derslere başladınız mı?

▲Hem eşimle hem de öğretmenle başladık. Takımdaki arkadaşlarla da pratik yapma imkânım oluyor. Almancayı bir yıl içinde öğreneceğimi tahmin ediyorum. Ancak çok zor bir dil olduğunu da söylemek lâzım.

▼Bu arada eşinin bebek beklediğini öğrendik. Kız mı olacak erkek mi?

▲2.5 ay sonra bir kız babası olacağım inşallah.

Futbol Filistin’e geri döndü

Filistin'de insanlar hayata tutunmanın yolunu arar. Ve Filistin'de de kimilerini hayata meşin yuvarlak bağlar. Bir gün bombanın teki top oynadığınız sahanın ortasında kocaman bir krater açsa da... Her gün oynadığınız arkadaşınızın yarın öğle namazından sonra cenazesinin kalkacağını öğrenseniz de hayat Filistin'de de devam eder. 1998'de FIFA tarafından tanınan Filistin Milli Takımı, kendi topraklarında bir maç oynayabilmek için tam 10 yıl bekledi. Ve nihayet, Batı Şeria'da inşa edilen yeni stadyum hizmete açılırken, Filistin, Ürdün'ü konuk etti. FIFA Başkanı Sepp Blatter'in de izlediği maçın hakemi ise Cüneyt Çakır'dı. Galibiyet gelmemesine rağmen stadyumdaki yedi bin Filistinli, Dünya Kupası kazanmışçasına seviniyordu. İlk kez kendi takımlarını çıplak gözle izleyebilmişlerdi.

Dağhan *Irak*

İngiliz yazar Christopher Isherwood, “Filistin trajik bir ülkedir, tıpkı her vaat edilmiş ülke gibi” der. Adı üç kutsal kitapta da geçen bu topraklar, gerçekten de üzerinde akan kanın tarihini barındırır. Oralı olmak ise aslında acının içine doğmaktan başka bir şey değildir. Yine de yaşamak zorundasınızdır. Filistin'de de insanlar hayata tutunmanın yolunu arar. Ve Filistin'de de kimilerini hayata meşin yuvarlak bağlar. Bir gün bombanın teki top oynadığınız sahanın ortasında kocaman bir krater açsa da... Her gün oynadığınız arkadaşınızın yarın öğle namazından sonra cenazesinin kalkacağını öğrenseniz de hayat Filistin'de de devam eder.

Ve tutunmak zorundasınızdır. Hele ki ülkenizin varlığının tanındığı tek yer futbol sahalarıysa... 1998 yılında FIFA tarafından tanınan Filistin Millî Futbol Takımı, hayata futbolla bağlanan insanların takımı olma özelliğini taşıyor. Aslında Filistin'in futbol sahaslarındaki varlığı çok daha öncesine dayanıyor. 1928 yılında, yani Filistin henüz daha Britanya sömürge yönetimi altındayken kurulan Filistin Futbol Federasyonu, 1934 Dünya Kupası elemelerine takım yollayarak kupanın tarihine elemelerde yer alan ilk Asya federasyonu olarak geçiyor. Toplam beş uluslararası maç oynayan Filistin, daha sonra İsrail Futbol Federasyonu'na dâhil

ediliyor. Günümüzde İsrail de Filistin de bu dönemdeki beş maç kendileri tarafından oynanmış kabul ediyor. İkinci Filistin Futbol Federasyonu'nun kurulma tarihi ise 1962. Ancak bu federasyonun FIFA tarafından tanınması ancak Filistin yönetiminin uluslararası arenada kabul edilmesiyle mümkün olabiliyor. Bu geç gelen tanınma kararıyla beraber ise millî takımın yolculuğu başlıyor. Takımın katıldığı ilk büyük turnuva olan 2000 yılındaki Batı Asya Futbol Federasyonları Şampiyonası'nda, Filistin Diab'ın son dakika golüyle İran'dan beraberlik koparmayı başarıyor, diğer rakiplerine ise yeniliyor. Ürdün'de düzenlenen bu şampiyona belki de Filistin için kolay bir başlangıç oluyor. Zira tarafsız sahada oynarken kendi evlerinde yaşayabilecekleri pek çok sorunu yaşamıyorlar. Tek bir ülkenin ev sahipliğinde düzenlenen 2000 Asya Kupası ve 2002 Dünya Kupası elemeleri de deplasman serisinin devamı oluyor. Filistin'in yer yer iyi mücadele ettiği, puanlar topladığı ama üst turlara çıkamadığı bu turnuvalar takıma tecrübe kazandırıyor. Ancak tabii

deplasmanlar, iç saha maçlarına göre daha kolay şartlarda oynansa da seyahat Filistinliler için hep problem oluyor. Zira futbol sahasında bağımsız olan Filistin takımı, deplasmana giderken izni İsrail yetkililerinden alıyor.

Evden uzakta...

Filistin Millî Takımı için bıçağın kemiğe dayandığı nokta ise 2006 Dünya Kupası elemeleri oluyor. Deplasmanlı oynanması gereken grup maçlarında Filistin “FIFA kriterlerine uygun bir stadı olmadığı” için kendi sahasındaki maçları Katar'ın Doha şehrinde oynamak zorunda kalıyor. Filistin'in bu zorunu sürgününde en az stadyum sorunu kadar güvenlik endişelerinin de olduğu kesin gibi. Gerçekten de Filistin'de oynanacak bir karşılaşmanın akubetini kestirmek pek kolay değil. Zaten 2006'nın Mart ayında Filistin'in Gazze'deki stadyumu İsrail tarafından bombalanıyor. Ortasında koca bir çukur oluşan bir stadyumun FIFA kriterlerine uymayacağı kesin olduğundan kendi evinde maç rüyası başka bahara kalıyor. İlginç olan, gruptaki dört takımdan bir diğeri

olan Irak'ın da maçlarını kendi evinde oynayamaması. Takımı olmayan Katar ve Ürdün bu grupta mecburi ev sahipleri hâline gelirken, ev sahipliği avantajı yalnızca Özbekistan'a ve iddiasız Tayvan'a kismet oluyor.

Diaspora buraya...

Daha sonra hakkında “Dünya Kupası İnşallah” isimli bir belgesel de yayınlanan 2006 takımı, aslında Filistin futbolunda bir dönüm noktasını simgeliyor. Zira ilk kez ülke dışında yaşayan Filistinlilerin de takıma katılmasına karar veriliyor. ABD'deki, Güney Amerika'daki, Lübnan'daki Filistin diasporasından futbol oynadığı tespit edilenler takıma çağırılıyor. Mısır'daki kampa Lübnanlı Rami, tek kelime Arapça bilmeyen Şilili Roberto, ana dili İngilizce olan Murad katılıyor. Takımın başında ise “zor durumların adamı” olarak bilinen ve senelerce Vietnam'da Teknik Direktörlük yapmış olan Avusturyalı Alfred Riedl var. Riedl'in bütün derdi takımı İsmailiye'deki kampta toplamak, bir-iki hazırlık maçı yapmak ve sonrasında Özbekistan'la Katar'da oynanacak kader maçına çıkmak. Ancak işler umulduğu gibi gitmiyor. İsrail, kamp dönemi boyunca Mısır sınırını kapatıyor ve oyuncular ellerinde FIFA imzalı belgeler olduğu hâlde günlerce sınırdaki bekletiliyor. Mısır'daki takım altı-yedi kişiyle antrenman yapabiliyor, kamp programı değişiyor, tüm hazırlık maçları iptal ediliyor. Filistin Futbol Federasyonu'nun maçın ertelenmesi yönündeki talebi ise FIFA tarafından hızlıca reddediliyor. Zira maçlar “yalnızca olağanüstü koşullarda ertelenebiliyor.” Doğru ya, Filistinlilerin kendi ülkelerinde mahsur kalmasının yıllardır olağanüstü hiçbir tarafı yok ki!

Kendi yağında kavrulmak

Güç bela toparlanabilen takım bir arada birkaç antrenman yapabiliyor. Riedl, bir antrenmandan önce oyunculara “Niye suratınız asık?” diye sorduğunda aldığı cevap “Bugünkü saldırıda beş arkadaşımız ölmüş” oluyor. Filistin, bu koşullarda Özbek takımının karşısına çıkıyor ve sahadan 3-0 mağlup ayrılıyor.

sınırlı. Altı oyuncuları Gazze'deydi. Herkes maçtan önce İsrail'in bu oyunculara izin verip vermeyeceğini tartışıyor. Ne yazık ki izin çıkmadı. Ama buna rağmen çok iyi mücadele verdiler. Hatta galibiyeti kaçırın taraf onlardı. Hem İsrail tarafı hem de Filistinliler bizi gayet sıcak karşıladı. İsrail'e indikten sonra Filistin'e geçişimiz sorunsuz oldu. Ama asıl müthiş karşılaşma Filistin'deydi. Müthiştiler. İstanbul'da derbi yönetiyorum zannettim. Bir de hoşluk oldu. Biz sahaya çıktığımızda 'Türkiye, Türkiye' diye inledi tribünler.”

Elemeler sonunda Riedl, Vietnam'a dönerken, diaspora kökenli oyuncuların da bir daha millî takıma çağırılmaması kararı alınıyor. “Tüm oyuncular Filistin'de yaşayanlardan seçilecek. Maçlara ya hep birlikte gideceğiz ya hepimiz burada kalacağız” diyor yetkililer. Bir süre sonra takıma yabancı antrenör getirilmesinden de vazgeçiliyor. Filistin kendi evinde olmasa da kendi yağında kavruluyor. Başka takımlar için kendiliğinden gelen bir hak olan kendi sahasında oynamak, Filistin için büyük bir turnuvayı kazanmak gibi bir hedef hâline geliyor. Bundan sonra takımın maç kazanmasından çok, Filistin'de maç oynanabilmesine çalışılıyor. Futbol ülke için gerçekten hayati önemde, çünkü “Dünya Kupası İnşallah”ın Filistin asıllı Lübnanlı kadın yönetmeni Maya Sanbar'ın da dediği gibi “Filistin'in Filistin olarak anıldığı tek yer spor sahaları. Birleşmiş Milletlerde bile ülkeye 'Filistin Yönetimi' deniyor. Ancak Olimpiyatlarda ya da Dünya Kupası elemelerinde takım 'Filistin' olarak anılıyor.” İşte bu yüzden “Filistin”ın kendi ülkesinde maç oynaması bu kadar önemli. Bu takımın diplomatik olarak bu kadar çelme yemesinin nedeni de büyük oranda bu.

Ve Filistin'de ilk milli maç

Filistin Futbol Federasyonu'nun çabaları sonunda geçtiğimiz günlerde sonuç verdi. Batı Şeria'da inşa edilen ve sentetik çim zemine sahip yeni stadyum hizmete açılırken, Filistin yıllarca maçlarına ev sahipliği yapan ülkelerden Ürdün'ü konuk etti. Bu tarihi maçı FIFA Başkanı Sepp Blatter de izlerken, hakem de Cüneyt

Cüneyt Çakır: “Tribünler Türkiye diye inledi”

“Böyle bir maçı yönetmek inanılması güç ama bir o kadar da ilgi çekiciydi. Bir ülke düşünün, 10 yılı aşkın zamandır FIFA üyesi ama bir kez bile kendi sahasında oynayamamış. O açıdan tarihi bir gündü. Büyük ölçüde FIFA'nın yardımıyla, Ürdün ve İngiltere gibi ülkelerin desteğiyle bir stadyum yapılmış. Durum böyle olunca da atmosfer müthiş oldu. Dünyanın gözü oradaydı. Stat saatler öncesinden dolmuş. Her ülke canlı yayınlar yapıyor. Benim dikkatimi çeken ise hiç Türk televizyonunun bulunmamasıydı. Filistin takımının bu maçta çok zor koşullarda hazırlandığı belliydi. İmkânları da

futbolcular Haim Revivo ve Pini Balili de forma giydi. Filistin'in futbol yolculuğu, dünyada özgürce futbol oynamak konusunda güçlük yaşayan diğer topluluklara cesaret verecek bir hikâye. Yıllarca süren deplasmanların sona ermesi ve Filistinliler için millî takımın maçına gidebilmek, normalleşmenin bir adımı olabilir. Ülkeler arasında zaman zaman anlaşmazlıkların olması doğal; ancak sıradan insanların gülümseyemez, eğlenemez, nefes alamaz hâle gelmesi kabul edilir gibi değil. Filistin'de açılan stat, hayata futbolla tutunmaya çalışan birçok Arap gence nefes alma imkânı taniyacak. Belki bir gün o statta oynanacak bir Filistin-İsrail maçı mümkün olacak. Bu tabii ki şimdilik bir hayal. Ancak John Lennon'un dediği gibi “Ben bir hayalci olabilirim, ama tek hayalci ben değilim.” Filistinliler bir gün millî takımı izleyebilmenin hayaliyle Batı Şeria'daki stadyumu var ettiler. Belki iki tarafta yeterince insan barışı hayal ederse, çok daha büyük mucizeler de var olabilir.

Serhat Akin

Fenerbahçe'de sürekli oynama fırsatı bulamıyordum. Bu nedenle ayrılmaya karar verdim. Başlangıçta Anderlecht'te çok da iyi bir sezon geçirdim. İlk sezonumda 10 gol, 10 asistle oynadım. Şanssız olan, sezon sonunda çok ağır bir sakatlık geçirmemdi.

Kasığıma kadar tüm karın kaslarım yırtıldı. Ardından 8 saatlik ağır bir ameliyat geçirdim ve bu da benim iki yılıma mal oldu. Normalde futbola dönmem zor gibi görünüyordu ama şu an yine buradayım ve yeniden futbol oynayabildiğim için mutluyum.

Yedekliği kabullenmeyen tarzda bir oyuncuyum. Bugüne kadar yaptığım anlaşmaların hepsi garanti para üzerinedir. İsteseydim oynamaz, paramı alır, keytime bakardım. Ama ben öyle bir oyuncu değilim. İyi, kötü hangi takımda olursa olsun oynamam önemli.

Sıfırdan başladım

Fenerbahçe'de geçirdiği 5 sezonda “Kadıköy’ün Boğası” unvanını aldı ve Milli Takım’ın önemli dişlilerinden biri haline geldi. Anderlecht’te ilk sezonundaki başarılı döneme rağmen, yaşadığı ağır sakatlığın ardından iki yıl boyunca çok zor günler geçirdi. Doktorların mesleğini bırakma noktasına geldiğini söylemelerine rağmen o inatla futbola sarıldı ve geri dönmeyi başardı. Sakatlığın hayata bakış açısını değiştirdiğini söylerken olayları çok daha olgun bir noktadan değerlendiriyor ve hem Türk hem de Avrupa futbolu üzerine ilginç tespitlerde bulunuyor.

Mazlum **Uluç**

▼Türk futbolseverler seni Fenerbahçe'de oynadığın dönemdeki performansınla ve Kadıköy’ün Boğası olarak hatırlıyor. O dönemde Milli Takım için de önemli oyuncuların birisiydin. Sonrasında ise Avrupa maceran pek de beklediğin gibi geçmedi. İstersen Fenerbahçe'den ayrıldığın günlere dönelelim ve oradan başlayalım. ▲Fenerbahçe'de 5 sezon oynamıştım ve profesyonel bir bakışla ayrılmam gerekiyordu. Çünkü sürekli oynama fırsatı bulamıyordum. Daum'la yaptığım konuşmadan edindiğim izlenimle Avrupa'ya gitmeye karar verdim ve bunun pek de yanlış olduğunu düşünmüyorum. Başlangıçta Anderlecht'te çok da iyi bir sezon geçirdim. Şanssız olan, sezon sonunda çok ağır bir sakatlık geçirmemdi. Normalde futbola dönmem zor gibi görünüyordu ama şu an yine buradayım. ▼Eğer geçmişe dönmek mümkün olsaydı yine Fenerbahçe'den ayrılıp Anderlecht'e gider miydin? ▲Giderdim tabii. Sonuçta o dönem Fenerbahçe'den ayrılmam gerekiyordu. Anderlecht'ten iyi bir teklif aldım ve değerlendirdim. Bunun yanlış bir karar olduğunu düşünmüyorum. İlk sezonumda 10 gol, 10 asistle oynadım ve çok da iyi teklifler aldım. Ama son maçta karın kaslarımdan çok ciddi bir sakatlık yaşadım. Kasığıma kadar tüm kaslarım yırtıldı.

Ardından 8 saatlik ağır bir ameliyat geçirdim ve bu da benim iki yılıma mal oldu. ▼Anderlecht'te sakatlığın dışında başka sorunlar da yaşadığın yazılıp çizildi. Teknik Direktör Vercauteren'le bir problem yaşadın mı gerçekten? ▲Hayır, bir problemim yoktu. Vercauteren rotasyonu seven bir teknik adam, ben de sürekli oynamak isteyen, hırslı bir futbolcuyum. Aramızda geçen diyaloglar bununla ilgiliydi. Zaten o da bana “Seni yedek bıraktığımda bunu kabulleniyorsan burada işin yok” diyordu. Ben de ona, “Oynamadığım zaman sinirlenirim ama bunun seninle bir ilgisi yok. Hırslı bir futbolcuyum ve her zaman oynamak isterim. Ama senin sisteminde rotasyon varsa buna da uyarım” demiştim. Dolayısıyla onunla bir sorunun olmadı. Vercauteren şu anda Belçika Milli Takımı'nın yardımcı antrenörü. Onunla hâlâ telefonlaşıyorum. Zaten futbolun içinden birisi ve oyuncularına da bir ağabey gibi yaklaşıyordu. Aramızdaki diyaloglar da ağabey-kardeş ilişkisi içinde geçmişti. Bize yol gösteren, öğretici yanları olan çok önemli bir teknik adam.

Yedekliği kabullenemem

▼Yedek kalma psikolojisini de merak ediyor insan. Bazı oyuncular bunu futbolun

gerçeği olarak kabullenirken bazıları sindiremiyor. Yedekliğin senin üzerindeki etkilerini biraz açar mısın?

▲Ben yedekliği kabullenmeyen tarzda bir oyuncuyum. Bugüne kadar yaptığım anlaşmaların hepsi garanti para üzerinedir. İsteseydim oynamaz, paramı alır, keytime bakardım. Ama ben öyle bir oyuncu değilim. Fenerbahçe'den ayrılmamın sebebi de buydu. O dönemde Başkanımız bana yine sözleşme uzatma teklifinde bulundu ama ben oynamak istediğim için ayrıldım. İyi, kötü hangi takımda olursa olsun oynamam önemli. ▼Köln'e kiralık olarak gittin ve Daum'la çalıştın. Orada geçirdiğin günlerden bize biraz söz edebilir misin? ▲Köln 2. Lig'deydi ve benden yardım istediler. Büyük bir sakatlık geçirdiğimi ve tam hazır olmadığımı söyledim. Ameliyatın ardından henüz 6 ay geçmişti. Yine de destek olabileceğimi söylediler. Gittim ve ilk maçımda gol de attım ama sonra bir türlü toparlayamadım. ▼Daum'la anlaşmazlığa düştüğün söylendi. ▲Hiç alakası yok. Daum'un tek isteği ne yapıp edip benim oynatılmamı sağlamaktı. Bunun için iğne tedavisi de oldum ama vücudum bunu kaldırmadı. ▼Bu da çok tartışılan bir şey. İğne yaparak oyuncuyu sahaya sürmek doğru bir yaklaşım mı? ▲Almanya'da sakat oyuncunun iğneyle oynatılması söz konusu değil. Bana yapılan iğneler hücre yenileyicilerdi. Adalelerindeki yırtıkları önlemeye dönük bir tedavidiydi. Ancak vücudum buna iyi cevap vermedi. ▼Bugünkü sağlık durumun hakkında neler söylersin? ▲Çok şükür gayet iyiyim. Anderlecht'ten geldiğimde henüz hazır değildim. Milli maç arasının da bulunduğu ilk 1 ayda oynamayacak ve iyi bir hazırlık dönemi geçirecektim. Ancak takımın durumu gereği oynamak zorunda kaldım ve bu da beni biraz yordu. Fakat hiçbir sakatlık yaşamadım ve şimdi çok iyiyim. Sadece eski performansıma

Takımın kötü gidişinde kan değişikliğine ihtiyaç var denilerek teknik adam gönderiliyor. Ancak bir de aynanın diğer yüzü var, o da Avrupa. Manchester United her sezon şampiyon mu oldu da Alex Ferguson hâlâ orada duruyor? Önemli olan sistemi kurmak.

Aragones'in Fenerbahçe'ye uyup uymayacağını bu saatten sonra tartışmak anlamsız. Bu hesaplar Aragones'le anlaşmaya varılmadan önce yapılmalıydı. Eğer getirdiyseniz en azından üç sene fırsat vereceksiniz.

Sistemin ve uzun süreli birlikteliğin farkını Arsenal'le Fenerbahçe arasındaki maçlarda net biçimde görebiliyoruz. Genç oyuncu çıkarıyorlar ve Fabregas'ı daha 16 yaşındayken oynatabiliyorlar. Türkiye'de o yaşta bir genç oyuncu bir maç kötü oynasa asarlar.

Avrupa'da transfer etikleri genç oyuncuya inanıyorlar, güveniyorlar, şans tanıyorlar. Birkaç sezon önce Cristiano Ronaldo yetenekliydi ama yedekti. “Biz onu dünyanın en büyük oyuncusu yapacağız” dediler ve yaptılar.

Anderlecht'e gittiğimde Kompany 18 yaşındaydı. Onu ilk gördüğümde “Bu yaşta bir oyuncu bu kadar özgüveni nereden bulabiliyor?” demiştim. 18 yaşındaki bir stoper ceza sahasında rakip santrfora bacak arası atabiliyorsa bu olağanüstü bir şeydir.

Fatih Hoca bana olan inancını hiç kaybetmedi. Sakatlandıktan sonra da beni sürekli arayıp sordular, moral verdiler, Milli Takım kamplarına davet ettiler. Milli Takım'a gitsem de gitmesem de benim o takımın bir parçası olduğumu hissettirmeleri müthişti.

Sıfırdan başlamış gibiyim. Kocaelispor'a imza attığımda yeni profesyonel oluyormuş gibi, ilkokula başlayan çocuk gibi sevinmişim. Topa yeniden değebilmek, şut atabilmek apayrı bir duygu. Benim yaşadıklarımı yaşamamış bir insanın bunu anlaması çok zor.

kavuşmak için sürekli oynamam lâzım. ▼Anderlecht'e gittikten sonra senin sürekli Avrupa'da kalmanı beklerken Kocaelispor'a geldin. Bu tercihinin sebebi neydi? ▲Bonservisim elimdeydi ve Kocaelispor'dan çok iyi bir teklif geldi. Profesyonel bir oyuncuyum ve bu teklifi değerlendirmem gerektiğini düşündüm. Çok da yanlış bir karar verdiğimi sanmıyorum. ▼Kocaelispor'a gelirken kafanda hangi düşünceler vardı? Neyi amaçlıyordun? Fenerbahçe'deki eski Serhat'ı yeniden canlandırmak mıydı niyetin? ▲Fenerbahçe'deki Serhat geride kaldı. Ben geçmişte yaşamak istemiyorum ve önüme bakıyorum. Buraya gelirken hedefim sakatlanmadan eski performansıma kavuşmak, iyi futbol oynamak ve tekrar güdüme gelmek. Kocaelispor'da iyi oynayıp yeniden büyük bir takıma transfer olayım gibi bir düşünceyle gelmedim. Önemli olan hiç sakatlanmadan iyi futbol oynayabilmem. Sonra gerisi zaten kendiliğinden gelecektir. Bu konuda kendime güveniyorum.

Hayata bakışım değişti

▼Fenerbahçe farklı bir kulüp. Orada oynadığın dönemde sürekli medyanın gündemindeydin. Kocaelisporlu Serhat olmakla Fenerbahçeli Serhat olmak arasında bu anlamda ne gibi farklar var? ▲Bu işler hep tecrübe işi. Benim geçirdiğim gibi bir sakatlığı herhalde kimse yaşamadı. Neredeyse futbolu bırakmam gerekiyordu. Ama büyük bir çabayla geri dönmeye çalıştım ve şimdi de buradayım. O yüzden, peşimden koşulsun, fotoğraflarım çekilsin, sürekli gündemde olayım gibi şeyler düşünmüyorum. Böyle bir sakatlığı yaşadktan sonra insanın hayata bakış açısı da değişiyor. Tek hedefim futbola geri dönebilmektir ve bunu da başardım. ▼Kocaelispor'da ters giden şeyler neler oldu?

İsim isim bakıldığında iyi oyunculara sahipsiniz ama beklenen başarıyı gösteremediniz.

▲Toplama tabir edilen takımların kısa sürede başarılı olup olamayacağını kestirmek kolay değil. Fenerbahçe'ye geldiğimde 20 yeni oyuncu vardı ama Mustafa Denizli yönetiminde birbirimize uyum sağlamanın yolunu bulduk ve şampiyon olduk. Ancak bu uygulama ters de tepebilirdi. Revivo, Baliç, Anderson farklı takımlardan gelmiş, farklı karakterde oyunculardı. Bunları bir araya getirip bir anda başarılı olacaksın diyemeyiz. Fenerbahçe'de başarı sağlandı ama Kocaelispor'da sonuçlar anlamında henüz sıkıntılıyız. Ancak takımdaki arkadaşlık açısından bakıldığında mükemmel durumdayız. Şu anda bizim takımın yerinde bir başka takım olsaydı çoktan dağılırdı. Ama bizdeki sevgi, saygı çok yüksek seviyede. En kısa zamanda toparlanacağımıza inanıyorum. Fenerbahçe'de oynadığım dönemde Beşiktaş devre sonunda 11 puan farkla liderdi. Neredeyse biz bir sonraki sezonun planlarını yapmaya, Beşiktaş da şampiyonluk kutlamalarına başlamıştı. Ama sezon bittiğinde biz şampiyon olduk. Yani futbolda her şey var. Eğer oyuncular “Biz düştük” diyorsa kapıyı kapatıp gidelim. Ancak Kocaelispor'un düşünce anlamında böyle bir pes etmişliği yok. Bu takım düzelecek. Çünkü takımdaki tüm oyuncular hem futbol hem de insanlık kalitesi açısından üst düzeyde. Onlarla bir arada olmaktan son derece mutluyum. Bence bir takımda her şey futboldan ibaret de değil. İnsanların birbirine saygı duyması, hoşgörülü davranması çok önemli. Biz de bunlara sahibiz. Takımın bu sezon ligde kalma hedefine ulaşması halinde önümüzdeki sezon çok daha iyi işler yapacağından eminim.

Önemli olan sistemi oturtmak

▼Türkiye'de inanılmaz bir teknik direktör sirkülasyonu yaşanıyor. Bu durum oyuncuları nasıl etkiliyor sence? Avrupa'da da uzun süre futbol oynamış bir oyuncu olarak bu konuda neler söylersin? ▲Anderlecht'te başarısız dönemlerimiz de oldu ama teknik direktör değişmedi. Teknik direktörümüz 2.5 sezon sonra takımdan ayrıldı. Fenerbahçe'deyken bile 5-6 teknik adamla çalıştım. Tabii ki bu değişiklikler oyuncuları olumlu etkilemiyor. Her gelen antrenörün kafasında başka tip oyuncu tercihi var. Her seferinde yeni sayfalar açılması oyuncuyu olumsuz etkiliyor. Takımın kötü

gidişinde kan değişikliğine ihtiyaç var diyerek bunu yapıyorlar ancak bir de aynanın diğer yüzü var, o da Avrupa. Manchester United her sezon şampiyon mu oldu da Alex Ferguson hâlâ orada duruyor? Demek ki değişmeden de devam edebiliyormuş. Sistemi kurmak önemli yani. Manchester United, Arsenal gibi takımlar sistemlerini oturtmuş ve bunun semeresini de görüyorlar. Türkiye'deki futbolun da bu yönde gelişmesi ve en azından büyük takımlarda istikrarın sağlanması gerekiyor. ▼Öyle diyoruz ama Fenerbahçe ve Galatasaray'da teknik direktörlerin kalıp kalmayacağı uzun süre tartışma konusu yapıldı. ▲Aragones Avrupa Şampiyonu olmuş bir teknik adam. Onun Fenerbahçe'ye uyup uymayacağını bu saatten sonra tartışmak anlamsız. Bu hesaplar Aragones'le anlaşmaya varılmadan önce yapılmalıydı. Eğer getirdiyse en azından üç sene fırsat vereceksiniz. Çünkü kolay değil, adam geliyor, yeni oyuncularla karşılaşıyor, yeni bir sistem oturtmaya çalışıyor. İlk sezon 7. olursunuz, sonra 4. olursunuz, sonra da şampiyonluğu yakalarsınız. Futbol böyle bir oyun. Manchester United bugün dünyanın en büyük kulüplerinden bir tanesi ama bu başarı bugünden yarına gelmedi. Altyapısından A takımına kadar yılların çalışmasının ürünü. Türkiye'deki sistem de bu yönde değişirse Milli Takım'a da çok olumlu yönde yansır. Daha fazla genç yetenek yetiştirilir, Avrupa'ya daha fazla oyuncu gönderilir. Sistemin ve uzun süreli birlikteliğin farkını Arsenal'le Fenerbahçe arasındaki maçlarda net biçimde görebiliyoruz. Onlar sistemini oturtmuş. Genç oyuncu çıkarıyorlar ve Fabregas'ı daha 16 yaşındayken oynatabiliyorlar. Türkiye'de o yaşta bir genç oyuncu bir maç kötü oynasa asarlar.

Genç oyunculara güven verilmeli

▼Fenerbahçe karşısındaki Arsenal takımının 22 yaş ortalamasına sahip olması Türkiye ligleriyle kıyaslandığında anlaşılabilir bir şey değil. ▲Fabregas gibi bir oyuncuyu 16-17 yaşında buraya getirseniz ve kötü oynasa direkt işini bitirirler. Orada ise transfer ettikleri genç oyuncuya inanıyor, güveniyor, şans tanıyorlar. Arsenal “Fabregas bizim oyuncumuz” dedi, bitti. Birkaç sezon önce Cristiano Ronaldo yetenekliydi ama yedekti. “Biz onu dünyanın en büyük oyuncusu yapacağız” dediler ve yaptılar. Messi de genç takımdan geldi ve bu çıkışı yaptı. Onlara güvendiler, inandılar ve büyük oyuncu olmalarını sağladılar. Şimdi Manchester City'de oynayan Kompany, ben Anderlecht'e gittiğimde 18 yaşındaydı. Onu ilk gördüğümde kendi kendime “Bu

yaşta bir oyuncu bu kadar özgüveni nereden bulabiliyor?” diye sormuştum. Ben de kendime güvenen bir oyuncuydum ama 18 yaşındaki bir stoper ceza sahasında rakip santrföra bacak arası atabiliyorsa bu olağanüstü bir şeydir. ▼Türkiye'de de sanki genç oyunculara eskiye oranla biraz daha fazla şans veriliyor. ▲Zaten böyle olması lâzım. Türk insanı futbol konusunda gerçekten çok yetenekli. Bizim Milli Takımımız dünyadaki bütün takımlarla kafa kafaya oynayabilecek kapasiteye sahip. Ama var olanın üzerine bir şeyler koymak gerek. “Biz Brezilya'yı da Arjantin'i de yeneriz” deyip de bir çivi bile çakmazsak olmaz. Avrupa'nın büyük kulüpleri istedikleri oyuncuları alacak paraya sahip olmalarına rağmen altyapılarını asla ihmal etmiyor. ▼Bu konuda verebileceğin çarpıcı bir örnek var mı? ▲Anderlecht'te oynadığım dönemde Real Madrid'le bir hazırlık maçı

oynamıştık; adamlar bir tesis kurmuş, böyle bir şey olamaz. 30 tane saha var, hepsi 5 bin kişilik tribüne sahip ve ışıklandırılmış. Minik takımdan A takımına kadar bütün yaş kategorileri aynı şartlar altında çalışıyor. Aynı formaları, aynı ayakkabıları ve eşofmanları giyiyorlar. Bir de bize “Bu tesisin henüz yüzde 30'u bitti” dediler. Şaşırp kaldık. İnsan “Yüzde 30'u buysa tamamı nasıl olacak?” diye düşünüyor. Şu çok önemli; ben 12 yaşında bir çocuğum, antrenmana çıkıyorum ve yan sahadâ dünyanın en büyük oyuncuları çalışıyor. Her yaş kategorisine de aynı oyun mantalitesini veriyorlar. Bu tip çalışmalar Türkiye'de de yapılmalı. A takımın sistemi altyapıda da uygulanmalı. Avrupa'da büyük takımların tümü bu şekilde çalışıyor.

Fatih Hocanın desteğini unutamam

▼Milli Takım için umut veren bir oyuncu olmana rağmen uzunca bir süredir oradan uzaksın. Milli Takım'a geri dönüş için neler yapman gerektiğini düşünüyorsun? ▲Herkesin hayali Milli Takım'dır. Sağ olsun Fatih Hoca bana olan inancını hiç kaybetmedi. Sakatlandıktan sonra da beni sürekli arayıp sordular, moral verdiler, Milli Takım kamplarına davet ettiler. Gerçekten zor günler geçiriyordum ve bu ilgi benim için çok önemli bir destektir. Milli Takım'a gitsem de gitmesem de benim o takımın bir parçası olduğumu hissettirmeleri müthişti. Büyük bir sakatlık geçirdiğinde oyuncu biraz daha duygusal oluyor. Bundan sonra Milli Takım'a giderim veya gitmem, hiç önemli değil ama Fatih Hocama ve ekibine yürekten teşekkür ediyorum. ▼Büyük sakatlık geçiren oyuncular, gündemden düştüklerinde çevrelerinin bir anda boşaldıklarından yakınır. Sen de böyle bir yalnızlık ve ilgisizlik hissettin mi? ▲Bu tip sakatlıklarda insanın hayata bakışı değişiyor. Artık kimin arayıp aramadığını bırakıp bir an önce sağlığınıza kavuşmayı ve futbola dönmeyi düşünüyorsunuz. İki sene hem düşünmek hem de bakış açımı değiştirmek için önemli bir süreydi. Her şeyin başı sağlık. ▼O zaman sen futbola yeniden başlamış gibisin. ▲Kesinlikle öyle. Sıfırdan başlamış gibiyim. Kocaelispor'a imza attığımda sanki yeni profesyonel oluyormuş gibi, ilkokula başlayan çocuk gibi sevinmiştim. Futbol topuna yeniden değebilmek, yeniden şut atabilmek apayrı bir duygu. Her

ne kadar anlatsam da benim yaşadıklarımı yaşamamış bir insanın anlaması çok zor. ▼Euro 2008'i izlerken neler düşündün? Eğer o sakatlığı yaşamayıydın belki sen de takımın içinde olabilirdin. ▲Orada olmak herkesin en büyük hedefi. Ama “Keşke orada olsaydım” diye düşünmek de baş ağrıtır. Bunu fazla düşünmedim. Her Türk vatandaşı gibi maçları izledim ve arkadaşlarıma destek vermeye çalıştım. Onlar da bizi utandırmadı ve aslanlar gibi oynadı. Türk futbolu budur zaten. O yetenek bizde var çünkü. ▼Dünya Kupası eleme grubunda Belçika ile İstanbul'da oynadığımız ilk maç berabere sonuçlandı. Türk futbolu ile Belçika futbolunu teraziye çıkardığında en doğru ölçümü yapabilecek isimlerden birisin. Bu konuda neler söylersin? ▲Belçika futbolu eskiye oranla daha geride dediler ama gelip İstanbul'da berabere kaldılar. Hiçbir takımı küçümsememek gerekiyor. Eskiden herkes San Marino'ya 10 tane atıyordu ama şimdi güçlkle yenebiliyorlar. Lüksemburg gidip İsviçre'yi yenebiliyor. Artık futbolda ara kapanıyor. Belçika da zaten o kadar düşük kalitede bir takım değil. Burada çok iyi mücadele ettiler ve kazanabilirlerdi de. Kesinlikle Belçika bizden daha iyi demiyorum. Normal futbolumuzu oynarsak Belçika'yı orada yenebiliriz. Ama Belçika kendine bir çıkış arıyor ve yavaş yavaş geri dönüyor. Olimpiyatlarda genç futbolcularıyla

yarı final oynadılar. Bu tip çıkış arayan takımlara karşı çok kontrollü ve yüksek konsantrasyonla oynamak gerekiyor. Ne kadar zor olsa da ben gruptan çıkacağımıza inanıyorum.

Zoru başarmayı seviyoruz

▼Ancak gruptan direkt olarak tek takım çıkacak ve önümüzde puan farkını açan bir İspanya var. ▲Fatih Hocanın her zaman söylediği bir söz var; zoru başarmak çok önemli. Bunu başarabiliyorsan o zafer daha güzeldir. Elemelerde de Avrupa Şampiyonası finallerinde de bunu başardık. Demek ki bizim yazgımızda bu var. Yine aynı şeyi yapacağız. ▼Sence İspanya'nın önüne geçme şansımız var mı? ▲İspanya Avrupa Şampiyonu. Ama Avrupa Şampiyona deyip de onlar çok farklı bir yerde, biz ayrı bir yerdeyiz diye bakmaya da gerek yok. Biz de dünya üçüncüsüyüz, Avrupa Şampiyonası'nda yarı final oynamış bir takımız. Elbette İspanya bizi yenebilir ancak bizim de kazanmamız sürpriz olmaz. Maç günü kimin nasıl mücadele edeceği önemli. Türk Milli Takımı hiçbir maça rakibinden çekinerek çıkmaz. ▼Fenerbahçe'yle ilgili son dönemde kadronun giderek güçten düştüğü eleştirileri var. “Serhat, Appiah, Tuncay, Aurelio gitti ama yerleri doldurulamadı” gibi yorumlar yapılıyor. Maldonado ve Josico'nun bekleneni veremediği söyleniyor. Bu konuda ne söylersin? ▲Maldonado,

Josico, Roberto Carlos kötü futbolcular mı? Yabancı oyuncudan hemen büyük işler yapmasını beklemek doğru değil. Yeni bir ülkeye, yeni bir çevreye ve futbol anlayışına geliyorlar. Mesela Anelka Fenerbahçe'ye uyum sağlayamadı ama şimdi Chelsea'yi ayağa kaldırıyor. Demek ki onun istediği ortam İngiliz futboluymuş. Arsenal'de de Bolton'da da yüksek performans göstermişti. Demek ki onun dili, yaşama tarzı oraya uyuyor. Madrid'e gitti ama başarılı olamadı. Oyuncunun her takımda başarılı olacağının garantisi yok. Herkesin istediği bir oyuncuyu getirirsiniz ama tutmayabilir. Maldonado ve Josico için de ancak uyum sağlayamadılar diyebiliriz. Fenerbahçe teknik direktör değiştirmeye kalksa yeniden bir sayfa açılacak, hedefler bir sezon daha etelenecek. Bu doğru bir yaklaşım değil. Sabır ve inanç gerekiyor. ▼Türk futbolda sevindirici bir gelişme var. Sivasspor, Ankaraspor, Kayserispor gibi takımlar yukarıları zorlamaya başladı. Bunu nasıl değerlendiriyorsun? ▲Geçtiğimiz sezon Sivasspor'un şampiyon olmasını çok istedim. Biraz da başka takımlar şampiyon olsun. Heyecan ve rekabet artsın. O zaman büyük kulüpler de kendilerine biraz daha çekidüzen verir. ▼Bu takımların yaptığı çıkış “İyi futbol parayla oynanır” görüşünü de çürütüyor galiba. ▲Kesinlikle. Eğer öyle olsaydı Chelsea dünyanın en iyi takımı olurdu. Manchester City'nin başına çok zengin bir adam geldi, büyük paralar harcıyor. Hadi takımını şampiyon yapsın da görelim. Dediğim gibi, bu iş sistem meselesi. Almanya'da Hoffenheim örneği çok önemli mesela. Takımın başında çok zengin bir işadamı var. Ama “Benim param var, Cristiano Ronaldo'yu getireyim” demiyor. Daha 3. Lig'deyken takımın başına Ralf Rangnick gibi büyük bir teknik direktörü getirdi. Takım Bundesliga'ya yükselirken, U16 ve U18 takımları da Almanya şampiyonu oldu. Hiç kimse “Hoffenheim bu noktaya parayla geldi” diyemiyor. Bu başarı tamamen sistemin ürünü. Takıma baktığınızda çok ünlü bir oyuncu göremiyorsunuz. Hiçbir oyuncuya 23 yaşını geçirmiyorlar. Selim Teber şimdi 24-25 yaşına geldi, yavaş yavaş onu da kenara çekiyorlar. Kulüp sahibinin çok parası var ama adam sistem kurarak uzun vadede ilerlemeyi tercih etti ve takımını bugünkü noktaya getirdi. Doğru olan da bu. Sistemi kuracak ve 5-10 sene sabredeceksiniz.

Trabelsi

Afrika futbolunun dünyaya kafa tutan ilk bölgesiydi Mağrip. Fas, Tunus ve Cezayir hem ürettikleri yıldız oyuncular hem de Dünya Kupalarında gösterdikleri performansla “Afrika’da da futbol oynanıyor” dedirtmeyi başarmıştı. Ancak bugün gelineen noktada Mağripliler Afrika’daki üstünlüklerini çoktan kaybetmiş durumda. Dünya Kupası serüvenleri ise ilk turların ötesine geçemiyor. Bireysel yetenekler parlasa bile takım olarak eski günlerinden çok uzaktalar. Geçmişin yıldız Mağriplileri, bugünkü durumu tekniğin fiziksel üstünlüğe yenilgisi ve organizasyon eksikliğiyle açıklıyor.

Timoumi

Derleyen: İlker **Uğur**

B elirli bir yaşın üzerindeki Atletico Madrid taraftarlarına Faslı Larbi Ben Barek’i sorun. Gözlerinin parladığını görürsünüz. “Kara İnci” olarak nitelendirilen futbolcu 60 yıl önce kulübün forvet hattının en önemli üyesi ve kulüp tarihinin en iyisiydi. Atletico formasını 1948-1953 yılları arasında giyen oyuncu iki lig şampiyonluğu kazandı ve kendisini dünyaya tanıtan ilk Mağripli futbolcu oldu. İspanya’ya transfer olmadan önce Fransa’da Stade Francais ve Marsilya formalarıyla manşetlere çıkmış, Afrika futbolunun Avrupa’da önemsenmesini sağlamıştı. Ben Barek ayrıca Fransa forması giyen ilk Faslı oldu ve dört kez milli takımda oynadı. Onun adımlarını takip eden Abderrehmane Belmahjoub ise Fransa formasıyla 1954 Dünya Kupası’na katıldı ve Dünya Kupaları’nda oynayan ilk Arap asıllı Afrikalı futbolcu oldu. Bu iki oyuncunun ardından uluslararası futbol sahnesine isimlerini altın harflerle yazdıran Kuzey Afrikalı futbolcular geldi. Bunlar arasında Fas’tan Mohamed Timoumi, Badou Zaki ve Nouredine Naybet, Cezayir’den Rachid Mekhloufi, Rabah Madjer, Salah Assad ve Lakhdar Belloumi ile Tunus’tan Tarik Dhiab, Hammad Agrebi ve Hatem Trabelsi vardı. Bu oyuncular ve diğerleri Cezayir’i iki (İspanya 82 ve Meksika 86), Fas’ı dört (Meksika 70, Meksika 86, ABD 94 ve Fransa 98) ve Tunus’u da dört kez (Arjantin 78, Fransa 98, Kore/Japonya 2002 ve Almanya 2006) Dünya Kupası’na taşıdı. Fas 1976’da Afrika Uluslar Kupası’nı kazanırken Cezayir 1990 ve Tunus 2004’te bu başarıyı tekrarladi.

İstisnai nesiller

Bu başarılar rağmen Mağrip futbolu Afrika’da eskisi kadar baskın değil. Kamerun, Nijerya, Fildişi Sahili ve Mısır gibi takımlar üstünlüğü ele geçirmiş durumda. 1978 Dünya Kupası’nda Tunus forması giyen,

Belloumi

Madjer

1977 yılında Afrika’da yılın futbolcusu seçilen ve bu unvana sahip tek Tunuslu oyuncu olan Tarik Dhiab, Mağrip ülkelerinin etkinliklerini yitirmelerine sebep olarak fiziksel üstünlüğü sağlayacak altyapının kurulmamasını gösteriyor. Dhiab, Afrika’nın diğer ülkelerinde oynayan futbolcuların fiziksel üstünlükleri sayesinde Avrupa’da Mağripli oyunculara göre daha çok rağbet gördüklerini vurguluyor. Kamerun, Fildişi Sahili ve Nijeryalı oyuncuların Avrupa’da kazandıkları tecrübe milli takımlarına yansıyor ve bu seviyeyi yükseltiyor. Dhiab, “Avrupa kulüpleri hız ve güç arıyorlar. Bizim oyuncularımız teknik olarak iyi ama fiziksel zayıflıkları var. Futbolumuzun

altyapı eksikliği var. Mağrip futbolu günü yaşar ve yarını düşünmez. İyi futbolcular çıkıyor ama milli takımın başarısı için 15-20 iyi futbolcuya ihtiyacınız var” diyor. Tunus’un efsanevi orta saha oyuncusu, kaynak yetersizliği nedeniyle 70 ve 80’lerin iyi Mağrip takımlarının arkasının gelmediğini söylüyor. Tarık Dhiab, “1978’deki Tunus, 1982’deki Cezayir ve 1986’daki Fas takımları istisnadır. Bu takımlar anlık başarılar kazandı ama devamı gelmedi. İstisnai nesillerdi bunlar ama Fransa ve Brezilya’ya bakarsanız hep başarılı olduklarını görürsünüz. Çünkü işlerini doğru yapıyorlar” ifadelerini kullanıyor.

Geçer akçe fiziksel üstünlük

Cezayir Milli Takımı’yla iki Dünya Kupası oynayan, 1990’da Afrika Uluslar Kupası’nı kazanan ve Porto’nun 1987’deki Avrupa zaferinin kahramanı olan Rabah Madjer, Mağrip futbolunun zorlu bir dönemden geçtiğini söylüyor: “Futbolumuz şu sıralar en iyi seviyesinde değil. Oyuncularımız fiziksel üstünlükten ziyade teknik üstünlüklere sahip ve günümüzde fiziksel yeterlilik geçer akçe. Bunu teknik olmayan ama fiziksel anlamda güçlü Afrikalı futbolculara yatırım yapan Avrupa kulüplerinde görüyoruz.” Madjer’in eleştirileri Afrika’da Yılın Futbolcusu ödülünü son kazanan Mağripli futbolcunun 10 yıl önce Faslı Mustapha Hadji olduğu gerçeğiyle birleşince anlam kazanıyor. Ondan önce bu ödülü kazanan üç Faslı (Ahmed Faras-1975), Mohamed Timounti-1985, Badou Kaki-1986), iki Cezayirli (Lakhdar Belloumi-1981, Rabah Madjer-1987) ve bir Tunuslu (Tarık Dhiab-1977) vardı. 1970’ten önce böyle bir ödül olsaydı, Labri Ben Barek büyük ihtimalle bu ödülün ilk kazananı olurdu. Ayrıca 1950’lerin sonunda Fransa futboluna damga vuran üç Cezayirli oyuncu daha bu ödüle aday gösterildi. Bunlar Abdelaziz Ben Tifour

makber mi?

Hadji

(Nice, Monaco), Rachid Mekhloufi (St. Etienne) ve Mustapha Zitouni’ydi (Monaco).

Sahneye ilk çıkan Tunus

Tunus, Arjantin’de düzenlenen 1978 Dünya Kupası’nda Meksika’yı 3-1 mağlup ederek Dünya Kupaları’nda galip gelen ilk Afrika takımı olmuştu. Bu takımda Tarık Dhiab, “Sihirbaz” lakaplı orta saha oyuncusu Hammad Agrebi, golcü ve kaptan Temime Lahzami ile kanat oyuncusu Nejib Gommidh gibi isimler vardı. Fas, Meksika’da düzenlenen 1986 Dünya Kupası’nda grup lideri olarak bir üst tura çıkmayı başaran ilk Afrika takımı oldu. Gruplarında İngiltere ve Polonya’yla berabere kalıp Portekiz’i 3-1 mağlup ettiler. Bu takımın en önemli oyuncuları Mohamed Timoumi, kaleci Badou Zaki ve golcüler Abdelkrim Krimau ile Aziz Bouderbala’ydi. Krimau 1978 UEFA Kupası Finali’nde Bastia forması giyiyordu. Bouderbala ise Sion, Matra Racing ve Lyon formaları giymişti. Bu iki oyuncu o Fas takımının ülke dışında oynayan oyuncularıydı. Badou Zaki turnuva sonrası Mallorca’ya transfer olmuş, aynı yıl Afrika’da Yılın Futbolcusu Ödülü’nü kazanmıştı. Zaki daha sonra CAF tarafından Yüzyılın En İyi Kalecisi ilan edildi. Mohamed Timoumi 1985 yılında Afrika’da

yılın futbolcusu seçilmişti. Daha sonra Lokeren ve Murcia formaları giydi. O takımın bir diğer önemli oyuncusu Abderrazzik Khairi, Fas’ın tarihi zaferinde Portekiz filelerini iki kez havalandırmıştı. Mohamed Timoumi fiziksel eksiklik konusunda Madjer ve Dhiab’ın görüşlerine katılıyor: “1986’daki takımımız fiziksel olarak çok iyi bir seviyede idi ve bu hazırlık başarımızın yüzde 50-60’ını sağladı. Gruptan çıkarak elde ettiğimiz başarı tüm Afrika futboluna ilham kaynağı oldu ve bir sonraki şampiyonada Kamerun çeyrek finale yükselerek bu başarıyı bir üst seviyeye taşıdı.” Timoumi, Mağrip futbolunun zor bir dönemden geçtiği konusunda hemfikir olsa da gelecekte ümitli: “Ülkelerimizde iyi oyuncular var. Onlara yol göstermeli ve iyi bir şekilde hazırlamalısınız. Şu an ortalama bir seviyedeyiz ama Mağrip’in Futbol Federasyonları bunu değiştirecek motivasyona sahip. Bu çalışmaların meyveleri de yakında alınacaktır.”

Birlikte oynamak gerek

Cezayir 1982 Dünya Kupası’nda bir üst tura çıkmayı başaran ilk Afrika temsilcisi olmaya çok yakındı. Federal Almanya’yı 2-1, Şili’yi 3-2

Naybet

Bouderbela

mağlup eden Cezayir, Avusturya’ya ise 2-0 mağlup olmuştu. Ama grubun son maçında Avusturya, Federal Almanya’ya şüpheli biçimde 1-0 mağlup olunca Cezayir gruptan çıkmayı başaramayarak evine döndü. Bu takımın yıldızı Rabah Madjer, Federal Almanya karşısında ilk golü atan oyuncuyu aynı zamanda. Madjer “O takımdaki oyuncular genç milli takımlardan bu yana beraber oynamışlardı. Şu an bunu sağlayamadığımız için başarısız oluyoruz” diyor. Cezayir 1986’dan bu yana Dünya Kupaları’na katılamıyor. Katılan Mağrip ülkeleri de bir üst turu göremiyor. Tunus son yıllarda bu üç ülke arasında en başarılı olanı. Fransa 98, Kore/Japonya 2002 ve Almanya 2006’ya katılma başarısını gösterecek de her seferinde ilk turda elendiler. Fakat kötü sonuçlar Mağrip’ten iyi futbolcular çıkmasını engellemedi.

Takım yok, futbolcu var

Cezayir 1990 yılında tarihinin en büyük başarısına ulaşarak Afrika Uluslar Kupası’nı kazandı. Bu başarıya Nijerya’yla oynanan final maçında galibiyet golünü atan Cherif Oudjani, Auxerre, Valencia ve Tottenham forması giyen Moussa Saib ve Cezayir’in en çok milli olan futbolcusu Mahieddine Meftah gibi futbolcularla ulaşılar. Mustapha Hadji ve Nouredine Naybet ise Fas futbolunun son yıllarına damga vuran yıldızlar olarak göze çarpıyor. Hadji 1998 yılında Afrika’da Yılın Futbolcusu seçilirken, Nancy, Sporting Lizbon, Deportivo, Espanyol, Coventry ve Aston Villa formaları giymiş, Milli Takımı’yla 1994 ve 1998 Dünya Kupaları’na katılmıştı. Naybet ise Nantes, Sporting Lizbon, Deportivo ve Tottenham

formaları giydiği kariyerinde Deportivo ile La Liga Şampiyonu olmuş ve Kral Kupası’nı kaldırmıştı. Altı kez Afrika Uluslar Kupası, iki de Dünya Kupası oynadı. Tunus da Ajax ve Manchester City forması giymiş sağ bek Hatem Trabelsi, Nantes, Caen ve Freiburg forması giymiş Adel Sellimi, kaleci Ali Boumnijel ve bir Bundesliga takımında

kaptanlık yapan Arap orijinli ilk oyuncu olan Freiburglu Zoubeir Baya gibi oyuncular yetiştirdi. Baya bir dönem Beşiktaş’ta da oynadı. Bu oyuncular 1998-2006 yılları arasında Tunus takımının işkelenini oluştururken 2004’te Afrika Uluslar Kupası’nı kazandı. Cezayir, Fas ve Tunus 70 ve 80’lerdeki zaferleri tekrar edemedi ama Avrupa’da ön plana çıkan futbolculara sahipler. Bunlar arasında Faslı Houssine Kharja (Siena), Tarık Sektoui (Porto), Marouane Chamakh (Bordeaux), Cezayirli Karim Ziani (Marsilya), İbrahim Hemdani (Rangers) ve Tunuslu Karim Haggui (Bayer Leverkusen), David Jemmali (Bordeaux), Jawhar Mnari (Nürnberg) var. Tabii, Avrupa ve özellikle de Fransa’da o ülkenin vatandaşları olarak parlayan Mağriplileri de unutmamak gerek. Cezayir asıllı Zinedine Zidane’ın açtığı yoldan yürüyen Samir Nasri ve Karim Benzama’nın yanı sıra Tunuslu Hatem Ben Arfa da Fransa Milli Takımı’nın yıldızlarından birisi. Hollanda Milli Takımı’nın Euro 2008 kadrosunda bulunan İbrahim Affelay ve Khalid Boulahrouz da Fas asıllı oyuncular. Gelecek Fas ve Tunus için o kadar da umutsuz görünmüyor. Bu iki ülke Gençler Dünya Şampiyonaları’nda başarılı oldu. Fas 2005 U20 Dünya Şampiyonası’nı dördüncü bitirdi. Mouhssine lajour üç golle turnuvanın en çok gol atan altıncı oyuncusuydu. Tunus, 2007’de Kore’de düzenlenen U17 Dünya Şampiyonası’nda son 16’ya kaldı, Fransa’ya uzatmalarda kaybederek yarı final şansını kaybetti. Takımın yıldızı üç gol atan Nour Hadria’ydi. Yeni nesiller Afrika futbolunun çekirdeği Mağrip’te sahne alırken, Mağrip 70 ve 80’lerin zafer dolu günlerine dönmeyi özlemle bekliyor.

Efsane sahaya döndü

“Büyük futbolcudan büyük teknik direktör olur mu?” Futbol kamuoyunun en çok tartıştığı sorulardan birisidir bu. Bu soru bu kez bütün ağırlığıyla gündemde. Çünkü dünya futbolunun gelmiş geçmiş en büyük oyuncularından birisi olarak kabul edilen Maradona, teknik direktörlüğe soyundu.

Geçmişinde başarısız iki kulüp deneyimi olan ve özel hayatıyla da tartışmalı bir kişiliği bulunan Maradona, bu kez Arjantin Milli Takımı'nın başında. Yıldızının bir türlü barışmadığı Pele, onunla ilgili ilk işnelemesini yaptı bile. Bakalım geçmişinde doping kullanan, kokainle yakalanan, alkol komasına giren ve oburluk hastalığına tutulan Arjantinli, futbol oynarken gösterdiği başarıyı kulübede de tekrarlayabilecek mi?

Dr. Cem **Çetin**

Maradona-Messi polemiği yaşanacak mı?

Teknik direktör sıfatını kazanmadan bir süre önce Maradona, Messi'yi ağır bir dille eleştirip, “Bazen Messi, Messi için oynuyor. Kendisini o kadar yükseklerde görüyor ki, takım arkadaşlarını unutuyor. Sanki FC Messi. Bu davranışları sergilememesi gerekiyor” şeklinde görüş bildirmişti. Maradona'nın Arjantin Milli Takımı'nın Teknik Direktörü olmasından sonra İtalyan spor gazetesi La Gazzetta dello Sport'un sorularını cevaplandıran Barcelona'nın Arjantinli yıldızı, “Problem yok, o çok büyük bir futbolcu ve Arjantin futbolu için yaptıklarına hayranlık duyuyorum. Bu ifadeleri kullanmış olabilir ama biliyorum ki Maradona benim futbolumu beğeniyor ve bir sorun da çıkacağına inanmıyorum” görüşünü dile getirdi.

Bu arada Arjantin Futbol Federasyonu ile FC Barcelona kulübü arasında yapılan anlaşma gereği, Messi, Maradona'nın teknik direktör olarak ilk çıktığı 18 Kasım'daki İskoçya-Arjantin maçında forma giymedi. Bu anlaşmaya göre Messi, Arjantin'in hazırlık maçlarında oynamıyor.

takımına çok büyük mutluluklar yaşattı. Maradona, yeşil sahalara veda ettikten sonra da hayatını “kontrolü zor biri” olarak devam ettirdi. Bunun bir sonucu olarak, zevklerini sınırlamadığından başı hiç bir zaman dertten kurtulmadı. Dopingli çıktı, kokainle yakalandı, alkol komasına girdi ve oburluk hastalığına tutuldu. Tüm bu olumsuzlukların bedelini fazlasıyla ödeyen Maradona, ölümle de bir kaç defa burun buruna geldi. Ama bu güler yüzlü, sempatik futbol adamı, her defasında “Daha yapacak çok işim var, bu dünyadan gitmeye niyetim yok” dercesine son nefesini vermedi. Onun ifadesiyle, “Tanrı bu dünyada kalmasına izin vermişti.” En yakın dostları Fidel Castro ve Chavez olan Maradona'nın en büyük arzusu milli takım antrenörlüğüydü ve bunu da son bir kaç yıldır her fırsatta dile getiriyordu. Ne var ki uçlarda yaşadığı özel hayatı, bu arzusuna ulaşması için ciddi bir engeldi. Bu süreçte Maradona'nın lehine en önemli gelişme, Arjantin Milli Takımı'nın beklentilere cevap verecek sportif başarıyı bir türlü yakalayamaması oldu. En son 1986'da Dünya Şampiyonu olan

Tangocular (*), iyi bir jenerasyon yakalamalarına karşın 2000'li yılların başından itibaren, mutlu son konusunda sürekli hayal kırıklığı yaşadı. Daniel Passarella, Marcelo Bielsa, Jose Pekerman ve Alfio Basile gibi teknik direktörler Arjantin'i çok özlediği şampiyonluğa bir türlü taşıyamadı. 48 yaşındaki Maradona'dan beklenen ise bu olumsuzluğu ortadan kaldırarak Arjantin'i yeni zaferlere ulaştırması.

Arjantin ikiye bölündü

Her ne kadar Arjantin Futbol Federasyonu (A.F.A) Maradona'yı zafere giden yol için sanki son çareymiş gibi görse de bu tercihin ülkenin önemli bölümünü, özellikle de iyi eğitim görmüş, gelir düzeyi yüksek kesimini fazlasıyla rahatsız ettiği bir gerçek. Bu konuda “Varoşlardan çıkan biri nasıl olur da teknik direktörlük gibi sorumluluk isteyen bir göreve getirilip, dünyanın dört bir tarafında Arjantin'i temsil eder? Bu bize yapılmış bir hakarettir” şeklinde görüşler telaffuz ediliyor. Ayrıca bu insanlar, “Yaşadığı sorunları aşabildi mi ? Bu sorumluluğun altından kalkabilecek mi?” sorularını sorup, hayatı çalkantılarla dolu Maradona'nın başarılı olabileceğine ihtimal vermiyor. Bu arada kamuoyu araştırmalarının da Maradona lehine çıkmadığını hatırlatalım. Basile'nin görevden alınma ya da istifa etme ihtimalinin yüksek olduğu dönemlerde yapılan “Milli takımı kim çalıştırsın?” şeklindeki medya anketlerinde Carlos Bianchi, Sergio Batista ve Miguel Angel Russo isimleri ön plana çıkarken, Maradona bu üç ismin de oldukça gerisinde kalıyordu. Ayrıca Arjantin Futbol Federasyonu'nun yönetiminde bulunanların çoğunluğunun da tercihi Maradona değildi. Hatta Milli Takımlar Komisyonu, Carlos Bianchi isminde hemfikir olmuştu. Ancak 30 yıldır Federasyon Başkanlığı yapan 77 yaşındaki Julio Grondona, “Bianchi'yi

istemiyorum, bu görev Maradona'nın olacak” çıkışıyla, tartışmalara son noktayı koydu. Grondona gibi, yakın geçmişte midesine kelepçe taktırp 50 kilo birden zayıflayan Maradona'ya soğuk bakmayan başkaları da var. Bu kişiler, Arjantinli yıldızın “futbolcu” sıfatıyla olduğu gibi, “antrenör” sıfatıyla da Arjantin'i mutlu sona taşıyabileceğini ileri sürüp, “Maradona'nın tecrübesi, imajı mevcut jenerasyonu motive etmekte çok büyük bir avantaj” tezini savunuyor. Haksız da sayılmazlar. Zira Messi, Agüero, Mascherano, Tevez gibi Arjantin futbolunun şimdiki yıldızları, bugünlere gelirken Maradona olma hayalindeydiler. Artık hayallerindeki adam antrenörleri ve birlikte çalışacaklar. Maradona için ne büyük bir motivasyon! Böyle bir silaha ne Basile ne Pekerman ne Bielsa ne de Passarella sahipti. Ancak Brezilyalı ünlü futbol adamı ve Maradona'ın yıldızı hiçbir zaman barışmayan Pele, “Büyük oyuncular nadiren büyük antrenör oluyor” demekten kaçınıyor. Bu görüşü ortaya atarken, insanın aklına, “Pele Arjantinli dostunun başarılı olmasını istemiyor mu, bir kıskançlık mı söz konusu?” gibi sorular takılıyor. Çünkü büyük futbolcu olup büyük antrenör olanlar içinde Pele'nin vatandaşı Mario Zagallo ve Alman Beckenbauer gibi isimler bulunuyor. Bu iki isim hem futbolcu hem de antrenör sıfatlarıyla şampiyonluklar yaşadı. Ayrıca Didi, Jackie Charlton, Kevin Keegan, Dino Zoff, Marco Van Basten, Jürgen Klinsmann gibi futbolcular da Zagallo ve Beckenbauer örneklerindeki gibi şampiyonluklar yaşamamış olsalar bile iki sıfatla da başarılı olanlar kategorisinde bulunuyor. Bakalım bu isimlere bir kaç yıl sonra Maradona da eklenecek mi?

(*) 1986'daki kadroda Maradona takım kaptanıken, Teknik Direktör Carlos Bilardo'ydü. Bu ikili şimdi yine birlikte olacak. 69 yaşındaki Bilardo, genel menajer olarak görev yapacak.

Armando Diego Maradona

Maradona, “Dede” Oluyor

Arjantin Milli Takımı'nın Teknik Direktörlüğüne getirilmesini “En büyük hayalim gerçek oldu” diye değerlendiren Maradona, iki ay sonra bir büyük mutluluk daha yaşayacak. Küçük kızı Giannina'nın dünyaya getireceği bebek, Arjantin Milli Takımı'nın çiçeği burnundaki Teknik Direktörünü 48 yaşında dede yapacak. Yeri gelmişken hatırlatmakta fayda var; Maradona'nın küçük kızı Giannina, Atletico Madrid'de top koşturan Arjantinli yıldız Agüero ile evli. Bundan sonraki milli maçlarda Sergio Agüero, muhtemelen, enerjisini kayınpederinin başarılı olması için daha fazla harcayacak!

Napolili eski başkandan destek

Napoli'nin eski başkanlarından Corrado Ferlaino, Maradona'nın antrenör olarak da başarılı olacağını iddia etti. “Napoli'de forma giydiği dönemlerde Maradona saha içindeki antrenörümüz” ifadesini kullanan Ferlaino, o günleri, “O zamanki antrenörümüz Ottavio Bianchi'ydi. Ancak ikinci görev yılında Bianchi ile futbolcuların arası çok kötüydü ve ciddi bir iletişim sorunu yaşanıyordu. O zaman bu sorunu Maradona'nın antrenörlüğüyle çözmüştük. Daha sonra Bianchi'nin yerine gelen Alberto Bigon ise Maradona'nın antrenörlüğüne karışmayıp, daha çok takımın kondüsyoneri gibi çalışmıştı” sözleriyle özetliyor.

Maradona'nın İskoçya uğuru

Arjantin Milli Takım formasıyla ilk golünü 29 yıl önce Glasgow'un Hampden Park Stadı'nda atan Maradona, milli takım teknik direktörü sıfatıyla da ilk tecrübesini yine bu statta yaşadı. Messi ve Agüero gibi iki önemli ismin yokluğuna rağmen Maradona'nın Arjantin'i, ev sahibi İskoçya'yı Maxi Rodriguez'in golüyle 1-0 mağlup etmeyi başardı. Çiçeği burnunda teknik

adam, maç boyunca heyecanını dışa vurmayıp, sakın tavırlarıyla dikkat çekti. Yapılan yorumlarda Maradona'nın bu sakinliğini, Madrid'de rahatsızlanıp, hastaneye kaldırılan küçük kızı Gianinna'ya bağlayanlar çoğunlukta. Maradona'nın Arjantin'i, ikinci maçını 11 Şubat'ta Marsilya'da Fransa ile oynayacak.

İtalya gibi defans,

Gaziantepspor bu sezonun seyir zevki en yüksek takımlarından biri. Bol pasa ve çabuk oyuna dayalı anlayışıyla futbolseverleri cezbediyor. Bu oyunun mimarı elbette takımın başındaki teknik adam. Felsefesini, “İtalyanların savunma anlayışı ile Brezilyalıların hücum güzelliklerinden bir sentez çıkarmak” diye açıklayan, korku kelimesini evindeki lügatlerden bile sildiğini söyleyen, Anadolu Lisesi mezunu, ODTÜ Elektrik Mühendisliği'nden terk, kafasını dinlemek istediğinde ut çalan genç bir teknik direktörle karşı karşıyayız.

Mazlum **Uluç**

Nurullah Sağlam

▼Futbolculuk yoğun mesai isteyen, insanın kendisine ve ailesine yeterince zaman ayırmasına izin vermeyen bir meslek. Bu yüzden birçok futbolcu, emekli olduğunda oyunun dışında kalabiliyor. Ama siz teknik direktör olarak futbolla yaşamayı sürdürdünüz. İsterseniz bu noktadan başlayalım. Neden başka bir meslek değil de teknik adamlık?..

▲Futbolculuk yıllarımda da futbolu bıraktıktan sonra antrenörlük yapmayı çok düşünmüştüm. O dönemlerde bu konuda belli çalışmalarda bulunmuştum. Hocalarımdan bir şeyler kapmaya uğraşmıştım. Futbolu çok sevmemden dolayı kopmadım. Bu konuda Celal Doğan da beni çok teşvik etti. Altyapı, Gaziantep Büyükşehir Belediyespor, Gaziantepspor'da

antrenörlük derken teknik direktör oldum. Özellikle son dönemlerimde Nihat Atacan ve Orhan Yüksel Hocalarımla sürekli diyalog içinde bulundum. Antrenörlükte iletişimin önemini ve belli antrenman metotlarını o dönemde öğrendim.

▼Genellikle büyük takımların oyuncularını teknik adamlık yarışına başlarken bir adım önde oluyor. Mesleğe adım atarken böyle bir dezavantaj hissetmiş miydiniz?

▲Çok üst düzeyde futbolculuk backgroundu olan biri değildim ve dolayısıyla mesleğe başlar başlamaz başarılı olmak zorundaydım. Bana tanınacak tolerans daha az olacaktı. Ama teknik adamlığa devre arasında yardımcı antrenörlükten yükselmem avantaj oldu. Çünkü yardımcı antrenörlüğüm döneminde oyuncularla

Gaziantepspor'un başına ilk geçtiğimde hiçbir endişem yoktu. Tam aksine kendime çok güveniyordum. Evdeki lügatlerde bile korku kelimesinin üzerini çizen biriyim. Kendime ve ekibime güvendiğimde iddialı bile olurum.

Oyuncularla diyalogum farklıdır. Kul hakkından çok korkarım ve bu nedenle formayı adaletli dağıtırım. Odamın kapısı her zaman açıktır ve oyuncularım ailevi meseleleri dâhil benimle konuşabilir. İşyerini aile ortamına çevirebilmek her şeyden önemli.

Konyaspor'a gidip başarılı olduğum sezon, takımı Aykut Hocadan devralmıştım. Onun oyun anlayışı ve zihniyeti benimkiyle çok kopuk değil. Dolayısıyla işim kolaydı. Ancak Gaziantep'te belli şeyleri silmek ve farklı bir anlayışı oturtmak kolay olmadı.

Brezilya gibi ofans

iletişimim çok iyiydi. Takımın başına geldiğim andan itibaren beni kabullendiler. Dolayısıyla çok iyi bir sezon geçirdik ve 57 puan toplayıp UEFA Kupası'na katılma hakkını elde ettik.

Korku kelimesini lügatten sildim

▼Gaziantepspor Teknik Direktörlüğü'ne getirildiğinizde bir Süper Lig tecrübeniz yoktu. Bu görevi kabul ederken “Acaba başaramazsam” gibi bir endişe duymuş muydunuz?

▲O konuda hiçbir endişem olmadı. Tam aksine

İtalyan ve Brezilya futbolunun sentezini yapmak, futbolun en güzelini ortaya çıkarabilmek olur. Defansif anlamda İtalyanlar gibi iyi işler yapmak, topu ayağımıza aldığımızda da Brezilyalıları gibi oynamak, bana göre bugünkü güzel futbolu ortaya çıkardı.

İtalya kampında Udinese, Lazio ve Brescia gibi takımlarla oynayıp rakiplerimizin nasıl defans yaptığını irdelemeye çalıştık. Tabii bir çırpıda çok iyi defans yaptığımızı söyleyemem. Yine de bu kadar kısa sürede geldiğimiz nokta göz ardı edilmemeli.

Bu sezon en büyük hedefimiz önce centilmen ve sempati duyulan bir takım olmak. Oynadığımız her müsabakada, rakip taraftarın bu kimliğini bir tarafa bırakıp, futbol adına doğruları yapan Gaziantepspor'u alkışlamalarını sağlamak istiyoruz.

kendime çok güveniyordum. Evdeki lügatlerde bile korku kelimesinin üzerini çizen biriyim. Hiçbir şeyden korkmam. Kendime ve ekibime güvendiğimde iddialı bile olurum.

▼Bu korkusuzluk gözü karalık anlamında mı?

▲Hayır. Eğer şansın geleceği anı bekler ve kendinizi önceden hazırlarsanız korkmazsınız. Ama o şans beklemes ve bir çırpıda karşınıza çıkarsa, hazırlıksız yakalanırsanız korkarsınız. Başarılı olmamdaki en büyük neden, hazırlıklı olmamdı.

▼Korkusuzluğunuz takımınıza uyguladığınız oyun tarzına da yansıyor herhalde.

▲Oyuncularım en nefret ettiğim şeyin korkaklık olduğunu, neticesi kötü bile olsa cesurca kararlar aldıkları takdirde arkalarında duracağımı bilir.

▼Örnek aldığınız teknik adamlar var mıydı veya halen var mı?

▲Faydalandığım teknik adamlar elbette var. Ancak birebir örnek aldığım bir teknik adam olduğunu söyleyemem. Benimle çalışan oyuncular da bilir; iletişimim de yaklaşımım da farklıdır. Teknik direktörlükte farklı bir tarzım olduğunu düşünüyorum.

▼Oyuncularla konuştuğumuzda hepsi, “Sevdiğimiz teknik direktör için elimizden gelenin fazlasını yaparız” diyor. Bu noktada teknik adam-oyuncu ilişkilerinin önemi de ortaya çıkıyor. Siz oyuncularınızla ilişkilerinizi nasıl yönetiyorsunuz?

Sonuçların putlaştırıldığı bir lig olmamalı. Üç basamak aşağıda veya yukarıda bitirmekten ziyade, spor kamuoyunun gönlünde edindiği yeri mesken haline getiren bir takım olmak bizim için her şeyden önemli.

Her yerde beğeniyle karşılaşıyoruz ve bu da bize cesaret veriyor. Yapmamız gereken, bu felsefeyi Türk futboluna sokmak, arkamızdan da üç-beş teknik adamı daha bu akımın içine çekebilmek. Çünkü Türk seyircisinin bu anlayışa çok susadığını düşünüyorum.

En büyük ideallerimden birisi bir gün yurtdışında çalışmak. Bunun için mutlaka o ülkenin futbolu hakkında bilgi sahibi olmak gerek. Boş zamanlarımda hem oyuncu seyretmek hem de o ülkelerin oyun mantalitesi hakkında bilgi edinmek için yurtdışında maç izliyorum.

▲Bu bağın kurulmasındaki en büyük etkenlerden bir tanesi formayı adaletli dağıtmaktır. Futbolcularıma, “Dünyada en çok korktuğum şey kul hakkıdır” derim. Formayı adaletsiz dağıttığınızda kul hakkı yemiş olursunuz. Böyle bir şey yaptığımda da işlerimin rast gitmeyeceğini bilirim. Formayı adaletli dağıttığım için vicdanım rahattır. Futbolcularım da bunun farkındadır ve çalıştıklarında, iyi olduklarında formayı giyeceklerini bilir.

▼Oyuncuyla diyalogunuzu sadece forma dağıtımındaki adaletle mi sağlıyorsunuz, saha dışındaki iletişiminiz nasıl?

▲Saha içinde bazen sertim ama saha dışında hiç öyle olmadım. Olayları hep mantıklı biçimde çözmeye çalıştım.

Bunda da şu ana kadar hep başarılı oldum. Takımdıma düşünmediğim ve gönderdiğim oyuncular da oldu ama onlarla da halen görüşürüm. Hiçbir oyuncumla bugüne kadar problem yaşamadım. Sabah 8'de kulübe giderim, akşam 19'a kadar çalışırım. Kapım her zaman açıktır ve oyuncularına “İstediginiz her dakika gelip benimle konuşabilirsiniz” derim. Genelde de ailevi meseleler dâhil gelip konuşan pek çok oyuncum oldu. Benim için işyerini aile ortamına çevirebilmek her şeyden önemli. Çok şeyi affedebilirim ama özellikle iç huzuru bozucu, aile ortamını zedeleyici hareketleri asla affetmem. **▼Bazıları, futbolun teknik direktörün oyunu olduğunu düşünür. Onlar için futbol bir satranç gibidir. Oyuncular da satranç taşları. Teknik adam o taşlarla istediği gibi oynar. Sizce de böyle midir, yoksa oyunculara daha farklı bakmak mı gerekir?**

▲Bu iş yüzde 50-50'dir. Oyuncuların becerileri kesinlikle çok önemli. Çünkü futbol öyle bir oyun ki, saha içinde milyonda bir gelecek instantaneler oluşur. O anda oyuncunun kendi başına düşünüp yine kendi başına eyleme geçmesi gerekir. Bu da oyuncunun yetenekleriyle ilgilidir. Ama oyuncuya kazandırılacak özgüven bile o pozisyonda önemlidir. **▼Gaziantepspor'da oldukça başarılıydınız. Sezonu dördüncü tamamladınız, UEFA Kupası'na katıldınız ve orada da üçüncü tura kadar çıktınız. Ertesi sezon ligi yine dördüncü sırada bitirdiniz ama sonrasında ayrılma durumunda kaldınız. Ortada bir başarı tablosu varken kısa süreli bir çalkantıda bu ayrılık gerekli miydi?**

▲Genelde gidişatı önceden görmeye çalışırım. Gaziantepspor'dan ayrılma kararını da sezon sonunu beklemeden almış ve iki ay öncesinden açıklamıştım. O dönemdeki Başkanımız Celal Doğan bana “Böyle bir açıklamaya yapma” demişti ama ben yine de ayrılma kararımı vermiştim. Çünkü gidişatı iyi görmemiştim. Zaten bir sezon sonra devre arasında yönetim de bırakmak zorunda kaldı ve takım üç sezon süren bir bocalama devresi geçirdi. **▼O gün görevinize devam etseydiniz bugün Gaziantepspor hangi noktada olurdu?**

▲O dönemde Celal Doğan ve Gaziantepspor isimleri özdeşti; bir doğrunun iki ucu gibiydi. Ben bu çizgiyi, Nurullah Sağlam ismini de ekleyerek üçgene çevirmek istiyordum. Ama gidişatın iyi olmadığını görmem ayrılık kararı almama neden oldu. Kalsaydım da şartlar böyle devam edecek ve dolayısıyla bir şey değişmeyecekti. Ayrılık kararımı açıklarken, “Bir gün daha güçlü geri döneceğim” dedim. Benim açımdan

ara vermek faydalı olacaktı ve oldu da. Ardından da Denizlispor'a gittim.

Anneler Günü'nde unutulmaz bir maç

▼Denizlispor'da unutulmaz bir maçınız var. Fenerbahçe'yi şampiyonluktan ettiniz ve ligde kaldınız. Bu maç için “Hayatımın maçı” diyebilir misiniz, yoksa kariyeriniz boyunca unutamadığınız başka karşılaşmalar da var mı?
▲Kariyerimde unutamadığım, önemli maçlardan bir tanesi bu karşılaşma elbette. Bir tanesi Gaziantepspor-Roma, bir tanesi de Kocaeli'de oynadığımız, 4-0 öne geçip 4-3 bitirdiğimiz Beşiktaş maçı. Denizlispor-Fenerbahçe maçına gelince; Anneler Günü'ne rastlaması, o maça çok farklı bir anlam da yüklemişti. O gün oyuncularına soyunma odasında yaptığım konuşmayı dün gibi hatırlıyorum. “Allah'ın cenneti ayaklarının altına serdiği annelerinizin gözyaşlarını bugün üzüntüden değil, sevinçten, gururdan akıtın” diye bir konuşma yapmıştım. Ben de dâhil o günün anlamını biliyorduk. O müsabakadan sonra hepimizi zaferimizi annelerimize armağan ettik.

▼Denizlispor'dan ayrılmanızın nedeni neydi? Oraya giderken “Gaziantepspor'a döneceğim” diye mi düşünüyordunuz?

▲Hayır, uzun süreli çalışma düşüncesiyle gitmiştim ama maalesef o ışığı göremedim. Denizlispor'dan ayrılarak Konyaspor'un teklifini kabul ettim. Orada bir sezon çok iyi şeyler yaptık. Kulüp tarihinin ilk yarıda en fazla puan toplayan takımı olduk. İkinci yarıda da iyi sonuçlar aldık ve her şeyden önce güzel futbol oynadık. Ertesi sezona özellikle transfer konusunda daha farklı beklentilerle başladım ama bu beklentilerime cevap alamadım ve Konyaspor'dan da ayrıldım.

▼Sonrasında Gaziantepspor'da ikinci kez göreve başladınız. Bıraktığınız döneme göre daha iyi şartlar mı vardı Gaziantepspor'da?
▲Hayır, kesinlikle yoktu. Hatta oyuncu kadrosu ve kalitesi benim mantaliteme uygun da değildi. İlk teklifi geri de çevirdim. Ancak araya giren kiramayacağım ağabeylerim takımın bana ihtiyacı olduğunu söyledi. Ben de reddedemedim. Sonrasında da geçen sezon iyi işler yaptık.

▼Gaziantepspor'un bu sezon ortaya koyduğu futbol sizi de ön plana çıkardı. Bol pas yapan, takım halinde hareket eden, çabuk oynayan, çok sayıda gol pozisyonuna giren bir takım var ortada. Bazı teknik adamlar ise gollerin büyük bölümünün iki pasla atıldığını öne sürerek, Aykut Kocaman'ın “kaos futbolu” olarak

tanımladığı bir planı tercih ediyor.

▲Aykut Hocaya yüzde yüz katılıyorum. Geçen sezon ligi 9. bitirdik ama her maçta benim istediğim futbolu oynayamadık. Zaman zaman iyi oynasak da genel anlamda bu anlayışı sezona yayamadık. Konyaspor'a gidip başarılı olduğum sezon, takımı Aykut Hocadan devralmıştım. Onun oyun anlayışı ve zihniyeti benimkiyle çok kopuk değil. Birbirini tamamlar diye düşünüyorum. Takımı o anlayıştaki bir teknik adamdan devralmak çok iyi oldu. Ancak Gaziantep'te benden önce

Beni çok mutlu eden iki hobim kitap okumak ve ut çalmak. Kendi kendime oturup ut çalmayı ve tabiatı dinlemeyi çok severim. Hicaz makamı en sevdiğim ve çalmaktan en zevk aldığım makamdır. En sevdim şarkı ise “Nasıl geçti habersiz o güzelim yıllarım.”

çalışan hocaların üzerine gelip de belli şeyleri silmek ve farklı şeyleri oturtmak kolay değildir.

▼Zaten siz de bu sezon başında taşları büyük ölçüde değiştirdiniz. Özellikle orta sahanızda Erman, Mehmet Yozgatlı ve Tabata transferleri takımın çehresini değiştirmiş görünüyor. Transferde bu tercihlerinizi yaparken neleri göz önünde tuttunuz?

▲Bu oyuncular çok önemli. Onların yanı sıra kendi mantalitelerinin dışına çıkan ve olumlu yönde büyük farklılık gösteren Zurita-Murat Ceylan ikilisinin gelişimi de çok önemli. Takımın başarasında tüm oyuncuların payı büyük ama bu kadar değişen ve kendini yenileyen Zurita'nın payı bayağı yüksek.

▼Peki, biraz önce sözünü ettiğim oyuncuların transferine geliresek...

▲Dikkat ederseniz Konyaspor'da başarılı olduğum dönemde Mohamed Abdalla, Neca, Erman üçlüsü vardı. Bugün Erman Gaziantepspor'da. Neca ile Tabata ve Mohamed Abdalla ile Mehmet Yozgatlı da birbirine çok benzer özellikte oyuncular. Bu oyuncuların birbirini tamamlaması ve arkadaki iki ön liberonun kabuk değiştirmesi, bizim futbol anlayışımızı ortaya çıkardı. Zurita ve Murat'ın bu kadar üstüne koymalarının arkasındaki en büyük neden, özellikle pas yapma yüzdesi yüksek ve topu iyi kullanan Erman, Tabata, Hakan Bayraktar, Mehmet Polat gibi oyuncularla bir arada oynamaları. Basit ve çabuk oynamayı bilen futbolcularla oynamaları ön liberolarımızın da verimini artırdı. Bir de Ivan De Souza geçeği var. Çok çabuk düşünen, çok zeki bir oyuncu. Bütün bu taşları bir araya getirdiğimizde seyir zevki yüksek bir takım ortaya çıktı.

İtalya'ya boşuna gitmedik

▼Bu takım sadece hücum ederken değil, bir kaç maç dışında oyunun savunma yönünü oynarken de başarılı görünüyor.

▲Sezon başında İtalya'ya gelişigüzel gitmedik. Benim İtalyan futboluna karşı farklı bir sevgim var. Brezilya futboluna karşı da öyle. Aslında birbirinden tamamen farklı iki ekol. Ama ikisinin sentezini yapmak, futbolun en güzelini ortaya çıkarabilmek olur diye düşünüyorum. Özellikle defansif anlamda İtalyanlar gibi iyi işler yapmak, topu ayağımıza aldığımızda da Brezilyalılar gibi seyir zevki yüksek oyun oynamak, bana göre güzel görüntünün ortaya çıkmasının arkasındaki en büyük neden.

▼Takımınızın İtalyanlar gibi savunma yapabilmesi için İtalya kampında nasıl bir uygulamaya gittiniz?

▲Orada Udinese, Lazio ve Brescia gibi takımlarla oynadık. Bu maçların ardından futbolcularımızla konuşarak rakiplerimizin nasıl defans yaptığını irdelemeye çalıştık. Dolayısıyla bu defansif anlayışın pekişmesi bize katkı sağladı. Ama tabii bir çırpıda çok çok iyi defans yaptığımızı söyleyemem.

Fenerbahçe ve Ankaraspor maçlarında iyi işler yaptık. Deplasmanda 1-1 berabere kaldığımız Trabzonspor maçında da savunma anlamında iyiydik. Ama şu anda takımımız

Sonuçların putlaştırıldığı bir lig olmamalı. Biz de böyle bir takım olmamalıyız. Sezon sonunda üç basamak aşağıda veya yukarıda bitirmekten ziyade, spor kamuoyunun gönlünde edindiği yeri mesken haline getiren bir takım olmak bizim için her şeyden daha önemli. Şu anda gittiğimiz her yerde oynadığımız futbolu beğeniyle karşılayan kesimlerle karşılaşıyoruz. Bu da bize cesaret veriyor. Kentte insanlar farklı beklentilere giriyor ama bizim yapmamız gereken, o beklentilerden ziyade bu ekolü ve felsefeyi Türk futboluna sokmak, arkamızdan da üç-beş teknik adamı daha bu akımın içine çekebilmek. Çünkü Türk seyircisinin bu anlayışa çok susadığını düşünüyorum. Biz yeni kurulan bir takımız ve hiç kimsenin farklı beklentilere girmemesi gerekiyor. Bizim

istediğimiz şeyleri sahaya yüzde yüz yansıtabak kıvamda değil. Yine de bu kadar kısa sürede geldiğimiz nokta göz ardı edilmemeli. Kötü bir yerde değiliz. Ancak daha iyisini de yapabilecek potansiyele sahibiz. **▼Trabzonspor'la ligde ve kupada oynadığınız maçlar pas yapan takımla kaos futbolu oynayan takımın mücadelesi olarak değerlendirilebilir mi?**
▲Ersun Hocanın oyun mantalitesi daha farkı. Daha çabuk golü düşünen bir yapısı var. Nitekim kupa maçında bize atıkları gol bunun en büyük göstergesi. Ama bizim onlara attığımız goller de göz ardı edilmemesi gereken goller. Yine de sezonun genelinde beni tam anlamıyla tatmin eden maç, Antalyaspor'u deplasmanda 4-1 yendiğimiz karşılaşmaydı. O maçta performansımızın en üst seviyesine yaklaştık. Özellikle 20-25 dakika Antalya seyircisinin bile taraftar kimliğini bir tarafa atıp futbol seyretme düşüncesiyle bizi alkışladığı bir maçtı.

Zaten bizim bu sezon en büyük hedefimiz önce centilmen ve sempati duyulan bir takım olmak. Oynadığımız her müsabakada, rakip taraftarın bu kimliğini bir tarafa bırakıp futbol adına doğruları yapan Gaziantepspor'u alkışlamalarını sağlamak istiyoruz.

Sonuçlar putlaştırılmamalı

▼Zaten iyi futbol oynadığınızda bir noktada başarı da geliyor değil mi?
▲Başarı matematiksel değil bana göre.

Sonuçların putlaştırıldığı bir lig olmamalı. Biz de böyle bir takım olmamalıyız. Sezon sonunda üç basamak aşağıda veya yukarıda bitirmekten ziyade, spor kamuoyunun gönlünde edindiği yeri mesken haline getiren bir takım olmak bizim için her şeyden daha önemli. Şu anda gittiğimiz her yerde oynadığımız futbolu beğeniyle karşılayan kesimlerle karşılaşıyoruz. Bu da bize cesaret veriyor. Kentte insanlar farklı beklentilere giriyor ama bizim yapmamız gereken, o beklentilerden ziyade bu ekolü ve felsefeyi Türk futboluna sokmak, arkamızdan da üç-beş teknik adamı daha bu akımın içine çekebilmek. Çünkü Türk seyircisinin bu anlayışa çok susadığını düşünüyorum. Biz yeni kurulan bir takımız ve hiç kimsenin farklı beklentilere girmemesi gerekiyor. Bizim

oluşturmaya çalıştığımız farklı bir ekol var. Hem iyi işler yapmak hem de başarılı olarak devam etmek istiyoruz. Ancak başarının kıstası kimine göre şu kadar puan veya ligi şu sırada bitirmekken, bana ve ekibime göre başarı, sempati duyulan, yayıncı kuruluşun maçlarını yayınlamak için tercih ettiği takım olabilmektir. Bizim maçımız oynanırken, kamuoyunun “Bugün televizyonda Gaziantepspor'un maçı var, mutlaka seyretmeliyim” demesini sağlamak istiyoruz. Bunlar matematiksel hedeflerimizden önce geliyor.

▼İnsanlar, pas yapabilen ve aynı zamanda çabuk oynayabilen bir takımın ortaya çıkması için uzunca bir süreye gerek duyulduğunu düşünüyor. Oysa siz geçtiğimiz sezonun ikinci yarısında göreve geldiniz, bu sezonun başında takımda revizyona gittiniz ve takır takır pas yapılabiliyorsunuz. Bunu nasıl açıklamak gerekir?

▲Evet, bu noktaya çok uzun vadede gelmedik. Özellikle aldığımız oyuncuların kendi felsefemize uygun ve bu işe inanan oyuncular olması çok önemliydi. Başka kulüplere daha yüksek fiyatlarla gitmek yerine daha düşük rakamlara Gaziantepspor'u tercih eden oyuncular var kadromuzda. Onların düşündüğü şey de oynadıkları futboldan keyif almak. Sezon başında oyuncularına “Yaptığımız işten keyif almalıyız. Maçın sonucu ne olursa olsun, 90 dakika bittiğinde ‘Keşke bir 10 dakika daha olsa da oynamayı

sürdürseydik' diyebilirsek, hedefimize ulaşmışız demektir” dedim. Bu anlayışla oynuyoruz.

▼Aragones ve Skibbe'nin kamuoyunun beklentilerine cevap verebilmek için hâlâ zamana ihtiyaç duymasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

▲Aragones, İspanya Milli Takımı'nı Avrupa Şampiyonu yapmış, bilgili, değerli, saygıdeğer bir teknik adam. Ama zannetmiyorum ki Türk futbolu hakkında bizler kadar bilgiye sahip olsun. Bunları öğrenebilmesi için mutlaka belirli bir zaman gerekiyor. Bunu kazanana kadar da takım adına kaybedilen çok şey oluyor. Yöneticiler Türk futbolunu bu kadar yakından tanımayan kişileri getirip de tolerans tanımayacaksa hiç getirmesin. Aragones ve Skibbe görevlerini sürdürürlerse önümüzdeki sezon çok farklı iki teknik adam olarak karşımıza çıkarlar. En büyük ideallerimden birisi bir gün yurtdışında çalışmak. Ama yurtdışına gitmeden önce mutlaka o ülkenin futbolu hakkında bilgi sahibi olurum. Mantaliteyi, oyuncuyu, takımları tanımak çok önemli. Boş zamanlarımda da hem oyuncu seyretmek hem de o ülkelerin oyun mantalitesi hakkında bilgi edinmek adına yurtdışında maç bize hem de kendisine inanılmaz katkı sağlayabilecek bir oyuncu.

Trabzonspor'un uç bölgedeki oyun anlayışı biraz daha farklı olduğu için Selçuk'un bazı özellikleri gizli kalıyor. Çok beğendiğim bir başka oyuncu da Gökhan Ünal. Onun gibi zeki bir oyuncuyu kadromda görmeyi çok isterdim.

▼Bize biraz da futbolun dışındaki hayatınızdan söz eder misiniz?

▲Üzülerek söylüyorum, işim için aileme ayırmam gereken zamandan çalışıyorum. Ama onlar yaptığım işten keyif aldığını biliyor ve buna saygı duyuyor. Bu işin ekonomik getirisinin de onların hayatını kazanmak adına olduğunun farkındalar. **▼Sinemayla, tiyatroyla, müzikle aranız nasıl?**

▲Sinemaya veya tiyatroya takımla birlikte gitmeyi tercih ediyorum. Bunun dışında beni çok mutlu eden iki hobim var; biri kitap okumak, diğeri ut çalmak. Daha çok felsefe kitapları okurum. Kendi kendime oturup ut çalmayı ve tabiatı dinlemeyi çok severim. Antep'te zaman zaman diğer meslektaşlarımla yarışa girip onları geçmemdeki en önemli faktör daha eğitilmiş olmamdı. **▼Gaziantepspor için uzun vadeli hedefleriniz var mı? Mesela Anadolu'dan bir şampiyon çıkacaksa bu Gaziantepspor olabilir mi? Şehir ekonomik yapısıyla buna müsait çünkü.**
▲Şehir buna müsait ama bizim önce şehirdeki birlik ve beraberliği yakalayabilmemiz lâzım. Şu anda Antep birlik ve beraberlik içinde dersem yalan söylemiş olurum. Dolayısıyla takımın şu anda çok büyük başarılara imza atması büyük bir ütopyadan başka bir şey değil. Evimizdeki maçlarda seyircimizin bizi biraz daha itmesi gerekiyor. Sezona

ikide iki yaparak başladık. İçerideki Ankaragücü maçını kazansaydık tarihimizde sezonun en iyi başlangıcını yapmış olacaktık. Ama bunu defalarca dile getirmemize rağmen çok fazla sayıda seyirci ve iyi destek bulduğumuzu söyleyemem.

Selçuk ve Gökhan'ın takımda olmasını isterdim

▼“Keşke benim takımda olsa” deddiğiniz oyuncular var mı?
▲Hem var hem yok. Şimdi söyleyeceğim oyuncular hem para hem de şöhret olarak Gaziantepspor'u yadırgayacak oyuncular olabilir. Dolayısıyla bize gelmeleri söz konusu değil. Ancak en çok beğendiğim oyunculardan birisi Selçuk İnan. Şu anda takımının oyun yapısıyla ilgili farklıklar gözleniyor olabilir ama bizim oyun yapımızın içine girdiğinde hem bize hem de kendisine inanılmaz katkı sağlayabilecek bir oyuncu. Trabzonspor'un uç bölgedeki oyun anlayışı biraz daha farklı olduğu için Selçuk'un bazı özellikleri gizli kalıyor. Çok beğendiğim bir başka oyuncu da Gökhan Ünal. Onun gibi zeki bir oyuncuyu kadromda görmeyi çok isterdim.

▼Bize biraz da futbolun dışındaki hayatınızdan söz eder misiniz?

▲Üzülerek söylüyorum, işim için aileme ayırmam gereken zamandan çalışıyorum. Ama onlar yaptığım işten keyif aldığını biliyor ve buna saygı duyuyor. Bu işin ekonomik getirisinin de onların hayatını kazanmak adına olduğunun farkındalar. **▼Sinemayla, tiyatroyla, müzikle aranız nasıl?**

▲Sinemaya veya tiyatroya takımla birlikte gitmeyi tercih ediyorum. Bunun dışında beni çok mutlu eden iki hobim var; biri kitap okumak, diğeri ut çalmak. Daha çok felsefe kitapları okurum. Kendi kendime oturup ut çalmayı ve tabiatı dinlemeyi çok severim. Antep'te zaman zaman diğer meslektaşlarımla yarışa girip onları geçmemdeki en önemli faktör daha eğitilmiş olmamdı. **▼Gaziantepspor için uzun vadeli hedefleriniz var mı? Mesela Anadolu'dan bir şampiyon çıkacaksa bu Gaziantepspor olabilir mi? Şehir ekonomik yapısıyla buna müsait çünkü.**

▲Şehir buna müsait ama bizim önce şehirdeki birlik ve beraberliği yakalayabilmemiz lâzım. Şu anda Antep birlik ve beraberlik içinde dersem yalan söylemiş olurum. Dolayısıyla takımın şu anda çok büyük başarılara imza atması büyük bir ütopyadan başka bir şey değil. Evimizdeki maçlarda seyircimizin bizi biraz daha itmesi gerekiyor. Sezona

Deniz Feneri derbisi

İtalya'da bir derbi, takımların başarısına bakmaksızın ilgi çekmeyi sürdürüyor. Her ne kadar Juventus'la Torino arasındaki farklar daha derin olsa da... Inter'le Milan iki dünya devi olarak bir stadı paylaşırsa da... İtalya'da en çok merak edilen derbiler yine de onlar değil. Öyle ki, bu derbiyle baş edebilecek yalnızca Roma derbisi var. Cenova derbisi Sampdoria-Genoa'dan bahsediyoruz. Sampdoria ile Genoa'nın rekabeti İtalya'da kentteki deniz fenerine atıf yapılarak “Deniz Feneri Derbisi” olarak anılıyor.

Dağhan Irak

İki takımın da sürekli bir başarı yakalayamaması derbinin heyecanını azaltmıyor, aksine derbi iki takım için de en önemli sınav hâline geliyor. Genoalı bir antrenör bu durumu şöyle açıklıyor: “Cenova'da önemli olan tek şey derbidir. Derbiyi kazanamamışsanız size sanki beraber banka soymuşsunuz da onlara para yerine paçavra dolu çantayı vermişsiniz gibi davranırlar.”

Derbiler, günümüz futbolunun bütün işleyişine kafa tutan belki de en kuvvetli güç. Zira derbiler önemini, büyüklüğünü yalnızca takımların başarısından almıyor. Bazen iki takımın şehirde temsil ettiği sosyal sınıflar, bazen yıllar önce yaşanmış bir olay derbileri yaratabiliyor. Kimi zaman da iki takımın birbiriyle neden o kadar kanlı bıçaklı olduğu hiç bilinmiyor. Derbiler, ne hangi takımın daha başarılı olduğunu fazla önemsiyor ne de endüstriyel futbol bir derbiyi bir yerden bir yere taşıyabiliyor. Almanya'da Bayern ne kadar başarılı olursa olsun derbi deyince akla Schalke-Dortmund'un gelmesi, İngiltere'de Chelsea yüz milyonlarca pound akıtsa da asıl Londra derbisinin hâlâ Arsenal-Tottenham olması, Karşıyaka-Göztepe'nin ikinci Lig'de Atatürk Stadı'nın seyirci rekorunu kırmaması derbilerin özelliğini kendi içinden çıkardığına ve bununla var olmayı sürdürüldüğüne örnekler. İtalya'da da bir derbi takımların başarısına bakmaksızın ilgi çekmeyi sürdürüyor. Her ne kadar Juventus'la Torino arasındaki farklar daha derin olsa da... Inter'le Milan iki dünya devi olarak bir stadı paylaşırsa da... İtalya'da en çok merak edilen derbiler yine de onlar değil. Öyle ki, bu

derbiyle baş edebilecek yalnızca Roma derbisi var. Cenova derbisi Sampdoria-Genoa'dan bahsediyoruz. Aslında Sampdoria ve Genoa aynı dönemde kurulan kulüpler değil. Genoa kulübü Sampdoria'nın ortaya çıkışından yarım yüzyıl önce, 1897'de futbol oynamaya başlıyor. Sampdoria ise 1946'da üç farklı kulübün birleşmesiyle kuruluyor. Bu nedenle Genoa'nın, Sampdoria'nın öncülleri Sampierdarenese, Andrea Doria ve Liguria ile oynadığı maçlar da derbiye dâhil ediliyor. Sampdoria ile Genoa'nın rekabeti İtalya'da kentteki deniz fenerine atıf yapılarak “Deniz Feneri Derbisi” (Derby della Lanterna) olarak anılıyor. Derbiyi fener kadar simgeleyen bir başka yapı ise Luigi Ferraris Stadyumu.

Tribündeki gösteri

Sampdoria'nın kuruluşundan beri iki kulüp arasındaki derbiler hep Luigi Ferraris'te oynanıyor. Zaten iki kulüp ev sahibi oldukları diğer maçları da tıpkı Inter ve Milan gibi aynı stadyumda oynuyor. Ancak Milano'dakinden farklı olarak Sampdoria'lılar stadın bir Genoa'lı oyuncunun adını taşımasını sorun etmiyor. Derbilerde

kuzey tribünü Gradinata Nord'u Genoalılar, diğer kale arkası olan Gradinata Sud'u ise Sampdorialılar alıyor. Zaten derbiyi derbi yapan biraz da bu tribünlerin hâlet-i ruhiyesi. İki taraf da haftalar öncesinden hazırlıklara başlıyor ve kendi tribünlerini santimetrelerce boş alan kalmayacak şekilde donatıyor. Her Cenova derbisi İtalyan taraftar modasının yeni pankart kreasyonlarının vizyona çıkışına sahne oluyor. Bu sayede Lanterna seyretmesi en zevkli derbi olma özelliğini koruyor. Bildiğimiz anlamdaki Sampdoria-Genoa derbisi 1946-47 sezonunda başlıyor. Aslında derbinin bu kadar geç başlaması Genoa için talihsizlik. Çünkü kulüp İtalya'daki dokuz şampiyonluğunu da Sampdoria kurulmadan önceki dönemde kazanıyor. Neyse ki derbi, takımların başarısına göre ölçülüyor. Zaten Sampdoria'nın da ligdeki tek şampiyonluğunu kazanması kırk beş yıl alıyor. İki takımın da sürekli bir başarı yakalayamaması derbinin heyecanını azaltmıyor, aksine derbi iki takım için de en önemli sınav hâline geliyor. Genoalı bir antrenör bu durumu şöyle açıklıyor: “Cenova'da önemli olan tek şey derbidir. Derbiyi kazanamamışsanız size sanki beraber banka soymuşsunuz da onlara para yerine paçavra dolu çantayı vermişsiniz gibi davranırlar.”

Her maçın farklı bir hikâyesi var

Durum böyle olunca her derbi ayrı bir hikâyeyi barındırıyor. Sanki iki takım bütün sezon başka kimseyle oynamıyormuş gibi bu maça

hazırlanıyor. Takımların mücadeleleri arasında kimi maçlar özel ilgiyi hak ediyor. Örneğin 1950-51 sezonundaki ikinci maç, Sampdoria'nın Genoa'yı küme düşürdüğü karşılaşma olarak hatırlanıyor. Son dakikalarına 2-2 girilen maçta Sabbatella 88. dakikada Sampdoria golünü atıyor ve Genoa'yı ligin dibine itiyor. Aslında bu maçtan sonra Genoa ligde başka maçlar da oynuyor ama küme düşmenin faturası Sampdoria'ya kesiliyor. 1966-67 sezonunda derbi ilk kez Serie B'de oynanıyor. 1960'lardan 70'lere kadar zaman zaman iki takım aynı ligde olmadığı için derbi oynanamıyor. 1968-69 ve 1971-72 sezonlarında ise iki takım yalnızca kupada karşılaşılıyor. Bu yıllar aynı zamanda Genoa'nın “ev sahibi lâneti”nin başladığı yıllar. Kırmızı-lacivertliler 1964-94 yılları arasında Serie A'da oynanan hiçbir Genoa-Sampdoria maçını kazanamıyor. Yalnızca Sampdoria-Genoa maçlarında kazanabiliyor olmalarının nedeni hâlâ çözülebilmemiş değil.

takımın birden Serie A'da yer aldığı ilk sezon olarak büyük bir heyecana sahne oluyor. Öyle ki, bu sezon oynanan ilk derbide Luigi Ferraris'in seyirci rekoru kırılıyor. Sampdoria'nın tek ampionluğunu yaşadığı, Kupa Galipleri Kupası'nı kazandığı ve Şampiyon Kulüpler Kupası'nda final oynadığı 1989-92 aralığında en zorlandığı maçlar yine derbiler oluyor. Bu aralıkta oynanan yedi derbide Vialli, Mancini gibi yıldızların top koşturduğu Sampdoria, nispeten daha mütevazı rakibi karşısında sahadan yalnızca iki kez galip ayrılabilir. Hatta 1990'da Genoa'nın 2-1 kazandığı maçta Branco'nun uzaktan attığı galibiyet golü kartpostal hâline getiriliyor ve Sampdoria taraftarları Noel'de posta kutularında bol bol bu karttan buluyor. Ancak daha sonra mavi-beyazlılar o maçın öcünü 4-1'le alıyor. 1994-95 sezonunda ise Genoa'nın laneti nihayet sona eriyor. Ev sahibi olduğu maçı

1970'lerin son yılları yine iki takımın ikinci Lig'de karşı karşıya geldiği dönemler olarak tarihe geçiyor. 1982-83 sezonu ise yıllar sonra iki

Van't Schip ve Skuhravy'nin golleriyle kazanan Genoa, yine de küme düşmekten kurtulamıyor. 1999'da Sampdoria da küme düşene kadar iki ekip yalnızca bir kez İtalya Kupası'nda karşılaşılıyor. Bu dönemde iki takım da o kadar zor durumlara düşüyor ki, 2001-02 sezonunun ikinci derbisinde iki ekip Serie C1'e düşmemek için oynuyor. 0-0'lık beraberlik iki takımı da ikinci Lig'de tutuyor. Son yıllarında biraz heyecan kaybetmiş gözükten derbi, 2007-08 sezonunda iki ekibin yeniden Serie A'da buluşmasıyla bir kez daha gündeme oturuyor. Hatta ikinci maçta Sampdoria'nın son dakikalarda bulduğu golle UEFA Kupası'nı yakalaması derbinin heyecan dozunu biraz daha artırıyor. Özellikle 1990'larda iki takımda da Avrupa yıldızları varken tribünler kadar sahada da ilgi toplayan Lanterna, havasını biraz da Cassano'nun mavi-beyazlı formayı giymesiyle bulmuş durumda. Bu yıl Cenova derbisine girilirken Genoa ligde uzun yıllardır olmadığı kadar iyi durumda. Sampdoria ise Serie A'ya istediği başlangıcı yapabilmiş değil. Genoa, rakibinin Cassano kozuna bu kez Diego Milito ve Thiago Motta gibi iki dev silahla karşılık verecek. Kadro dengesi belki de ilk kez bu kadar Genoa lehine bozulmuş durumda. Ancak

derbinin derbi olduğunu ve Sampdoria'lıların da bu maçı kaybederek daha zor duruma düşmek istemeyeceklerini unutmamak gerekiyor. Üstelik yine Noel yaklaşıyor. Sampdoria taraftarı kendileriyle çizgili formaları yüzünden “bisikletçiler” diye dalga geçen Genoalı dostlarına gecikmiş bir kartpostal cevabı vermek isteyebilir. Noel Baba'nın bu yıl mavi-beyaz mı kırmızı-lacivert mi giyineceği bilinmez ama tribünlerin yine çok renkli olacağı kesin. Stadın güney tarafının mı yoksa kuzey tarafının mı daha renkli, daha yaratıcı olacağı her zamanki gibi en az derbinin sonucu kadar önemli.

Kaleci lider olmalı

Cenk Gönen

“Adam olacak çocuk” deyiminin haklılığını, 16 yaşında Beşiktaş'a karşı Göztepe formasıyla oynadığı kupa maçında kanıtlamıştı. Göztepe'nin efsane kalecisi Ali Artuner'in yeğeni olması, ona biyolojik bir avantaj da sağlıyor. Üç sezon önce transfer olduğu Denizlispor'da iki sezon yedek bekleyip Altay'da kendisini yeniden kanıtlayarak çok güçlü bir biçimde geri döndü. Bu gücünü, Renny Vega'yı yedek bırakarak gösterdi ve Milli Takım aday kadrosuna davet edildi. Bütün dünyada genç kalecilerin ön plana çıktığını vurgulayıp, Türkiye'nin de bu gerçeği görmesini istiyor, iyi bir kalecinin bir kaptan gibi takımını yönetebilmesi gerektiğini söylüyor.

Türker **Tozar**

▼Bu sezon Denizlispor kalesinde gösterdiğin performansla Milli Takım kadrosuna davet edildin. Seni biraz daha yakından tanımak istiyoruz.
▲Ailem İzmirli. Benden 13 ay büyük bir ağabeyim var. 2000 senesinde babamı kanserden kaybettik. Annem ise Havaş'tan mali işler müdürü olarak emekli oldu. Onun hakkını ne yapsam ödeyemem. Çünkü üzerimde çok büyük emeği var. Bana ve ağabeyime hem analık hem de babalık yaptı. Allah onu başımızdan eksik etmesin. Küçük yaşta babasız kalmanın eksikliğini bize hissettirmemek için elinden gelen çabayı sarf etti.
▼Eğitim durumunu da bize anlatır mısın?
▲İzmir İnönü Lisesi'nde okuyordum. Lise 3. sınıfta Denizlispor'a transfer olunca,

onun gibi Göztepe'nin altyapısında futbola başladım.
▼Ailecek Göztepelili olduğunuzu biliyoruz ve İzmir İnönü Lisesi'nde okurken, annenin “Cenk'in Göztepe'ye daha yapacağı hizmetler var. Kimsenin onu transfer etmesine izin veremeyiz” gibi sözleri olmuştu.
▲Evet, ailecek Göztepeliyiz. Dayımın Göztepe'nin sembol isimlerinden biri oluşu nedeniyle kulüple özdeşleşmiş gibiyiz. Annemin bunu söylemesinin iki sebebi vardı. Biri Göztepe'ye yeterince hizmet edip oradaki misyonumu tamamlamam gerektiğine inanması, ikincisi de dayıma olan saygısı. Çünkü dayımı da yine kanserden 2000 senesinde, babamdan bir ay sonra kaybetmiştik. Bu sözden sonra, bir yıl daha Göztepe'de oynayıp Denizlispor'a transfer oldum.
▼Ailelerin genç oyuncuların kariyerine etkisi ne ölçüde oluyor? Dayının büyük bir oyuncu olması senin üzerinde bir baskı yarattı mı?
▲Ailenin dengeyi çok iyi ayarlaması gerekiyor. Ne çok baskıcı olacaklar ne de başıboş bırakacaklar. Çoğu oyuncu üzerlerindeki baskının ağırlığı nedeniyle kaybolup gidiyor. Futbolcunun, idman programı, yemek düzeni gibi konularda hocalarının tavsiyelerini izlemesi daha yerinde olur. Dayımın çok başarılı bir kaleci oluşu benim üzerimde bir baskı oluşturmadı, çünkü ailem bunu bir unsur olarak kullanmadı. Bana her zaman eğitimin öncelikli olduğunu aklımdan çıkarmadan futbola devam etmemi öğütlediler.

Beşiktaş maçında sınavı geçtim

▼Herkes seni 2004 yılında Göztepe ile Beşiktaş arasında oynanan kupa maçındaki başarılı performansınla tanıdı. Sen o maçla ilgili neler hatırlıyorsun?
▲Öncelikle maçın Kanal D'den canlı yayınlandığını hatırlıyorum. Alsancak Stadı'nda soğuk bir kış günüydü. Benim de profesyonel takıma çıktığım ilk sezondur. Daha çocuk sayılırdım. İlk turda Bucaspor'u eleedikten sonra karşımıza Beşiktaş çıkmıştı. İlk on birde olacağımı biliyordum. Bu yüzden maçtan önceki akşam hiç uyuyamadım. Ligde daha önce 10'un üzerinde müsabakaya çıkmıştım ama bu benim ilk büyük deneyimim olacaktı. Maç bizim için

2000 senesinde babamı kanserden kaybettik. Annem bize hem annelik hem de babalık yaptı. Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nun yanı sıra açık öğretimde işletme okuyorum. Ailemde eğitimli insanların sayısı fazla. Sırf futbol oynuyorum diye onlardan geri kalmak istemiyorum.

Göztepe'nin efsane takımının ve A Milli Takım'ın kalecisi Ali Artuner benim dayım. Küçüklüğüm onun hikâyelerini dinleyerek geçti. Maçlarını izledim ve ona karşı büyük bir hayranlık beslemeye başladım. Kaleci olmamdaki en büyük etken odur. Doğal olarak kendisi benim idolüm. Hedefim hep dayım gibi olmaktır.

Dört sezon önce çocuk yaşta Beşiktaş'a karşı oynadığım kupa maçından önce hiç uyuyamadım. Bu maç benim ilk büyük deneyimim olacaktı. 1-0 yenilsek de o gün kendi adıma sınavı geçtiğimi düşünüyorum. O maçtan sonra Beşiktaş'ın yanı sıra birçok Anadolu takımı da beni transfer etmek istedi.

Büyük takımlar ilk tercihlerini yabancı kalecilerden yana kullanıyor. Bu durumu yaşamak istemiyordum ve Denizlispor'da daha fazla oynama şansı bulacağımı düşündüm. İyi ki de tercihim bu şekilde yapmışım. Hiçbir büyük takımda 20 yaşında bir kaleciyi birini tercih yapmazlar.

Souleymanou ve Süleyman'ın arkasında iki sezon yedek bekledikten sonra Altay'a giderek düzenli oynama şansı yakaladım. Üst üste 6 hafta gol yemedim. Bir kaleci için en büyük güven kaynağı üst üste kaleyi kapalı tuttuğu maçlardır. Altay'daki performansıyla Umit Milli Takım'a da çağırıldım.

“Türk kalecisi hata yapıyor. Onlara güvenemeyiz” anlayışından vazgeçilmesi gerekiyor. Casillas ve Valdez'in hangi yaşlarda kaleyi devraldıklarını inceleyelim. Almanya'da da benzer durum var. Milli takım kalesini 23 yaşındaki Adler koruyor. Şans verilirse, Türk kalecisi de kalitesini gösterme imkânı bulacaktır.

Kaleci, lider adam olmalı. Önündeki defansa ve takıma hükmedebilmeli, yönetebilmeli. Kaptanlık pazubandını takmasa bile kaptan gibi davranması gerekiyor. En arkadan oyunu izleyebilen tek kişi kaleci biliyorsunuz. Ayrıca cesaretinin yüksek olması lâzım.

çok iyi başladı. Neredeyse Beşiktaş'ı yenecektik. Bir-iki pozisyonu harcadık. Ama ikinci yarıda golü yiyince, sonrasında maçı çevirmek mümkün olmadı. 1-0 yenilsek de o gün kendi adıma sınavı geçtiğimi düşünüyorum. O maçtan sonra Beşiktaş'ın yanı sıra birçok Anadolu takımı da beni transfer etmek istedi.

▼Sana başka kulüplerden de teklif varken Denizlispor'u tercih ettin. Bunun nedeni neydi?

▲Biliyorsunuz, büyük takımlar ilk tercihlerini çoğunlukla yabancı kalecilerden yana kullanıyor ve Türk kaleciler yedekte bekliyor. Bu durumu yaşamak istemiyordum ve Denizlispor'da daha fazla oynama şansı bulacağımı düşündüm. İyi ki de tercihim bu şekilde yapmışım. Hiçbir büyük takımda 20 yaşında bir kaleciyi birini tercih yapmazlar. Ama görüyorsunuz Denizlispor'da birinci kaleci olarak Turkcell Süper Lig'de görev yapıyorum.

▼Geçen sezon Altay'da geçirdiğin kiralık dönemin sana neler kattığını düşünüyorsun?

▲Şüphesiz kendimi geliştirmeme büyük katkısı oldu. Denizlispor'a geldikten sonra Souleymanou ve Süleyman'ın arkasında iki sezon yedek beklemiştim. Altay'a giderek düzenli oynama şansı yakaladım. Altay'da üst üste 6 hafta gol yemediğim bir dönem oldu. Bu da genç yaşta özgüvenimin gelişmesini sağladı. Bir kaleci için en büyük güven kaynağı üst üste kaleyi kapalı tuttuğu maçlardır. Bank Asya 1. Lig'de ikinci devrenin en az gol yiyen kalecisi oldum. Altay'daki performansından dolayı Ümit Milli Takım'a da çağırıldım.

▼Souleymanou ve Süleyman gibi çok deneyimli kaleciler artık takımda değil. "Onlar ayrılmasa dahi yine bu çıkışı yapardım" diyebilir misin?

▲Bu sezonki formumla yine başarabilirdim diyorum. İki kaleci gitti ama yine onların yerine Venezüella Milli Takımı'nın kalecisi Ronny Vega geldi ve şimdi yedek bekliyor.

Devir genç kaleci devri

▼Türk kaleciliğinin durumunu nasıl görüyorsun? Turkcell Süper Lig takımlarının büyük bir kısmının yabancı kaleciyi ilk tercih olarak görmesi neden kaynaklanıyor ve Türk kalecilerini nasıl etkiliyor?

▲Baktığınız zaman takımların büyük bir kısmı yabancı

kaleciyi tercih ediyor. Yabancı oyuncular, genç Türk kalecilerinin kendini gösterebilme imkânlarını sınırıyor tabii. Bu noktada hocalarımızdan sağduyu bekliyoruz. "Türk kalecisi hata yapıyor. Onlara güvenemeyiz" anlayışından vazgeçilmesi gerekiyor. Her kalecinin hata yapabileceğini unutmayalım. İspanya'da Casillas ve Victor Valdez örneklerini ele alalım. Hangi yaşlarda kaleyi devraldıklarını inceleyelim. İspanya Ligi'nin küçük takımlarında da genç kaleciler var. Ben bu konuyu yakından takip ediyorum.

Almanya'da da benzer durum var. Şu an milli takımın birinci kalecisi Leverkusen'den 23 yaşındaki Rene Adler. Eğer şans verilirse, Türk kalecisi de kalitesini gösterme imkânı bulacaktır. Konuya teknik adamlar yönünden bakarsak,

onlar da kendilerini güvende hissetmek istiyor. Kendilerinden hemen başarı beklendiği için onlar da oyuncularına karşı sabırlı olamıyor. Hazır yeteneği alıp takıma koymak amacındalar. Çok şükür Denizlispor'da Ali Yalçın Hocamız sayesinde bu zinciri kırdık. Elinde Vega gibi bir kaleci varken bana güvendiği için ona çok teşekkür ediyorum. "Bunu başka kim yaptı?" diye düşünüyorum. Genç yaşında bana formayı verdi. İnşallah, benim durumum diğer kaleciler için iyi bir örnek olur.

▼İyi bir kaleci hangi özelliklere sahip olmalı?

▲Kaleci, lider adam olmalı. Önündeki defansa ve takıma hükmedebilmeli, yönetebilmeli. Kaptanlık pazubandını takmasa bile kaptan gibi davranması gerekiyor. En arkadan oyunu izleyebilen tek kişi kaleci biliyorsunuz. Ayrıca cesaretinin yüksek olması lâzım.

▼Bir kaleci olarak, kuvvetli olduğun ve geliştirmen gerektiğini düşündüğün yönlerin hangisi?

▲Cepheden ve birebirde çok etkili olduğumu düşünüyorum. Yan toplarım da iyidir. Oyundaki dikkatimi geliştirmem ve maç oynayarak tecrübemi arttırmam gerekiyor. Her konuda kendime güveniyorum ama kendimi sürekli geliştirmem gerektiğinin de bilincindeyim.

▼Avusturya maçı için A Milli Takım kadrosuna çağrılmayı bekliyor muydun?

▲Açıksa, içimden geçmedi değil. Çünkü iyi oynadığımı düşünüyordum. Ama yine de sürpriz sayılabilir. Sağ olsunlar, Fatih ve Eser Hocalarım da beni görüp, güvenip Milli Takım'a çağırıldılar. Haberi aldığım zaman tüylerim diken diken oldu. 70 milyon taraftarımızı arkamızda hissederek, ay-yıldızlı formayı giymek gerçekten heyecan verici olacak. Milli formanın ağırlığının farkındayım. Burada olmak gerçek bir onur.

▼2006'ya kadar genç milli takımlara düzenli olarak çağrılmaya rağmen, daha sonra bu sürecin kesintiye uğradığını görüyoruz. Bunun nedeni neydi?

▲Hem geçirdiğim sakatlık hem de Souleymanou'nun arkasında yedek beklemek tabii ki milli takım kariyerimi de etkiledi.

▼Kariyerinde bundan sonrası için neleri hedefliyorsun?

▲Öncelikli hedefim Milli Takım'da kendimi gösterip kalıcı olmayı başarabilmek. Bana verilecek şans en iyi şekilde değerlendirmek istiyorum. İkincisi de Denizlispor'da iyi oynamayı sürdürüp daha büyük bir takıma veya lige transfer olabilmek. Zaten bunlar her futbolcunun rüyasıdır.

▼Denizlispor'un bu sezon kadrosunda büyük değişim

yaşadığını görüyoruz. Adaptasyon süreciniz ne ölçüde tamamlandı?

▲Bu sezon başında kadromuzdan birçok futbolcu ayrıldı. Onların yerine de yeni arkadaşlarımız katıldı. Çok genç bir kadromuz var. Yaş ortalamamız 22. Zamanla daha iyi olacağımızı düşünüyorum. Takımdaki kimse gerçek anlamda bir yıldız ya da büyük şöhret değil ama Kratochvil ve Tomas gibi tecrübeli oyuncuların genç oyunculara önderlik yapacağı kanaatindeyim. Ligde düşme korkusu yaşamadan, sezonu en iyi şekilde bitirmeyi hedefliyoruz.

▼Teknik adam değişikliği Denizlispor'a neler getirdi? Ali Yalçın ile yolunda gitmeyen neydi?

▲Şanssız bazı maçlar oynadık. Başka bir nedeni yok. İyi oynarken şanssız goller yedik. Bu da bizim direncimizi kırdı. Ali Hoca, bir kan değişikliğinin takımın önünü açacağını düşündüğü için kendi isteğiyle ayrıldı. Şimdi Ümit Kayıhan başımızda. Kendisi İzmirli olduğu için beni de yakından tanıyor.

İşinde en iyisi olmak önemli

▼Kendi performansını nasıl değerlendiriyorsun? Venezüella Milli Takımı'nın kalecisi Renny Vega'yı yedek kulübesine itmeyi başardın. Bu ilerlemeyi neye borçlusun?

▲Yazın bile antrenman yaptım, Çeşme'deki yazlığımızda yüzdüm. Arada koşular yaptım ve kendimi hem fiziksel hem de zihinsel olarak hazırladım. Takımda direkt oynayacağımı düşündüm. Annem de babam da bana "Ne yaparsan yap işinde en iyisi ol" demişlerdi. Ben de onların öğütlerine uyuyorum. Bu işi meslek olarak seçtim ve işimi lâyığıyla yapmaya çalışıyorum.

▼Vega transfer edildiğinde bir hayal kırıklığı yaşadın mı?

▲Umudum kırılmadı değil. "Diğer takımlarda olan bize de oluyor" diye düşündüm ama yılmadım, çalıştım. Demek ki oynamayı ondan daha fazla istemişim. İnşallah sezon sonuna kadar böyle gider.

▼Beğendiğin kaleciler kimler?

▲Casillas'ı çok beğeniyorum. Çok hızlı ve çevik. İstikrarlı, ne yapacağını çok iyi biliyor ve fazla hatalı gol yemiyor. Genç yaşta hem kulüp takımında hem de milli takımda birinci kaleci olmayı başarabilmiş bir isim. Umarım onun gibi olabilirim.

▼Çekindiğin golcüler var mı?

▲Mehmet Yıldız. Sivasspor'la oynadığımız maçta bana iki tanesi penaltıdan olmak üzere üç gol attı. Benim için epeyce sıkıntılı bir maç oldu. Artık ondan çekiniyorum. Bir dahaki sefere ona karşı daha dikkatli olacağım.

Futbolun Beyin Takımı Carlos Bilardo

Kıvanç **Koçak**

Kriz döneminin doktoru

Uzun zamandan beri kelimenin tam anlamıyla kriz yaşayan Arjantin Milli Takımı, geçtiğimiz ay içinde bir idolden, Maradona'dan yardım istedi. Teknik direktörlük deneyimi neredeyse hiç olmayan Maradona'nın isminden, oyuncular üzerindeki etkisinden faydalanmak istedikleri aşikâr. Dolayısıyla işin arkasındaki esas adamın, genel menajer sıfatıyla Maradona'yla birlikte göreve başlayan Carlos Bilardo olacağı da! Yani Arjantin'e 1986'da Dünya Kupası'nı kazandıran, 1990'da finalde kaybeden “doktor” Carlos Bilardo...

“Başkan olsaydım”

Asi Ganamos (Nasıl Kazandık?) adlı, 1986 Dünya Kupası'nı anlattığı bir kitabı da olan Bilardo, bir ara Arjantin Devlet Başkanlığına aday olmayı da düşünüyordu. Ne var ki, kampanya harcamaları için çok yüksek bir meblağ gerekince bu fikrinden vazgeçti: “Aslında insanlar bana destek olacaktı. Ancak elbette bir bedel karşılığında; 'Ben senin sırtını kaşıyayım, sen de benimkini!' Bu durumdan hoşlanmadım ve politikaya elveda dedim. Bunun sadece politikacılara göre bir iş olduğunu anladım. Bana göre değildi. Başkan olsaydım, sağlık ve eğitim konularında bir şeyler yapmak isterdim. Çünkü sağlıksız ve eğitimsiz bir ülke, ne iyidir ne de güçlü.”

Kimi teknik direktörler, kimi ülkeler ve takımlar için “vazgeçilmez adam” konumuna ulaşmıştır. Çoğu zaman sahip oldukları futbol mantalitesine pek bakılmadan, elde ettikleri başarılarla bir tür “futbol bilgisi” muamelesi gören bu isimlerin ama milli takım ama kulüp takımları düzeyinde yaşanan her kriz anında tekrar tekrar ortaya çıkması sürpriz değildir. Bir kez başarmıştır ya aynı şeyi neden tekrarlamasın? Uzun zamandan beri kelimenin tam anlamıyla kriz yaşayan Arjantin Milli Takımı da geçtiğimiz ay içinde bir idolden, Maradona'dan yardım istedi. Teknik direktörlük deneyimi neredeyse hiç olmayan Maradona'nın isminden, oyuncular üzerindeki etkisinden faydalanmak istedikleri aşikâr. Dolayısıyla işin arkasındaki esas adamın, genel menajer sıfatıyla Maradona'yla birlikte göreve başlayan Carlos Bilardo olacağı da! Yani Arjantin'e 1986'da Dünya Kupası'nı kazandıran, 1990'da finalde kaybeden “doktor” Carlos Bilardo...

Okul ve futbol bir arada

Arjantin'in başkenti Buenos Aires'in, ağırlıklı olarak Sicilya kökenli göçmenlerin yaşadığı La Paternal semtinde 16 Mart 1939'da doğan Carlos Bilardo, futbola mahallede top peşinde koşturarak başladı. Ailesine yardım etmek için yaz tatillerinde çalışan küçük Carlos'un, futbol için okumayı bırakmayacağı az çok belliydi. Çünkü amacı iyi bir meslek sahibi olmaktı. Zaten daha sonra da elinden geldiğince okulu ve futbolu bir arada götürecekti. Bir orta saha oyuncusu olarak altyapısından yetiştiği San Lorenzo'da 1958'den itibaren A takımında yer almaya başlayan Bilardo, dikkatleri üzerine çekince 1959'da Pan Amerikan Kupası'nı, 1960'ta ise Roma Olimpiyat Oyunları'nı kazanan Genç Milli Takım'a kadar yükseldi. 1961'de İkinci Lig takımlarından Deportivo Espanol'a

transfer olan Bilardo, burada sadece orta sahanın beyni olmakla kalmayıp, takımın en golcü isimlerinden birisi de oldu. Bir yandan Buenos Aires Üniversitesi'nde tıp okuyan Bilardo'nun, 1965'teki durağı Estudiantes'ti. Takımın Teknik Direktörü Osvaldo Zubeldia'nın “bitirici gençleri”nden oluşan takımında kilit bir rol oynayan Bilardo, teknik direktörünün sahadaki uzantısı gibiydi. Nitekim daha sonraki açıklamalarında Zubeldia'nın kendisi üzerindeki büyük etkisinden hep söz edecekti. 1970'e kadar formasını giydiği Estudiantes'te bir Metropolitano şampiyonluğu, üç Libertadores Kupası, bir Kıtalararası Kupa kazandı. Okulu bitirip, futbolu bıraktıktan hemen sonra 1971'de Estudiantes'e bu sefer hoca olarak dönen Bilardo, 1975'e kadar takımı çalıştırdı. Bu süre içinde bir yandan da özellikle rektum kanseri üzerine araştırmalar yaptı, jinekolog olarak da çalıştı. Ne var ki, artık bir seçim yapması gerektiğinin farkındaydı. Zira her iki uğraşısı da kendilerine ayrılan bölük pörçük zamanlarla yetinmiyor, daha fazlasını istiyordu. Bilardo, 1976'da Kolombiya takımlarından Deportivo Cali'nin başına geçerken, bir yandan da tıbbi değil futbolu seçtiğini gösteriyordu. 1978-79 arasındaki kısa San Lorenzo deneyiminin ardından Kolombiya Milli Takımı'nın başına getirilen “Koca Burun” lakaplı teknik adam, takımı 1982 Dünya Kupası'na sokmayı başaramayınca görevinden ayrılmak zorunda kaldı. Rotayı bir kez daha “yuvasına” çevirerek, Estudiantes'e döndü. Bu dönüş, Bilardo'nun şansının da dönüşüyüdü aslında. Önemli bir futbolcusunu iyi bir paraya satan Estudiantes, maddi anlamda çok iyi durumdaydı. Böylece teknik direktörün istediği tüm transferleri gerçekleştirebildiler. O da elindeki malzemeyi iyi kullanınca, Estudiantes 1982'de 1967'den beri ilk defa

“Maradona’ya hep inandım

Maradona'nın en iyi anlaştığı teknik direktör olan Bilardo, milli takım kaptanlığını ona verdiği için çok eleştirilmiştir: “Sadece yeteneğinden etkilendiğimden değil, onun liderlik özelliklerine de ikna olmuştum. Diego'ya başından beri çok inandım, o da beni asla hayal kırıklığına uğratmadı. Düşünün, kupaya katılmak üzere Meksika'ya gitmeden sadece dört gün önce insanlar beni Maradona yüzünden eleştiriyordu. Ama ne oldu? Diego, turnuvada muhteşem oynadı, bizi şampiyonluğa taşıdı, hiçbir futbolcunun yapamadığı kadar Dünya Kupası'na damgasını vurdu ve kupayı bir dünya yıldızı olarak bitirdi.”

Metropolitano şampiyonu olmayı başardı. Menotti'nin görevi bırakmasının ardından yeni bir teknik direktör arayışındaki Arjantin Futbol Federasyonu'nun bu başarıya kayıtsız kalmaması mümkün değildi. Bilardo, 1983'te milli takımdaki görevine başlamış oldu.

Kupa Arjantin'e dönüyor

“Koca Burun”un tek hedefi önündeki üç sene de takımı bir kez daha Dünya Şampiyonu olacak noktaya getirmektir. Takımdaki en güvendiği isimse Maradona'ydı. O kadar ki, 25 yaşındaki futbolcuya kaptanlığı vermekten çekinmemiştir. Passarella, Valdano gibi isimler dururken kaptanlığın Maradona'ya verilmesi çok eleştirilse de Bilardo yolundan sapmadı. Eleştiri aldığı bir başka konu da takımı, o zamanlar dünyada hiç de yaygın olmayan 3-5-2 dizilişle sahaya çıkarmasıydı. Hazırlık maçlarında alınan başarısız sonuçlara rağmen Bilardo bu dizilişten de vazgeçmedi. Meksika'daki Dünya Kupası'na 3-1'lik Güney Kore galibiyetiyle başlayan Arjantin, İtalya'yla 1-1 berabere kalıp Bulgaristan'ı 2-0 yenince gruptan kolaylıkla çıktı. Sonraki turda Uruguay'ı da 1-0'lık sonuçla geçen mavi-beyazlıların çeyrek finaldeki rakibi İngiltere'ydı. Maç, sadece futbol açısından değil, iki ülke arasında 1982'de yaşanan Falkland Adaları Krizi nedeniyle de gerginlik yükledi. Karşılaşma bugün, gerek Bilardo'nun gerek Bobby Robson'ın

takımlarını sadece futbola odaklamayı başarmalarıyla sahada yaşanan gerginliklerle hatırlanmıyor belki. Ama Maradona merkezli iki golle hafızalardan hiç çıkmayacağı kesin. 51. dakikada attığı ilk golde İngiltere kalecisi Shilton'ın havadan gelen topu kontrol etmesine fırsat vermeden “Tanrı'nın elini” kullanarak ağırları bulan Maradona... 54. dakikada yarı sahadan topu kapıp beş İngilizli çalınarak dizerek attığı gol 2002'de FIFA'nın internet sitesinde “Yüzyılın Golü” seçilen Maradona... Daha sonra “İngiltere'yi elediğimiz gün şampiyon olacağımızı anladım” diyen Bilardo'nun takımı, Belçika engelini de yine Maradona'nın iki golüyle geçince finaldeki rakibi Almanya oluyordu. Sahaya dengeli şekilde yayılan Arjantin, henüz 23'te Brown'ın golüyle öne geçince oyunun kontrolünü de eline aldı. 55'teki Valdano'nun golü ise kupanın bir kez daha Arjantin'e doğru yola çıktığını gösteriyordu. Ancak rakip Almanya ise böyle öngörülerde bulunmanın son düdüğü kadar yanlışlanabileceği neredeyse bir kez daha kanıtlanıyordu. 74'te Karl-Heinz Rummenigge, 80'de

Völller ve skor 2-2. “Neredeyse”, zira 83'te bu kez sahneye Maradona'nın nefis pasını ağlarla buluşturan Burruchaga çıkıyordu. “Koca Burun” her ne kadar kornerden yenilen iki gole duyduğu öfkeyi kupa kutlamaları sırasında bile üzerinden atamamış olsa da başarmıştı. Arjantin, bir kez daha dünya futbolunun patronuydu.

Penaltılarla bir yere kadar

Bilardo'nun yeni hedefi İtalya 90'da da şampiyon olmayı başarıp, adını efsane teknik adamlar listesine

yazdırmaktı. Ne var ki, daha şampiyonanın açılış karşılaşmasında maçı 9 kişi tamamlayan Kamerun karşısında alınan 1-0'lık mağlubiyet moralleri oldukça bozdu. Sovyetler Birliği'ni 2-0 yenerek toparlansalar da Romanya'yla da 1-1 berabere kalınca ancak en iyi üçüncüler kontenjanından turnuvaya devam edebildiler. Oynadıkları futbolla otoriteler tarafından Brezilya karşısında pek şans verilmesi de Arjantin, Maradona'nın hazırladığı pozisyonda Caniggia'nın 80. dakikada attığı golle çeyrek finale yükselmeyi başardı. Çeyrek finalde Yugoslavya'nın daha 31. dakikada 10 kişi kalması, Arjantin'in maçı farklı kazanacağını düşündürse de işler hiç de beklenildiği gibi gelişmedi. Yugoslavların dirençli futbolu maçı penaltılara kadar götürürken, günün kahramanı iki penaltı kurtararak Arjantin'i yarı finale taşıyan kaleci Goycochea oluyordu. Eklemeden geçmek haksızlık olur; elenmelerine rağmen Yugoslavya kalecisi Ivkovic de Maradona'nın penaltısını kurtardığı için ülkesinde kahraman oldu! Menotti'nin yarattığı “güzel futbolun”

çok ötesine düşen Arjantin için yarı finaldeki rakip İtalya da yine biraz tanrıların, çokça da kaleci Goycochea'nın sayesinde geçildi. Normal süresi 1-1 biten maçta da penaltı vuruşlarının ikisini kurtaran Arjantinli kaleci

takımını finale taşıyordu. Kimileri tarafından “Dünya Kupası tarihinin en sıkıcı ve kötü final maçı”, dört sene öncesinin rövanşıydı. Aslına bakılırsa buraya kadar biraz ite kaka gelen Arjantin'in Almanya karşısında 65'ten itibaren 10 kişi kaldıktan sonra gücü hepten tükendi. 85'te Brehme'nin penaltıdan attığı gol, Bilardo'nun hayallerini yıkarken, Arjantin o zamana kadar oynanan final maçlarında gol atamayan tek finalist takım oluyordu. Kupadan sonra görevden ayrılan ve yorumculuğun yanı sıra part-time da olsa doktorluk yapmaya devam eden Bilardo, 1992'de Sevilla'da bir kez daha Maradona'yla buluşsa da başarılı olamadı. Kısa süreli Boca Juniors macerasını, Libya Milli Takımı'nın Teknik Direktörlüğü izledi. 2003-04 sezonunda bir kez daha “kürkçü dükkânına” dönen Bilardo, Estudiantes'le de istediği başarıya ulaşamayınca teknik adamlık defterini kapattı... Ya da kendisi de dâhil herkes öyle sandı. Bir kez daha yorumculuğa ve doktorluğa dönen “Koca Burun”un adı, 2006 Dünya Kupası'ndan sonra Jose Pekerman'ın istifası sonrasında milli takımla tekrar anılmaya başlamıştı. Ancak resmî dönüşü, “ekürisi” diyebileceğimiz Maradona'yla geçtiğimiz ay gerçekleştirdi. Arjantin'de ve aslında tüm dünyada Menotti'nin futbol felsefesinin tam karşısına oturtulan Carlos Bilardo, şimdi bir kez daha büyük bir sorumluluk altında. Üstelik sadece takımla değil Maradona'yla da uğraşmak zorunda. Fakat yine bilinen o ki, Maradona'yı idare edebilen tek teknik adam Bilardo. İkilinin akıbetinin nasıl olacağına görmek için 2010 Dünya Kupası'nı bekleyeceğiz. Tabii o zamana kadar görevde kalmayı başabilirlerse...

Futbol nereye?

Özellikle 1990'da takımın oynadığı futbolla, genel olarak da savunmayı ön plana alan futbol anlayışıyla çok eleştirilse de Bilardo 2005'te verdiği bir röportajda teknikten uzak, fiziğe ve sadece koşturmacıya dayalı futboldan çok hazzetmediğini ifade ederek sanki günah çıkarıyor: “Oyunun kalitesi son yıllarda gittikçe bozuldu. Herhangi bir futbolcuyu, Brezilya ya da İspanya Milli Takımı'nı gerçekten yaratıcı olarak nitelendirmek çok zor. Modern futbolda her şey koşturmacı üzerine kurulu. Teknik, yabancı bir kelime. Ne yazık ki, gerçek bu... Şimdilerde 12 yaşındaki çocuklar bile kazanmakla yükümlü. Oyundan zevk almak önemsenmiyor. Hızlı olmak, koşmak, güreşmek ve kıvrınmak listenin başında; yaratıcılık ve ustalık artık eski değerler.”

İdeal yerim ön libero

Gustavo Colman

Trabzonspor formasını giyen ilk Arjantinli oyuncu. Her geçen gün takımına biraz daha ısınıyor. Hem uzaktan şutlarla attığı klas goller hem de adrese teslim ettiği gol paslarıyla beğeni topluyor. Orta sahanın farklı noktalarında oynasa da kendisini en rahat hissettiği ve verimli olduğu bölgenin dördü savunmanın önündeki ikili olduğunu söylüyor. En büyük idealleri Trabzonspor'un 24 yıllık şampiyonluk hasretini bitiren ekibin bir parçası olarak kariyerindeki ilk zaferi yaşamak ve "idolüm" dediği Maradona'nın yönetimindeki Arjantin Milli Takımı'nda oynamak.

Futbolla ilk ilişkim mahalle arasında arkadaşlarla maç yaparak başladı. 13 yaşındayken mahalle turnuvasında beni izlemeye birisi geldi. Oynadığım maçta, stilimi ve performansımı çok beğenip beni Platense Kulübü'nün altyapısına yazdırdı.

3'ü erkek olmak üzere altı kardeşiz. En büyüğümüz 26 yaşındaki ablam. Ben üçüncü sıradayım. En küçük kardeşimiz ise 5 yaşında. Yedincisi de şu anda yolda. Yakında bir kardeşimiz daha olacak.

Birçok Arjantinli oyuncunun futbol idolü Maradona'dır. Eğer bugün ülke olarak tanınıyorsak, bunun önemli bir kısmını yaptıklarından, başardıklarından ve karakterinden ötürü Maradona'ya borçlu olduğumuzu düşünüyorum.

Trabzonspor'a transfer olmadan önce Türkiye'yi bilen insanlarla görüşme fırsatım oldu. Herkes burasının iyi bir ülke olduğunu ve güzel bir yaşam sürebileceğimi söyledi. Ben de bu konuşmaların ardından olumlu karar verdim.

Delgado, Chacarita'dan takım arkadaşım. O dönemde bile en çok göze batan, skora etki eden bir oyuncuydu. Buraya geldikten sonra da niteliklerini kanıtlamış; takımına faydalı, maçın atmosferini ve ritmini değiştiren bir oyuncu olarak ön plana çıkmış.

Belçika, Türkiye'ye göre insan ilişkileri çok soğuk bir ülke. Burada insanların bana ilgisi üst düzeyde. Herkes benimle ilgileniyor, komşularım yardımcı oluyor. Arjantin'le Türkiye birbirine çok benziyor. Bu yüzden de Türkiye'ye adaptasyonum çok kısa sürdü.

Türkiye ile Belçika futbolu hemen hemen aynı. Sadece Türk futbolu biraz daha sert ve oyun daha yüksek bir hızda oynanıyor. Belçika'da da tıpkı Türkiye'deki gibi top iki kale arasında gidip geliyor. Arjantin'de ise daha çok duraklama ve dinlenme anları var.

▼Futbola başlamanı ve profesyonel futbola geçiş hikâyesini bize anlatır mısın?

▲Futbolla ilk ilişkim mahalle arasında arkadaşlarla maç yaparak başladı. Mahallemizde sürekli olarak takımlar arasındaki turnuvaları düzenleyen bir ağabeyimiz vardı. 13 yaşındayken yine böyle turnuvaların bir tanesinde beni izlemeye onunla birlikte başka bir kişi daha geldi. Oynadığım maçta, stilimi ve performansımı çok beğenip beni Platense Kulübü'nün altyapısına yazdırdı. Üç sene boyunca burada sürekli olarak genç takımda oynadım. Daha sonra, Platense'den Chacarita Juniors takımına gittim. Bu takımda da altı yıl forma giydim. Chacarita Juniors'taki ilk sezonumda, Birinci Lig'de mücadele ediyorduk ama takip eden senede İkinci Lig'e düştük. Bu ligde de takımımı bırakmadım ancak daha sonra Belçika'nın Germinal Beerschot takımına kiralandım. Sözleşmemdeki madde gereği, benden memnun kalmaları halinde transfer sürekli hale gelecekti ve bu da gerçekleşti, Belçika'da kaldım.

▼Küçük kardeşinin de senin gibi futbol oynadığını biliyoruz. Şu anda hangi takımda forma giyiyor? Ailende futbol oynayan başka kimseler var mı?

▲Kardeşim, Velez Sarsfield'in altyapısında oynuyordu ama okulu yüzünden futbolu bırakmak zorunda kaldı. Babam da küçükken futbol oynuyormuş ama benim elde ettiğim şans bulması mümkün olmamış. Anneme bakmak zorunda olduğundan bir an önce çalışması gerektiği için futbolla olan ilişkisi erken bitmiş.

Yakında yedinci kardeşim doğacak

▼Kaç kardeşsiniz, bize biraz aileden söz eder misin?

▲3'ü erkek olmak üzere altı kardeşiz. En büyüğümüz 26 yaşındaki ablam. Onu 25 yaşındaki ağabeyim takip ediyor. Ardından da ben geliyorum. Futbolu bırakan kardeşim dördüncü sırada. En küçüğümüz ise 5 yaşında. Yedinci de yolda şu anda. Yakında bir kardeşimiz daha olacak.

▼Futbolcu olmak istemenin sebebi neydi?

▲Hepimiz küçükken futbolcu olmak isteriz. Benimki de aynı hesap. Zaten futbolcu olmak, Arjantin varoşlarında

futbol oynayan küçüklerin en büyük hayalidir. Ayrıca, Tanrı'nın bana verdiği yeteneği kullanmam gerektiğini hissediyordum.

▼Başlangıçta kendine örnek aldığın oyuncular kimlerdi? Arjantinliler genellikle bu soruya Maradona cevabını verir. Senin açından da bu sorunun cevabı Maradona mı?

▲Bu soruya hem ben hem de birçok Arjantinli oyuncu aynı cevabı veriyor. Maradona dememizin sebebi ise şu; eğer bugün ülke olarak tanınıyorsak, bunun önemli bir kısmını yaptıklarından, başardıklarından ve karakterinden ötürü Maradona'ya borçlu olduğumuzu düşünüyorum. Hiç tereddüt etmeden onu kendimize örnek alıyoruz. Arjantinli bir oyuncu ülkesi dışında bir takıma gittiğinde ve iyi bir oyun çıkardığında “Vay canına! Maradona gibi oynuyor!” deniyor. Bu deyiş bile yeterince açıklayıcı bence.

▼Arjantin'den Belçika'ya, Germinal Beerschot'a gelişin nasıl oldu?

▲Germinal'den bir komite beni Chacarita'dayken izlemeye geldi. Aslında bir oyuncuyu daha takibe almışlardı ve hedefleri

onu da izleyip karşılaştırma yapmaktı. Maçımı izledikten sonra bu kez de müsabaka kasetlerimi istediler ve beni transfer etmeye karar verdiler. Benim de takıma gelmemle ekipteki Arjantinli sayısı 5'e çıktı. Başkan, bizlerle bir konuşma yaptı ve bu sayıyı performansınızı değerlendirerek 2'ye düşüreceklerini söyledi. Şimdi Anderlecht'te oynayan Hernan Losada ile ben takımda kalmayı başardık.

▼Trabzonspor'un transfer teklifi sana ulaştığında Türkiye ve kulüp hakkında bilgi aldığın kimse oldu mu? Sözelimi Delgado...

▲Buraya gelmeden önce Delgado'yu aramaya çalıştım ama bende ne Türkiye'de kullandığı telefon numarası ne de e-mail adresi vardı. Bu yüzden de ona ulaşamadım. En sonunda Türkiye'yi bilen başka insanlarla görüşme fırsatım oldu. Herkes burasının iyi bir ülke olduğunu ve güzel bir yaşam sürebileceğimi söyledi. Ben de bu konuşmaların ardından transferde olumlu bir karar verdim.

Delgado maçın ritmini değiştirebilen bir oyuncu

▼Bu arada, seninle Beşiktaş'ın Arjantinli oyuncusu Matias Delgado arasında bir ortak nokta var. İkkiniz de Chacarita Juniors takımından farklı senelerde Avrupa'ya transfer olmuşsunuz. Onunla beraber oynadınız mı? Sence nasıl bir futbolcu?

▲Chacarita'dayken bütün idmanları beraber yapıyorduk. İkimiz de aynı dönemde takımdaydık. Fakat onunla Birinci Lig'deyken birlikte maç oynama imkânımız olmadı. Zaten takım küme düşünce o da kulüpten ayrıldı. Chacarita'da oynadığı dönemde bile en çok göze batan, skora etki eden bir oyuncuydu. Buraya geldikten sonra da niteliklerini kanıtlamış; takımına faydalı, maçın atmosferini ve ritmini değiştiren bir oyuncu olarak ön plana çıkmış.

▼Trabzon'a ve Türkiye'ye tam anlamıyla adapte olduğunu düşünüyor musun? Senin açından burada farklı olan neler var?

▲Öncelikle Belçika, Türkiye'ye göre insan ilişkileri çok soğuk bir ülke. Burada insanların bana ilgisi üst düzeyde. Herkes benimle ilgileniyor, komşularım bana yardımcı oluyor. Bunun yanında, Arjantin ile Türkiye arasında çok büyük bir benzerlik kuruyorum. Bu yüzden de Türkiye'ye adaptasyonum çok kısa sürdü. Belçika'daki insanlar kötü demek istemiyorum. Ancak, birbirleriyle bir şeyler paylaşıyor,

Savunma dörtlüsünün önündeki ikiliden biri olarak ve sürekli ileriye-geriye gidip gelen bir oyun şekliyle oynamayı seviyorum. Kendimi bu pozisyonda çok rahat hissediyorum. Ayrıca şimdi olduğu gibi orta sahanın solunda ve sağında oynayabilme özelliğine de sahibim.

Trabzonspor'u üzerine hiçbir şey yazılmamış düzgün bir cum kitlesi gibi düşünürsek, hepimiz bu kumun üzerine bir şeyler yazabilmek için buraya geldik. 24 senedir gerçekleşmeyen bir hayali gerçekleştirmek için buradayız.

Şampiyon olabileceğimize şüphesiz inanıyorum. Bunun için elimizden geleni yapacağız. Gerekirse ölümüne koşacağız. Ama şampiyon olamazsak da bu dünyanın sonu olmayacak. Yeter ki sonuna kadar gerekli dirayeti göstereyim.

Arjantin Milli Takımı'nda oynamak benim için büyük bir hayal. Hele de Maradona gibi büyük bir karakterin yönetimi altında millî takım forması giymek hayalimin en görkemli şekilde gerçekleşmesi olacak.

çeşitli ikramlar yapmıyorlar. **▼Türkcell Süper Lig'de geride kalan haftalar, Türk futboluyla ilgili bir görüşünün oluşmasına yardımcı olmuştur. Daha önce oynadığın Arjantin ve Belçika futboluyla Türk futbolunu karşılaştırdığın zaman ne görüyorsun?**

▲Türkiye ile Belçika futbolu hemen hemen aynı diyebilirim. Sadece Türk futbolu biraz daha sert ve oyun daha yüksek bir hızda oynanıyor. Belçika'da da tıpkı Türkiye'deki gibi topun iki kale arasında gidip gelmesi durumu yaşanıyor ama burada işin fiziksel tarafı biraz daha ön plana çıkıyor. Arjantin'deki futbolda ise maç esnasında daha çok duraklamalar ve dinlenme anları var. Oradaki oyun ne Belçika'daki ne de Türkiye'deki kadar güce dayalı.

▼Trabzonspor taraftarları için neler söylersin? Taraftarların ilgisi seni şaşırtıyor mu?

▲Bu benim için şaşırtıcı bir ilgi. Taraftarlar bütün

maçlarda stadı dolduruyor. İstanbul'da oynadığımız maçlarda bile stadyumda öyle bir atmosfer vardı ki, sanki Trabzon'da gibiydik. Umarım bu tutku ve arzuyla hepimizin beklediği, gerçekleştirmek istediği hedefe katkıda bulunmaya ve bizlere destek vermeye devam ederler.

▼Arjantin ve Belçika'daki taraftar davranışlarıyla mukayese edersen neler söyleyebilirsiniz?

▲Arjantin ve Türkiye bir tarafta, Belçika da karşı tarafta dursun. Arjantin ve Türkiye bu konuda birbirinin aynısı gibi. Fanatizm Arjantin'de de aynı ölçüde yüksek. Türkiye'de dikkat ederseniz, tribünler sahaya yakın ve taraftarların sahaya girmemesi için çeşitli önlemler alınıyor. Arjantin'de de bu böyle. Tribünlerin sahaya yakınlığına göre değişen güvenlik seviyeleri var. Mutlaka taraftarların önüne güvenlik görevlileri konuyor. Çünkü kimseyi koymazsanız taraftarlar aklınıza hayalinize gelmeyecek şeyler yapabilir. Belçika'da ise böyle değil. İnsanlar tribünde oturur ve maçlarını izler. Kimsenin kimseyi uyarmasına gerek

bile yok. Çünkü taraftarların sahaya atlama durumu söz konusu değil. Ama Arjantin'de taraftarlar öylesine çılgın ki, sahaya girerlerse daha da ilginç şeyler yapabilirler.

▼Takımda top kullanma becerisine sahip orta saha oyuncularının ayrılması, taraftarların yerine gelenlerden benzer özellikleri beklemesine neden oldu. Taraftarların senin oyun karakterini yanlış bilmemesi adına, orta sahadaki ideal oyun anlayışını bize özetler misin?

▲Teknik olarak savunma dörtlüsünün önündeki ikiliden biri olarak ve sürekli ileriye-geriye gidip gelen bir oyun şekliyle oynamayı seviyorum. Belçika'dayken de böyle oynuyordum ve kendimi bu pozisyonda çok rahat hissediyordum. Ayrıca şimdi olduğu gibi orta sahanın solunda ve sağında da oynayabilme özelliğine sahibim. Ama esas mevkim dörtlü savunmanın önündeki ikiliden biri olarak oynamak.

24 senelik hayali gerçekleştirmek istiyoruz

▼Trabzonspor'un bu sezon kurduğu iddialı bir kadrosu var. Açık şekilde şampiyonluk amacı ifade edilip oyuncular baskı altına sokulmak istenmese de bunun arzu edildiği ortada. Sen şampiyonluk şansınızı nasıl görüyorsunuz?

▲Trabzonspor'u üzerine hiçbir şey yazılmamış düzgün bir kum kitlesi gibi düşünürsek, hepimiz bu kumun üzerine bir şeyler yazabilmek için buraya geldik. 24 senedir gerçekleşmeyen bir hayali gerçekleştirmek için buradayız. Şampiyon olabileceğimize şüphesiz inanıyorum. Fakat daha ilk yarıyı bile bitirmiş değiliz ve önümüzde çok uzun bir süreç var. Şampiyon olabilmek için elimizden geleni yapacağız. Gerekirse ölümüne koşacağız. Ama şampiyon olamazsak da bu dünyanın sonu olmayacak. Yeter ki sonuna kadar gerekli dirayeti gösterelim. Rahat ve sakin olmamız gerekiyor. Geriye ne kadar kaldığını hesap etmek ve "Acaba şampiyon olabilir miyiz?" diye düşünmek yerine "Daha iyi nasıl oluruz?" sorusuna cevap bulmamız gerekiyor.

▼Yeni kurulan bir ekip olmanın zorluğunu yaşadınız mı veya halen yaşıyor musunuz?

▲Uyum anlamında artık yeni bir takım olmanın zorluklarını yaşamıyoruz. Takım içindeki arkadaşlık ve yardımseverlik üst düzeyde. Ben de dilini bilmediğim ve çok fazla tanımadığım bir ülkeye geldim. Benim için de buraya uyum sağlamak kolay değildi ama bunu geride bıraktım. Takımımız da giderek daha iyi işler yapmaya başladı.

▼Kariyerinde hiç şampiyonluk sevinci yaşamamış bir oyuncusun. Bunu ilk defa Trabzonspor'la elde edersen senin için nasıl bir

Klasik gitar çalıyorum. En sevdiğim müzik türü ise Arjantin'de genelde varoşlarda dinlenen, biraz melankolik bir tür olan Cumbia. Popüler halk şarkıları diyebiliriz. Arjantinliler Pazar günleri kahvaltı etmeden önce radyolarını açıp bu türde şarkılar dinler.

anlamı olacak?

▲Herkesin rüyalarını süsleyen bir hedefi gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Umarım bunu başarabiliriz. Diyelim ki bunu gerçekleştirdik. O zaman hem benim hem de takım arkadaşlarımla önü müthiş bir şekilde açılacak.

Daha iyi yerlerde oynamak, milli takımlara gitmek gibi imkânlarla kavuşacağız. Bu da herkesin mutlu günler yaşaması demek olacak.

▼Avrupa'daki ikinci deneyimini yaşıyorsun. Bugüne kadar koyduğun hedeflerin ne kadarına ulaştın? Bundan sonrası için hedeflerin ne?

▲Bugüne kadar oynadığım takımlarda o takım için mümkün olanın en iyisini yapmaya çalıştım. Bundan sonrası için en büyük hedefim milli takımda oynamak. Milli takımda oynamak benim için büyük bir hayal. Hele de Maradona gibi büyük bir karakterin yönetimi altında milli takım forması giymek hayalimin en görkemli şekilde gerçekleşmesi olacak.

▼Maradona denince herkes içinde farklı duygular hissediyor. Maradona şimdi de Arjantin Milli Takımı'nın Teknik Direktörü oldu. Bu konuyu nasıl değerlendiriyorsun ve Maradona, Arjantinli taraftarlar için ne anlam ifade ediyor şu günlerde?

▲Maradona'nın milli takımda olmasının belirli sebepleri var. Bunları unutmamak gerekiyor. Onun varlığının milli takımın motivasyonu için çok güçlü bir kaynak olacağını düşünüyorum. Umarım işler yolunda gider ve onunla birlikte kazanabileceğimiz her şeyi kazanırız.

▼Dünya Kupası eleme gruplarında üçüncü sırada bulunan Arjantin'in Dünya Kupası'na yükselme şansını nasıl görüyorsun? İşin büyük bir kısmını kolayladılar mı sence?

▲Arjantin, böyle eleme gruplarında sonuçta daima kazanan taraf olur. Üst üste galibiyetler alarak öyle ya da böyle gruptan çıkar. Bu konuda herhangi bir tereddüdüm yok. Ben de elemelerde ya da finallerde bu takımın içinde olmak, Avrupa'da oynayan diğer futbolcularla bir şeyler paylaşmak, onların yanında olmak isterim.

▼A milli olma hayalini gerçekleştirmeye kendini ne kadar yakın görüyorsun?

▲Daha önce hiçbir düzeyde milli olmadım. A milli olmak için de öncelikli olarak Trabzonspor'da iyi işler yapmam lâzım. Ondan sonra gerisi gelecektir diye düşünüyorum. Önce performansından haberdar olacaklar ve beni izlemeye geleceklerdir. Yeter ki ben iyi oynayayım, en önemlisi bu.

▼Elinde bir akrep dövmesi var. Bu ne anlam ifade ediyor?

▲Bu dövme 13 yaşındayken yaptırmıştım. Buna özel bir anlam atfetmiyorum. Bazıları bunu görünce benim akrep burcu olduğumu zannediyor ama öyle değil.

▼Boş zamanlarında gitar çalıyorsun. Favori şarkıların hangisi? Senin de tercihin Hırvatistan Milli Takım Teknik Direktörü Slaven Bilic gibi elektrogitar mı? Futbolu

bıraktıktan sonra müzikte kariyer yapmayı düşünüyor musun?

▲Benim tercihim klasik gitardan yana. Gitar çalmayı en yakın arkadaşımdan öğrendim. Bir profesyonel gibi çalamasam da, eş-dost ve ailemle birlikteyken elime alıp çalıyorum. Futbolu bıraktıktan sonra bir müzisyen olarak gitar çalacağımı pek sanmıyorum. En çok sevdiğim müzik türü ise Cumbia. Arjantin'de genelde varoşlarda dinlenen, biraz melankolik bir tür. Popüler halk şarkıları diyebiliriz. Arjantinliler Pazar günleri kahvaltı etmeden önce radyolarını açıp bu türde şarkılar dinler.

Her devrinde sancı var

Nadia Comenaci, ortası delik bayrak, Nikolay Çavușesku... Son yarım yüzyılda Romanya'nın hafızamıza bıraktıklarını saymaya kalkarsak

akla ilk gelenlerden bazıları herhalde bunlar olur. Bunların üzerine bir şeyler eklemeye kalksak, kuşkusuz devreye Hagı, Steaua Bükreş, 1986-87 Şampiyon Kulüpler Kupası girer. Belki pek kimse Romanya coğrafyasını bilmez, ama Karpatlar'ın Maradonası'nı hemen herkes tanır. Bir zamanlar hemen her branşta büyük sporcular çıkaran Romanya'da günümüzde yalnızca futbolun borusu ötüyor. Bir zamanlar düzen değişikliği için tankların tepesinde sokaklara akan kitleler, artık daha çok futbol kulüplerinin peşinden koşuyor. Son yıllarında Çavușesku ailesinin monarşisine dönüşen sosyalist sistemden serbest piyasa ekonomisine sancılı ve sert bir geçiş yapan Romanya'da özellikle Avrupa Birliği üyeliğinden sonra sular durulmuş gözükse de ne ülke ne de Rumen futbolu sıkıntılardan tam kurtulmuş değil. Yine de Balkanlarda söz sahibi olmaya kararlılar, özellikle de konu meşin yuvarlak olduğunda...

Federasyon 99 yaşında

Romanya, Doğu Avrupa'da futbolun en erken organize olduğu ülkelerden biri. Bu bölgedeki ülkeler henüz daha ulus olma sürecinin başarılandayken, ülkede ulusal lig organizasyonu başlamış durumdaydı.

Son yüz yılda istikrar denen olgudan nasip alma şansı bulamayan ve her dönemde çeşitli aşırılıkların yaşandığı Romanya'da futbolun durumu bugün de tartışma konusu.

Rumen futbolseverler de ülke futbolunun temizliğine pek güvenmiyor.

Ancak ülkede tamamen umutsuz olunmaması gerektiğini gösteren gelişmeler de yaşanıyor. Örneğin geçtiğimiz sezon şampiyonluk, komünist dönemden sonra ilk kez Bükreş dışına çıktı. Bu müthiş başarıya imza atan CFR Cluj takımı Şampiyonlar Ligi'nde beklenenin üzerinde bir başarı yakaladı.

1909'da Romanya Futbol Federasyonu kuruldu ve ilk ulusal şampiyona aynı yıl başta Bükreş ve Ploesti şehirlerinin kulüpleriyle yapıldı. Beş yıl içerisinde ülkede düzenlenen ulusal turnuvaların sayısı senede üçe kadar çıkmıştı. Ancak bu yükseliş 1916'da darbe yedi. Savaş nedeniyle 1916-18 yılları arasında futbola ara verildi. 1921 yılı geldiğinde Romanya artık gerçek anlamda bir ulusal şampiyonaya hazır. Ülkenin yedi bölgesinin şampiyonlarının katıldığı organizasyonun galibi Temeşvar'ın şampiyonu Chinezul oldu. Bu takım altı kez üst üste şampiyon olarak 1920'lere damgasını vurmuştu. Daha sonra dünyada yaşanan büyük ekonomik buhranla beraber krize girecek kulüp, 1946'da başka bir Temeşvar kulübüyle birleşerek futbol dünyasına veda edecekti.

1932'de ulusal lig kuruluyor

Uzun süre bölgelerden gelen takımlarla oynanan ulusal şampiyona sistemini sürdüren Romanya, 1930'lardan itibaren lig sistemine geçti. 1932-33 sezonunda iki gruplu oynanan ilk ligi yine bir Temeşvar ekibi, Ripensia kazandı. Bu yıllarda Bükreş'in bir numaralı temsilcisi ise Venus takımıydı. Daha sonra komünizmin gelişi ve spor sisteminin de hemen hemen diğer her şey gibi baştan aşağı değiştirilmesiyle Venus kapatılacak, hatta takıma adını veren mahalle de Çavușesku'nun sarayının inşası için tamamen istimlak edilecekti. 1940'lara gelindiğinde Romanya da dünyanın geri kalanıyla beraber felâkete doğru ilerliyordu. Ülkede o dönem iktidarı tek başına elinde toplamayı başaran Ion Antonescu, Nazilerle işbirliği yapmıştı. II. Dünya Savaşı öncesi Romanya'da Musevilere ve Romanlara karşı

vahşi bir kırım yürütülmekteydi. Bu korkunç rejim varlığını 1944'e kadar sürdürdü. Antonescu savaş bitmeden önce kral tarafından devrildi ve Romanya savaştan sonra taraf değiştirdi. Savaş sonrasında ise komünistler yüzde seksen oyla iktidara gelmişti. Ülkenin kaderi tamamen değişiyordu, tabii ülke futbolunun da...

Futbolda komünizm dönemi

Romanya'da kurulan komünist yönetim, Stalin'e en bağlı olandı. Ülke, savaş sonrasında Stalinizm'in SSCB'de kurduğu tüm yapıyı benimsedi. Zorunlu kolektivizmi öngören bu yapıda hemen her şey devlet kontrolüne geçti. Futbol kulüpleri de bundan payını almıştı. Venus gibi sekiz kez şampiyon olmuş bir takım kapatılırken; Bükreş'te iki yeni kulüp, biri orduya diğeri ise İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak kurulmuştu. Bu fikrin de Sovyetlerden ithal olduğuna şüphe yoktu. Daha sonra Steaua adını alacak CCA Bükreş, Romanya'nın CSKA'sı olacaktı. Diğer kulübün ise ismi bile ayrıydı; Dinamo. Bu arada kentin bir diğer kulübü ve savaş öncesinin son şampiyonu Rapid Bükreş, Venus'un akıbetine uğramaktan aslen bir işçi kulübü olması sayesinde kurtulmuş, ama devletin resmi kulüpleri karşısında başarılı olması yıllarca mümkün olmamıştı. 1951 yılı CCA ve Dinamo'nun zirveyi devraldığı sezona sahne oldu. İki kulüp o sezon ligi en yakın rakiplerinin altı puan önünde 36 puanla tamamladı. CCA o sezon şampiyonluğun yanı sıra kupayı da kazandı. Sonraki iki sezonda da zafer CCA'nındı. 1955'te ise Dinamo şampiyonlukla tanışacaktı. Bu yıllarda başkent ekiplerine tek kafa tutabilen ise Petrolul Ploesti'ydi. Bu arada Rumen ekipleri yeni kurulan

Avrupa kupalarında da mücadele etmeye başlamıştı. 1956-57 sezonunda Şampiyon Kulüpler Kupası'nda mücadele eden Dinamo Bükreş, Romanya tarihinin ilk Avrupa kupası maçına çıktığında rakibi Galatasaray'dı. Galatasaray'ı üç maç sonunda eleyen Dinamo, ikinci turda Romanya'ya benzer bir sisteme sahip Bulgaristan'ın ordu takımı CDNA Sofya'ya elenmekten kurtulamadı.

Steaua-Dinamo rekabeti ve taşranın yükselişi

1960'lar, iki özellik bakımından ilginçti. Birincisi CCA Bükreş adıyla fırtınalar koparan ordu kulübü, 1960'ta elde ettiği son şampiyonluğun ardından bir yıl ara verdi ve daha sonra Steaua (Yıldız) adıyla geri döndü. Ancak bu arada zirve de Dinamo'ya kaptırılmıştı. Dinamo, Romanya'da ilk kez dört defa üst üste şampiyon olan takım olarak tarihle geçti. Bu dönemin ikinci önemli özelliği ise CCA'nın yokluğundan yararlanan Rapid'in tekrardan şampiyonluk mücadelesine katılmasıydı. 1966-67 sezonunda Rapid, komünist dönemdeki ilk ve son şampiyonluğuna ulaştı. Romanya'da rejimin başından beri liderliği yürüten Gheorghiu-Dej'in 1965'te Moskova'da ölümü, ülke için önemli bir değişikliğin yaşanmasına neden oldu. Nikolay Çavușesku, Romanya'nın başına geçmişti. O sırada Sovyetlerin başında bulunan Brejnev'in, öncülü Kruşçev'e kıyasla Stalin'e çok daha yakın bir çizgide olması, Çavușesku'nun ve Stalin sonrası dönemde Sovyetlerle ilişkilerini düzenlemekte güçlük çeken Romanya'nın işine yaradı. Çavușesku böylelikle ilk yıllarını Çekoslovakya'daki gibi bir

başkaldırıyla karşılaşmadan atlatmıştı. Çavușesku yönetiminin ilk yıllarında futbolda da ilginç olaylar yaşanıyordu. 1970'ler Bükreş takımlarının görece olarak güç kaybetmesine ve taşra ekiplerinin yükselişine sahne oldu. Arad şehrindeki tekstil endüstrisi takımı UTA ve Pitești ekibi Argeş bu yıllarda şampiyonluklara imza attı. Bunlara daha sonra Craiova da katıldı. Bükreş'ten ise yalnızca Dinamo zirveye oynuyordu.

Diktatörün yıldızı Steaua

1980'ler geldiğinde hem Romanya'nın hem ülke futbolunun hem de Steaua'nun kaderinde çok önemli değişiklikler yaşanacaktı. Romanya'nın kaderini baştan aşağı değiştiren, Çavușesku'nun yaptığı Kuzey Kore gezisiydi. Mao tarzı bir komünizmi, eşi görülmemiş bir lider kültüyle harmanlayan ve Juche altında bir yönetim tarzı oluşturan Kim Il Sung'un bu ülkedeki tartışılmaz iktidarı Çavușesku'yu çok etkiledi. Romanya'ya dönüşünde "sistematisasyon" adıyla Kuzey Kore'deki yönetimi uyarlayan lider, artık tam anlamıyla bir diktatöre dönüşmüştü. Kendisi için yaptırdığı başkanlık sarayı birkaç mahalleyi haritadan silmişti. Ayrıca kendisinden önceki dönemde yapılan ve mimari değeri de yüksek pek çok yapıyı yıktıran Çavușesku'nun ailesi de bu dozu kaçırmış iktidardan payını almıştı. Bu dönemin futbol açısından önemli kısmı ise Çavușesku'nun oğlu Valentin'in Steaua taraftarı olmasından ileri geliyordu. Takımının sürekli Dinamo'nun

gölgesinde kalmasından rahatsız olan Valentin'in Rumen futboluna ne derece müdahil olduğu hâlâ tartışılıyor. Ancak 1980'lerin başından itibaren tüm kaliteli Rumen oyuncuların Steaua'ya transferi, oyunculara sağlanan olanaklar ve askerlikten muaf tutulmaları ligde bu yıllarda bir "Steaua ve diğerleri" ortamının yaratıldığını da kanıtıyor. Özellikle 1986 Avrupa Süper Kupası finali için bir maçlık sözleşme yapılan Studentesc'li Gheorghe Hagı'nın bir daha asla eski kulübüne dönememiş olması, o yıllarda Rumen futbolunun nasıl yönetildiğine bir örnek.

Steaua Avrupa'yı sallıyor

Marius Lacatuş, Laszlo Bölöni gibi yıldızların Anghel Iordanescu yönetiminde Steaua'da toplanması, her ne kadar Rumen Ligi'nin tadını tuzunu kaçırmışsa da Steaua'nun sürekli en kaliteli oyunculara sahip olma hırsı, ülkede geçmişte olmadığı kadar etkili bir futbolcu taramasının yapılabilmesini de beraberinde getirmişti. Piturca, Hagı gibi isimler bu tarama sayesinde Rumen futbolunda yıldızlaşma fırsatı buldu. Bu arada Steaua da artık Avrupa'da zirveye oynamaya başlamıştı. 1985-86 sezonunda Barcelona'yı Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası finalinde deviren takım, bir tarih yazmıştı. 1988-89 sezonunda ise yarı finalde Galatasaray'ı eleyen Steaua, finalde Milan'ın efsane kadrosuna yenilmekten kurtulamamıştı. Steaua, belki de o dönemde Romanya'da yolunda giden tek şeydi. Ülkede kıtlık baş gösterirken Steaua'nun bu başarısı ister istemez Çavușesku bağlantısını akla getiriyordu. Başkent ekibi iktidar desteğiyle Avrupa'nın zirvesine çıkmıştı ama ülkenin o iktidara daha fazla dayanacak tåkati kalmamıştı.

Demirperde yıkıldı yıldızlar gitti

1989'de Braşov'da fitili ateşlenen isyan dalgası, sonunda Çavușesku'nun kurşuna dizilmesine kadar giden olaylara yol açtı. Reijimin değiştiği yıl Steaua'nun da beş yıllık şampiyonluğu sona ermiş ve zirve Dinamo'ya geçmişti. Bunda Steaua'nun arkasındaki desteğin kalkması kadar kapıların açılmasıyla beraber altın jenerasyonun olduğu gibi Batı'ya transferinin de etkisi büyüktü. Hagı Real Madrid'e, Piturca Lens'a, Lacatuş Fiorentina'ya, Dan Petrescu Foggia'ya hemen hemen aynı günlerde transfer olacaktı. Artık demirperde olmadığı gibi, Rumen yıldızları ülkede tutacak bir neden de yoktu. Rumen futbolu o yıllarda hâkimiyetini ilân etmeye hazırlanan endüstriyel futbola hazırlıksız yakalanmıştı. Tıpkı serbest piyasaya doludizgin giren ülkenin bir anda işsizlikten fuhuşa kadar bir sürü problemle karşı karşıya kalması gibi.

Güç zenginlerin elinde

Yeni rejimden başlarda en çok etkilenenler, futbolcularını Avrupa'ya kaptıran başkent'in güçlü takımları gibi gözükse de asıl darbeyi taşra ekipleri yedi. Taraftar tabanına sahip Bükreş ekipleri, yeni sistemde bir şekilde para buldu ve ayakta kaldı. Ellerindeki oyuncuları yitiren büyük kulüpler, şimdi tamamen taşraya yönelmişlerdi. Rejim değişikliğinin tüm kulüplere eşit şans vereceği düşünülmüştü ama serbest piyasanın en kontrolsüz şekilde işletildiği ülkede tüm güç zenginlerin elinde toplanmıştı. Steaua, Valentin Çavușesku'dan bile alamadığı desteği, paranın gücünden alıyordu. 1990'larda altı şampiyonluk üst üste geldi. Ancak ligin kalitesi gerçekten çok düşüktü. Romanya'da yeni sistem, eskiden

devletin elinde olan zenginliklerin birkaç işadamı tarafından toplanmasına da sahne oldu. Bu isimlerden biri Gigi Becali'ydi. Meşhur menajerler Ioan ve Victor Becali'nin de kuzeni olan Gigi Becali, 2000'lerle beraber Steaua Bükreş'in başına geçti. İşadaminin yatırdığı para, takımı tekrar Avrupa seviyesine çıkaracak miktardaydı. Zaten 2005 yılında gelen UEFA yarı finali de maddi kaynağın eseri. Ancak Steaua'da parayı veren düdüğü çalışıyordu. Becali takımı aşırı milliyetçi partisinin reklamı için kullanmaktan geri kalmıyor, ünlü vokalist Freddie Mercury'nin cinsel tercihlerinden hoşlanmadığı için stadyumda Queen çalınmasını yasaklıyordu. Bu arada Becali ailesinin adı sürekli olarak vergi yolsuzluğu, şike gibi meselelerle anılmaya başlamıştı. On bir Rumen parlamenter bu dönemde "futbolun tamamıyla mafya tarafından yönetildiği" iddiasıyla bir soruşturma başlattı. Soruşturmadan bir şekilde sonuç çıkmadı. Son yüz yılda istikrar denen olgudan pek nasip alma şansı bulamayan ve her dönemde çeşitli aşırılıkların yaşandığı Romanya'da futbolun durumu bugün de tartışma konusu. Rumen futbolseverler de ülke futbolunun temizliğine pek güvenmiyor. Ancak ülkede tamamen umutsuz olunmaması gerektiğini gösteren gelişmeler de yaşanıyor. Örneğin geçtiğimiz sezon şampiyonluk, komünist dönemden sonra ilk kez Bükreş dışına çıktı. Bu müthiş başarıya imza atan CFR Cluj takımı Şampiyonlar Ligi'nde beklenenin üzerinde bir başarı yakaladı. Üstelik ülkenin Avrupa'daki puanı da artık Şampiyonlar Ligi'ne doğrudan takım sokmaya yetiyor. Bütün bunlar Romanya üzerindeki kuşkuları dağıtmaya yeter mi bilinmez ama en azından Rumen Ligi'ni devlerin tekelerinden çıkarabilecek gibi gözüküyor.

Caner **Eler**

Bu sezon göz dolduran performansıya dikkatleri üzerine çeken Udinese, Serie A'da bir peri masalını gerçekleştirmeye uğraşıyor. Hellas Verona'nın şampiyon olduğu 1985 yılından bu yana Çizme'de hiçbir Kuzey Doğu İtalya takımı bu sevinci yaşayamadı. Osva!do Bagnoli'nin öğrencilerinin gerçekleştirdiği tarihi başarının üzerinden 24 yıl geçerken, İtalya'da herkes Udinese'nin muhteşem sezon başlangıcının tarihi bir şampiyonluğun daha habercisi olabileceğini dile getiriyor. Ne bir zengin işadınının destek sağladığı ne de sadece bir sezonluk form durumunun yarattığı bir başarı bu. İtalya'da hatta tüm Avrupa'da diğer kulüplerce gıpta edilen bir sisteme ve bütçe yapısına sahip olan takımın hikâyesinde önemli dersler gizli.

Zaccheroni

Geride bıraktığımız aylarda önemli Avrupa liglerinde bazı alt ve orta sıra takımlarının devlere kafa tuttuğunu gördük. Hatta bazıları bununla yetinmeyip performanslarıyla futbolun romantik tarafını hatırlatırcasına şampiyonluk adayı haline geldi. Bundesliga'da küçük bir kasaba takımı olan Hoffenheim, Hollanda'da NAC Breda ve Groningen, İngiltere'de Hull City, Portekiz'de Leixoes peri masallarına imza atmaya çalışıyor. Baktığımızda bu takımların çıkışı bir sezonluk mu yoksa istikrarlı bir yapının habercisi mi, bunu bize zaman gösterecek. Lâkin kısa listemize ek olarak, bu sezon göz dolduran, performansıya dikkatleri üzerine çeken bir diğer takım olan İtalya Serie A'dan Udinese, istikrar yönünden diğerlerinden ayrılıyor. Bu sezon şampiyonluk seslerinin yankılandığı

Friuli'de, son yıllarda kurulan istikrarlı yapının üzerine inşa edilen sanki “gerçek” bir peri masalı yaşanmak üzere gibi. Hellas Verona'nın şampiyon olduğu 1985 yılından bu yana Çizme'de hiçbir Kuzey Doğu İtalya takımı şampiyonluk sevinci yaşamadı. Osva!do Bagnoli'nin öğrencilerinin gerçekleştirdiği tarihi başarının üzerinden 24 yıl geçerken, İtalya'da herkes Udinese'nin muhteşem sezon başlangıcının tarihini bir şampiyonluğun daha habercisi olabileceğini dile getiriyor. Tabii bunu şimdiden öngörmek imkânsız. Fakat bundan bahsedilmesini sağlamak dahi, hem de İtalya gibi bir ülkede çok büyük bir başarı. Ama işte dedik ya; Udinese'nin durumu diğer ekiplerden çok farklı. Ne bir zengin işadınının destek sağladığı ne de sadece bir sezonluk bir form durumunun yarattığı

en çok yansıtan bölgelerden biri olan Friuli'nin takımı Udinese, bir nevi bu yörenin milli takımı hüviyetinde. İtalyancadan daha çok Friulian dilinin konuşulduğu topraklardaki insanlar, takımlarının üst düzeylere gelebilmesi için uzun yıllar bekledi. Dino Zoff'u, Tarcisio Burgnich'i ve Fabio Capello'yu yetiştirmekle övünen bölgenin futbol sakinleri, takımlarının başarı anlamında ilk çıkışına tanık olabilmek için 1980'lere kadar çile çekmek zorunda kaldı. Bu da Zico'nun gelişine tekabül ediyor. 100 bin nüfusa sahip bir küçük İtalya kentinin takımına böylesine bir süper yıldızın gelişi herkesi şaşkınlığa uğratmıştı. O yıllara kadar Serie A, B ve C arasında gidip gelen sıradan bir takım olan Udinese bir anda dünya basınının ilgisini çekmişti. Fakat 1986'da Milan ve Lazio'nun da karıştığı bahis

bir başarı bu. İtalya'da hatta tüm Avrupa'da diğer kulüplerce gıpta edilen bir sisteme ve bütçe yapısına sahip olan takımın hikâyesinde önemli dersler gizli.

Friuli'nin milli takımı

İtalya'nın kuzey doğusunda Adriyatik ile Alpler arasında, Slovenya sınırının 40 kilometre uzağındaki Udine kentinin takımı olan Udinese, 1896 yılında kurulmasına rağmen daha önce ne İtalya'da ne de Avrupa'da (önemli olmayan Mitropa Cup dışında) kupa kazanabilen bir kulüp. Juventus gibi siyah-beyaz renklerinden dolayı “Bianconeri” lakabına sahip olsalar da asıl bilindik takma adları “Zebrette”, yani “küçük zebralar”, alamet-i farikaları olan ince çizgili tarihi formalarından geliyor. İtalya'da bölgeler, prenslikler birleştikten bu yana kendi geleneklerini en çok koruyan, tarihini

yeni rengi

skandalında ceza alan Udinese tekrar zor günler yaşamaya başladı. Daha sonraki dönemde yaşamını Serie B ve Serie A arasında asansör takımı hüviyetinde sürdürmeye başladı.

İlk çivi Zaccheroni'den

1995'te Serie A'ya çıktığında takımın başına getirilen Alberto Zaccheroni, bambaşka bir yapının ilk çivilerini çakan isim oluyordu. Alman Oliver Bierhoff ve Brezilyalı Amoroso gibi Udinese'ye gelmeden önce pek tanınmayan futbolcuları kadroya katan Zaccheroni, genç, çok koşan bir takım yarattı ve üçüncü sezonunda (1997-98) lig üçüncüsü olup müthiş bir başarıya imza attı. 1998 sonunda Zaccheroni, Bierhoff'u da alıp Milan'a gidince tekrar düşer denilen Zebrette ise kulüpte atılmaya başlanan sağlıklı sistem tohumlarının desteğiyle ayakta kaldı. Kulübün sahibi Giampaolo Pozzo ve diğer yöneticiler, özellikle de Başkan Franco Soldati akılcı politikalar izlemeye başladı. Önce bir senelik Guidolin macerasından sonra, teknik direktör olarak daha önce başarısı bulunmayan Luciano Spalletti ile anlaştılar. Bir sene sonunda

Gökhan İnler

ayrılan Spalletti, 2002'de tekrar takımın başına gelip 2005'e kadar kaldı. Spaletti'nin tekrar gelişi, kulübü birkaç seviye yükseltecek çok doğru bir hamleiydi. Bu dönemde isimsiz laquinta, Sosa, Pizarro, Jörgensen gibi oyuncularla önemli başarılar elde eden kulüp, 2005 sonunda ligi dördüncü bitirip Şampiyonlar Ligi'ne gitme hakkını kazandı. Fakat bu süreçteki asıl gelişme kulübün felsefi yaklaşımındaki değişimdi.

Tüm dünyayı taradılar

Yönetim önce geniş bir ağa sahip futbolcu izleme komitesini kurdu. Bu scout ekibi yalnızca ülkeyi değil, sınır komşusu eski Yugoslav Cumhuriyetleri, Güney Amerika, Doğu Avrupa, İskandinavya ve Afrika başta olmak üzere tüm dünyayı tarayarak, yıldızı henüz parlayan ya da ismi hiç duyulmamış gençleri kulübe katmaya başladı. Bu genç yetenekler ordusu, ya kulüp içerisinde kalıp futbol gelişimlerine devam ediyor ya da diğer kulüplere kiralanıp değerlerinin artması sağlanıyor. Böylece genç oyuncular kulübe hizmet ettikten sonra, günü geldiğinde bonservisine ödenen meblağın çok üstüne paralara diğer kulüplere satılıyor

ya da kulübün başarısı için ter dökmeye devam ediyor. Bu yöntemle hem kulüp bütçe anlamında hep dengede ve borçsuz yönetiliyor hem de başarıya aç, dinamik, yetenekli ve maç tecrübesi yüksek seviyede gençlerden oluşan bir takıma sahip olunuyor. Başarıya ulaştığı aşikâr olan bu sistem, günümüzde birçok kulüp tarafından imrenilen ve hatta taklit edilen bir hâl almaya başladı.

Sanchez ve Gökhan örneği

Başarılı keşif örnekleri gerçekten çok fazla. Örneğin Udinese, 2006 yazında Cobreloa takımından, altyapıları takip edenlerin bildiği, fakat onun dışında çok tanınmayan, Şilili 17 yaşındaki Alexis Sanchez'i 3 milyon euro ödeyerek aldı. Genç oyuncu önce Colo Colo'ya, ardından da geçen sezon River Plate'e kiralandı. Bu yıl takımda oynamaya başlayan ve artık 19 yaşında olan Sanchez, gösterdiği performansla şimdiden fiyatını beşe katlamış durumda. Birçok talibi var. Yine Türk asıllı İsviçreli Gökhan İnler'i sudan ucuza aldılar. Genç oyuncu şu günlerde ulaştığı değerle İtalya'da geçen yılın en iyi transferi unvanını almış durumda. Kulübün A takımının yanı sıra altyapısı da birçok farklı ülkeden gelen genç yeteneklerle dolu. Daha da enteresan olan, bu süreç içerisinde Spalletti ayrıldı, yerine Serse Cosmi, ardından Giovanni Galeone ve Alberto Malesani gibi

teknik adamlar geldi-gitti ancak bu felsefe hiç değişmedi. Hatta şu an takımı çalıştıran Pasquale Marino'nun 2007 yazında 4 yıllık kontrat imzalayıp Catania'dan gelişiyle birlikte bu konunun üzerine çok daha fazla gidilince, kulüp daha yerleşik bir düzene sahip olmaya başladı. Aslında bu değişen teknik adamlar da yönetimin oturtmaya çalıştığı sistemin bir parçasıydı. Çünkü birçoğu gençleri oynatmayı seven, genelde hücum futbolu konusunda istekli antrenörler.

Öncelik güzel futbola

Zaten Marino iki sezon önce çalıştığı Catania'yı güzel futbol oynayan bir ekip haline getirince, Pozzo hemen onu takımın başına getirdi. Fenerbahçelilerin kötü anılarla hatırladığı Zdenek Zeman'ın 4-3-3 dizilişini miras olarak devam ettiren Marino, Zebrette'ye oynattığı hücum

A. Sanchez

futbolunun yanı sıra yarattığı zor gol yiyen savunma yapısıyla da dikkat çekiyor. Marino'nun bir diğer önemli özelliği de rotasyonu, yani oyuncularını dinlendirerek, dönüşümlü oynatması. 46 yaşındaki teknik adam, “Takımın formunu bir haftada iki maç üzerine yoğunlaşan bir sezonda korumak için yaz aylarında uzun uzadıya planladığım rotasyon sistemini uyguluyorum. Şimdilik başarıya ulaştım gibi görünüyoruz” diyerek bunu daha net açıklıyor. Tabii futbolcuların motivasyonu da net bir şekilde etkin gözüküyor. Inter'e 93. dakikada yedikleri şanssız bir golle yenilerek biraz sarsılan ekipte yıldız golcü Quagliarella, “Şampiyonluk sözcüğünü aramızda yasaklamış durumdayız. Ancak bu pasif oynayacağız anlamına gelmiyor. Hocamızın dediği gibi 'Rakiplerinize saygı gösterin ancak çok fazla değil' mottosuyla hareket ediyoruz. Rotasyon sistemi bizim için çok iyi işliyor. Ben yedekte oturmayı önemsemiyorum, çünkü hocamızın doğru şeyi yaptığını biliyorum. Bu kulübü seviyorum” diyerek birçok konuyu özetliyor.

Gençler iş başında

Kadroyu incelediğimizde, bu sezon Udinese'de tecrübeli kaleci Belardi (1977), savunmacı Luigi Sala (1974) ve kaptan Antonio Di Natale (1977) dışında 1982'den daha önce doğmuş bir futbolcu yok. Bu da Marino'nun oynattığı dinamik, hücumla dönük, göze hoş gelen futbolun temelini açıklayan bir diğer ayrıntı. Kolombiyalı Zapata, Karadağlı Vujadinovic, Nijeryalı Obodo, yıldız golcü Quagliarella, milli takıma kadar seçilen Pepe, Şilililer Isla ve Sanchez, İkinci Lig'den keşif Floro Flores, Brezilyalı Felipe, kaleci Handanovic, Gökhan İnler ve daha birçok isim, takımın muhteşem keşif ekibinin kulübe kazandığı oyuncular. Tıpkı geçmişte Appiah, Jankulovski, Muntari ya da Gyan Asamoah'ta olduğu gibi. Kadroda yer alan isimlerin dışında bir o kadar da başka takımlarda kiralık oynayan önemli yatırımlar mevcut. Geleceğin büyük yıldızı diye bakılan Arjantinli Federico Laurito, Rus Budyansky, Salvatore Foti, Brezilyalı Barreto bu oyuncuların arasında yer alıyor. Aslında yönetim sadece transfer, bütçe, idari yapı gibi konularda değil, yepyeni, mükemmel bir internet sitesi yaparak, aynı zamanda Udinese Channel olarak bilinen ilk bedava kulüp web televizyonunu açarak kurumsal açıdan da kulübe bir istikrar kazandırmanın peşinde olduğunu ispatladı. Her ne kadar Jose Mourinho “Bizim rakibimiz Udinese değil, büyük takımlar” dese de Marino'nun öğrencileri Mourinho'yu yanıltmak için ellerinden geleni yapacak gibi gözüküyor. UEFA Kupası'nda gelen Dortmund, Tottenham, Spartak Moskova zaferleri, bir-iki şanssız mağlubiyete uğransa da Serie A'da devam eden şampiyonluk umutları ve her şeyden önemlisi ortaya konulan istikrarlı ve güzel futbol Udinese'yi takip edilesi kılıyor. Keşfedecikleri yeni yetenekler bile insanı heyecanlandırmaya yetiyor. Örnek kulüp ödülü Udinese'nin...

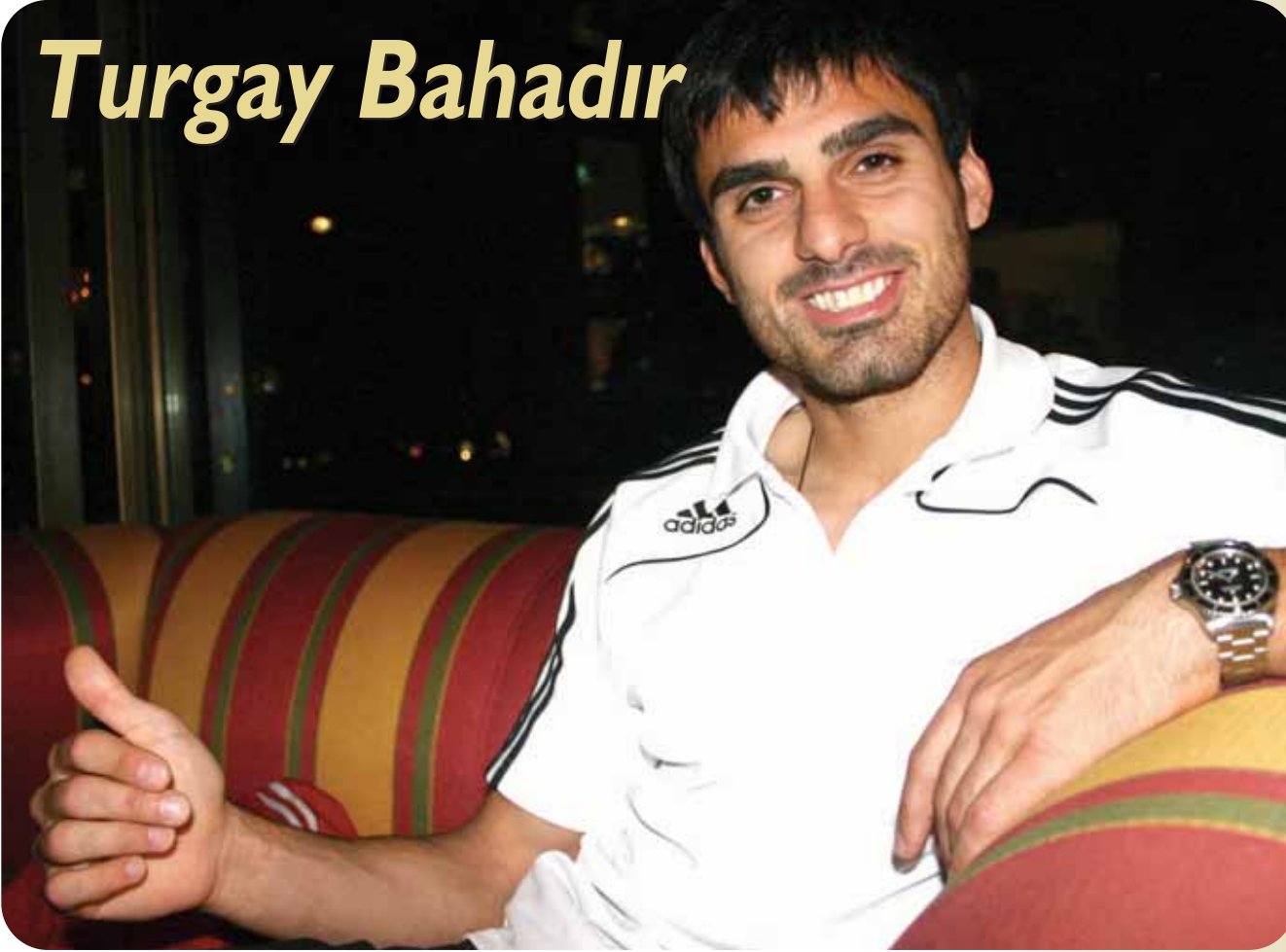
Santrfor oynamayı çok sevdim

9 yaşındayken Viyana'da bir kulübe kendim yazıldım. İlk antrenmana çıktığımda, "Bu iş bana göre değil, futbola sokakta devam etsem daha iyi olacak" demiştim. Antrenörümün ısrarıyla devam ettim. İlk maçımda çok iyi oynadım ve kendime güvenimi kazandım.

O yaşlarda en sevdiğim futbolcular Rivaldo, Zidane ve sonrasında da Henry'ydi. Ayrıca babam Trabzonlu olduğundan, sıkı bir Trabzonspor hayranıydı. Dolayısıyla ben de fanatik bir Trabzonsporluydum. Bütün maçlarını seyrederdik ve Hami'ye hayrandım.

Avusturya'da altyapıya çok önem veriyorlar. Çok yetenekli oyuncular da var. Ama bir seviyeye gelince bırakıyorlar kendilerini. Çünkü rahat bir hayatları var ve Avusturya'da futbol ekonomisi çok gelişmiş değil. İnsanlar da futbola büyük bir ilgi duymuyor.

Tolunay Hocam Admira Mödling'de oynarken rakip olduk. O maçta bir gol attım. Daha sonra da görüşmeyi sürdürdük. Bana "Bir takımın başına geçince seni mutlaka alacağım" demişti. Kayserispor'a gelince de dediğini yaptı.

Turgay Bahadır

Trabzonlu bir baba ve İzmirli bir anneden Viyana'da doğup büyüdü. Futbol hayatını geçtiğimiz sezonun başına kadar Avusturya'da sürdürdü. Tolunay Kafkas'la karşılıklı oynadığı bir maç kariyer çizgisinin yönünü Kayserispor'a çevirdi. Geçtiğimiz sezon orta sahanın kanatlarında son 30 dakikaların oyuncusuyken bu sezona çok farklı bir kimlikle damgasını vurdu. Hiç beklenmedik bir mevkide görev alıp hem Fenerbahçe'ye hem de Beşiktaş'a attığı gollerle başarılı bir santrfor olarak karşımıza çıktı. Türk Milli Takımı'nda oynama hayali suya düşünce gözyaşlarını tutamadı. Şimdi geleceğini Avusturya Milli Takımı'nda arıyor ve bir gün yeniden Avrupa'da oynamak istiyor.

Bariş Tarık *Mutlu*

▼**Turgay Bahadır kimdir? Biraz yaşantından ve aileden bahseder misin?**

▲Avusturya'nın başkenti Viyana'da 15 Ocak 1984'te doğdum. Annem İzmir'den, babam ise Trabzon Vakıfkebir'den Avusturya'ya gitmiş. Viyana'da öğrenciyken tanışıp evlenmiş ve oraya yerleşmişler. Babam orada bir restoran işletti. Annem ise ev hanımı. Bir erkek kardeşim, bir de ablam var ve onlar da Avusturya'da yaşıyor. Erkek kardeşim amatör olarak futbolla uğraşıyor. Ablam ise bir firmada sekreterlik yapıyor. ▼**Avusturya'da doğup büyüyen bir Türk olarak orada neler yaşadın?**

▲Viyana'da çocukluğum ailemle ve arkadaşlarımla çok güzel geçti. Zor günlerimiz de oldu aile olarak. Ama hep birlikte bunların üstesinden geldik. Zamanım babamın restoranında geçerci. Arkadaşlarla sinemaya, kafelere giderdik. Futbol hayatım ise maçlar ve kamplarla geçti.

Ailemle birbirimize çok bağlıyız. Annem özellikle bana çok düşkündür. Onun dualarıyla buralara geldim.

▼**Aldığın eğitimden bahseder misin? Futbol dışında bir yol seçseydin neler yapmak isterdin?** ▲Avusturya'da 9 yıl öğrencilik hayatım oldu. Bunun bir kısmı futbolla birlikte yürüdü. Üniversiteye hazırlık aşamasında, futbol hayatıma devam etmek için okulu bıraktım. Ama eğitim olmak isterdim.

▼**Ailenin desteği ne yönde oldu?** ▲Ailem eğitimimi sürdürmemi ve üniversiteye gitmemi istiyordu. Ancak futbolu çok seviyordum ve bu sevgi daha ağır bastı.

Futbol hayatım başlarken bitecekti

▼**Futbol hayatın nasıl başladı?** ▲Her zaman ilk tercihim futbol oynamaktı. Tabii sokakta başladı futbola düşkünlüğüm. 9 yaşındayken Viyana'da bir kulübe kendim yazıldım. Red Star

Penzing adlı kulüpte 14 yaşıma kadar oynadım. Orada ilk antrenmana çıkıp topa ilk dokunduğumda, “Bu iş bana göre değil, futbola sokakta devam etsem daha iyi olacak” demiştim. İlk defa böyle bir ortamdaydım ve açıkçası ürkütmüştüm. Belki de futbol hayatım o gün başlamadan bitecekti. Antrenman sonrası hocama, “Ben bir daha gelmeyeceğim” dedim hatta. O da bana, “Yine gelmelisin. Senin için çok iyi olur” deyince kabul ettim. Hâlâ unutamam o anları. Bir hafta sonra ilk maça çıktım. O gün çok iyi oynadım ve kendime güvenimi kazandım.

▼**O yaşlarda hayran olduğun futbolcular kimlerdi?** ▲O yaşlarda en sevdiğim futbolcu Rivaldo'ydu. Sonra Zidane geldi. Henry benim için çok önemliydi. Onlar gibi olmak isterdim hep. Ayrıca babam Trabzonlu olduğundan, sıkı bir Trabzonspor hayranıydı. Dolayısıyla ben de fanatik bir Trabzonsporluydum. Bütün maçlarını seyrederdik ve Hami'ye

Milli Takım'a çağırılma haberi beni çok heyecanlandırdı. Ama prosedür gereği oynayamadım ve çok üzüldüm. Kampta kalıp idmanlara devam edebileceğimi söylediler. Ancak moralim çok bozulmuştu, odamda ağladım hatta.

Bundan sonra Avusturya Milli Takımı'ndan teklif gelirse tabii ki kabul edeceğim. Milli takımda oynamak futbolcu için çok önemli. Hatta Avusturya-Türkiye maçı için yedek listede yer aldım. Eğer aday kadrodan çıkan oyuncu olsaydı beni de asıl kadroya alacaklardı.

Kayserispor'daki ilk sezonum alışma dönemiydi. Bu sezon başında çok iyi hazırlandım, bir idman bile kaçırmadım. Çok çalıştım. Allah çalışana veriyor. Yaşım 24 oldu, artık iyi futbol için zamanım geldi.

Futbol beyinde bitiyor. Beynin güçlü oldu mu bünyen de güçlü oluyor. Hemen pes etmeyeceksin, bir şans buldun mu değerlendireceksin. Yedekte oturduğunda değerli zamanlarını harcamış olursun.

Tolunay Hocam sezon başında “Forvet olarak nasıl oynarsın?” diye sordu. Ben de “Denemeliyiz. Belki gol atmakta sıkıntı yaşayabilirim” dedim. Yeni mevkiimde daha da iyi olabilirim. Bundan sonra forvette devam etmek istiyorum. Yerimi seviyorum ve alıştım.

Fizik olarak avantajlıyım, güçlüyüm. Hızlı ve öne doğru oynamayı seviyorum. Topu aldım mı ilk düşüncem ileri doğru gitmek. Hırslı bir futbolcuyum. Ama kafa toplarında daha iyi olabilirim, gol vuruşlarımı daha da geliştirebilirim.

Fenerbahçe'yi 4-1 yendiğimiz maçın ardından rakip seyircinin bizi alkışlayıp tezahüratta bulunması tüylerimizi diken diken etti. Böyle güzel olaylar sadece İngiltere Ligi'nde yaşanır sanıyordum. Çok şaşırdım.

hayrandım. ▼**Avusturya'da hangi kulüplerde oynadın ve profesyonel futbola geçişin nasıl gerçekleşti?** ▲Red Star Penzing'den 14 yaşındayken FC Vienna takımına geçtim. FC Vienna, Avusturya'nın en eski takımıdır. 16 yaşındayken orada gençlerde şampiyon olduk. Şampiyonluktan sonra 16 yaşında Rapid Wien'e geçtim. 17, 18 ve 19 yaş kategorilerinde oynadım. Profesyonel olarak 2. Lig takımı Austria Lustenau'ya transfer oldum. 22 yaşıma kadar oynadığım bu takımdan da SC Schwanenstadt'a geçtim. ▼**Avusturya'da altyapı eğitimi nasıldı? Nasıl değerlendiriyorsun oradaki futbolu?** ▲Avusturya'da altyapıya çok önem veriyorlar. Çok yetenekli oyuncular da var. Ama bir seviyeye gelince bırakıyorlar kendilerini. Futbolcular kendilerini ilerletmiyor. Oldukları gibi kalıyorlar. ▼**Avusturya'da futbolcuların kendilerini daha ileriye götürememelerinin sebebi ne?** ▲Bence bu onların hayat standartındaki rahatlıktan kaynaklanıyor. Hayatı olduğu gibi kabulleniyorlar, çok büyük hedefleri yok. Yetenekli futbolcular açısından ilerisi için çok iyi bir örnek, yıldız futbolcu yok. Türkiye'ye gelen yabancılar Avusturya'da hayatta oynayamaz mesela. İnsanlar futbola çok fazla ilgi göstermiyor. Türkiye'deki gibi gelişmiş bir futbol ekonomisi de orada yok. Türkiye'deki paraları orada alamazlar. ▼**Futbol anlayışı açısından**

baktığında ne farklar görüyorsun?

▲Futbol açısından baktığımızda Türkiye'de oynanan futbol daha üst seviyelerde. Avusturya futbolu az önce bahsettiğim gibi gelişmiyor. Daha çok da defansa dayalı bir futbol anlayışı hâkim.

Tolunay Hoca beni karşılıklı oynarken beğendi

▼**Avusturya'da şimdiki teknik direktörün Tolunay Kafkas'a karşı oynadığını biliyoruz. Kayserispor'a gelişinin ilk adımları orada atıldı sanırım.**

▲Tolunay Hocam o sezon Admira Mödling'de oynuyordu ve çok iyiydi. Avusturya'ya transfer olan en iyi yabancıardan biriydi ve yılın futbolcusu seçilmişti. Ben de Austria Lustenau'da oynuyordum. Onunla karşılıklı oynadığımız bir maçta gol attım. Tolunay Hocamla Avusturya'da görüşmeyi daha sonra da sürdürdüm. Bana “Bir takımın başına geçince seni mutlaka alacağım” demişti. Kayserispor'a gelince de dediğini yaptı. ▼**Avusturya'da kalmak istemedin mi ya da başka kulüplerden teklifler**

yok muydu?

▲Türkiye'ye gelmek istiyordum. Daha önce de Türkiye'den teklifler almıştım ama o zamanlar pek sıcak bakmamıştım. “Henüz erken” demiştim. Şartlarımın uygun olmadığını, kendimi biraz daha geliştirmem gerektiğini düşünüyordum. Sonrasında Tolunay Hoca çağırınca Kayserispor'a geldim. ▼**A Milli Takım kadrosuna davet edilmene rağmen, daha önce Avusturya Ümit Milli Takımı'nda oynadığın için çıkartılmak zorunda kaldın. Oraya önce çağırılıp sonra oynayamayacağını öğrenmek sende nasıl duygular uyandırdı?**

▲A Milli Takım'a çağırılma haberi beni çok heyecanlandırdı. Ama prosedür gereği oynayamadım ve çok üzüldüm. Çağırılmam benim için çok büyük bir adım olmuştu. Aslında durumu biliyorduk. Fatih Hoca ile de konuştuk, “Şansımızı deneyelim, olursa olur” dedi. İlk gün rejenerasyonla geçti, ikinci gün çift kale maç yaptık. Oldukça renkli ve sıcak bir ortamda geçti antrenmanlar. Takıma uyum sağladım. Ama olmadığını, oynayamayacağımı öğrenince çok üzüldüm. Bana kampta kalabileceğimi, idmanlara da devam edebileceğimi söylediler. Ancak moralim çok bozulmuştu, odamda ağladım da hatta. Bu moral bozukluğuyla kamptan 2-3 saat içinde ayrıldım. ▼**Avusturya'da ümit milli olduğun dönemde Türkiye'den teklif almamış mıydın?** ▲2. Lig'de oynarken Avusturya Milli Takımı için beni izlemişler.

Türkiye'den değil de oradan teklif gelince oynadım. Daha sonra bir turnuva için Türkiye Ümit Milli Takımı'na çağırıldığımı duydum ama bir kere Avusturya formasını giymiştim. ▼**Bundan sonra neler yapacaksın? Avusturya Milli Takımı'nı düşünür müsün?** ▲Bundan sonra Avusturya Milli Takımı'ndan teklif gelirse tabii ki kabul edeceğim. Milli takımda oynamak futbolcu için çok önemli. Hatta Avusturya-Türkiye maçı için yedek listede yer aldım. Eğer aday kadrodan çıkan oyuncu olursa beni de asıl kadroya alacaklardı.

Beyin olarak iyi hazırlandım

▼**Kayserispor'da geçtiğimiz sezon 34 lig maçının sadece 20'sinde oynamışsın. Maç başına aldığın ortalama dakika da sadece 34. Bu sezonki performansıyla Milli Takım kadrosuna davet edilen bir oyuncu için geçtiğimiz sezondaki düşük performansını neye bağlıyorsun? Bu sezon senin için neler değişti de bu derece ön plana çıkabildin?** ▲İlk geldiğim sezon benim için alışma ve konsantrasyon dönemi oldu. Farklı bir lige geliyorsunuz, alışmak, tanımak biraz zaman istiyor. Hafif sakatlıklarım da oldu. Ama bu sezon başı hazırlık dönemim çok iyi geçti. Bir idmanı bile kaçırmadım. Çok çalıştım. Allah çalışana veriyor. Yaşım 24 oldu, artık iyi futbol için zamanım geldi diye düşündüm. Futbol beyinde bitiyor. Beynin güçlü oldu mu bünyen de güçlü oluyor. Hemen pes etmeyeceksin, bir şans buldun mu

değerlendireceksin. Yedekte oturduğunda değerli zamanlarını harcamış olursun. Güçlü kafa ve çalışmayla elinden gelenin en iyisini yapacaksın. Ben de bunu uygulamaya çalışıyorum. Ve bu sezon işler iyi gidiyor.

▼ **Türkiye'ye ilk geldiğinde neleri farklı buldun, hangi konularda zorlandın? Kayserispor'a uyumda sorun yaşadın mı?**

▲ Arkadaşlık olarak ya da takımla ilgili sorunlar yaşamadım. Antrenmanlara alışmak biraz zaman aldı. Burada çok daha yoğun antrenman yapılıyor ve oldukça sert geçiyor. Türkiye'de futbol daha sert, daha çabuk oynanıyor. Bunlara alışmak için çabaladım

▼ **Geçtiğimiz sezon seni orta sahanın kanatlarında oynarken izlemiştik. Bu sezon ise iki santrfordan biri olarak görev alıyorsun. Gerçek mevkiin hangisi, sen hangi bölgede oynamaktan mutlusun?**

▲ Tolunay Hocam sezon başında, "Forvet olarak nasıl oynarsın?" diye sordu. Ben de "Tabii ki iyi olur, denemeliyiz. Belki gol atmakta sıkıntı yaşayabilirim. Çünkü golcü bir oyuncu değilim" dedim. Ama gol atma meyzetlerim de var. Sonuç olarak deniyoruz. Yeni mevkiimde daha da iyi olabilirim. Bundan sonra da futbola forvette devam etmek istiyorum. Yerimi seviyorum ve alıştım.

▼ **Kendi futbol anlayışını nasıl değerlendiriyorsun? Ne tür futbol oynamaktan zevk alıyorsun?**

▲ Fizik olarak avantajlıyım, güçlüyüm. Ama her şeyden biraz var. Topu iyi kullanabilirim, tekniğim de fena değil. Hızlı ve öne doğru oynamayı seviyorum. Topu aldım mı ilk düşüncem ileri doğru gitmek. Hırslı bir futbolcuyum. Her zaman kazanmak istiyorum. Ronaldo gibi çalım atmaya çalışmıyorum. Kolayını yapmak ve bir an önce hedefe gitmek istiyorum. İki-üç çalım atıyorsun, sonunda gol gelmeyince bir anlamı olmuyor. Tabii Ronaldo çalımını atınca gole de çeviriyor. O bakımdan ne yapabiliyorsam onu yapıp gole gitmek amacındayım. Önce takımım için oynamayı seviyorum. Futbol bir takım oyunu, bunu hiç bir zaman unutmamak gerekiyor.

▼ **Hızlı koşuyorsun...**

▲ Hızlı koşan bir futbolcuyum. Fuleli tabir edilenlerden birisiyim, uzun adımlarla gidiyorum.

▼ **Yeni bir santrfor olarak futbolda eksik bulduğun yönler var mı?**

▲ Futbol için en uygun yaşlara geldim. 24 yaşındayım. Eksikleri fazla ön plana almıyorum da daha iyi yapabileceğim şeyleri önüme hedef olarak koyuyorum. Kafa toplanında daha iyi olabilirim mesela. Gol vuruşlarımı daha da geliştirebilirim.

▼ **Bugün için beğendiğin oyuncular kimler?**

▲ Orta sahadan forvete geçince beğendiğiniz futbolcular da değişiyor tabii. Ama başta da söylediğim gibi Henry'yi çok beğeniyorum.

Türkiye'de ise Semih çok değerli bir futbolcu. Az önce bahsettiğim gibi yedek kaldı ama çok sabretti ve istediği yere geldi. Kafa olarak güçlü kaldı ve eline geçen şansı da iyi değerlendirdi. Yine görüyoruz, takımı için oynuyor, hem gol atıyor hem de attırıyor.

▼ **Futboldaki hedeflerin neler?**

▲ Yine Avrupa'da oynamak istiyorum. İlk olarak istediğim yer İngiltere. Fransa ve Almanya Ligleri de yine oynamak istediğim ligler.

Kayserispor'da kaliteli oyuncu çok

▼ **Kayserispor'u nasıl değerlendiriyorsun bu sezon? Takım arkadaşların hakkında ne düşünüyorsun?**

▲ Kayserispor'un durumu bu sezon iyi. Takımda büyük bir potansiyel var. Mehmet Topuz en değerli

futbolcumuz, bunu herkes biliyor. Defansımız çok iyi. Aydın Toscalı ve Toledo çok tecrübeli futbolcular. Ragıp ağabey, Cangele, Aghahowa gibi kaliteli oyuncularımız var. Saidou gibi şampiyonluk yaşamış bir futbolcuya sahibiz. Onun topu çok sakın kullanmasını beğeniyorum. Mehmet Eren'in stili hiç kimsede yok. Takım ruhu var Kayserispor'da. Arkadaşlık, dostluk çok iyi. Mehmet Eren ve Saidou ile de özel bir dostluğumuz var.

▼ **Mevkiini değerlendirdiğinde rekabet var mı takım içinde?**

▲ Var elbette. Ama iyi olan, iyi antrenman yapan oynuyor.

▼ **Bir forvet olarak sezon sonuna kadar hedefin ne?**

▲ Yıllardan beri forvet oynuyormuş gibiyim. Mevkiime çabuk alıştım. Ligi bitirene kadar 10 gol atmak istiyorum. Kendimi o zaman başarılı olarak kabul ederim.

▼ **Bu sezon oldukça iyi bir başlangıç oldu senin için. Zorlu Fenerbahçe deplasmanında gol attın ve farklı bir galibiyet aldınız, o maçta neler yaşandı?**

▲ Fenerbahçe maçından önce PSG maçında zaten oldukça iyiydik. Kadıköy'de de iyi futbol oynayacağımızdan emindik. Ama sonucun böyle olacağını düşünmemiştik. Maç bitince seyircinin bizi alkışlayıp tezahüratta bulunması tüylerimizi diken diken etti. Böyle güzel olaylar sadece

İngiltere Ligi'nde yaşanır sanıyordum. Çok şaşırdım. Maç sonrasında da soyunma odası çok eğlenceli ve müthişti.

▼ **Beşiktaş karşısında da 3 puanı getiren golü attın...**

▲ Beşiktaş maçında kendi seyircimiz önünde oynuyorduk ve son dakikalarda golü bulmam beni çok heyecanlandırdı. Böyle zorlu bir maçta seyircimizi mutlu etmek de ayrıca güzeldi.

▼ **Anadolu takımları bu sezon ligde üst sıraları zorluyor. Anadolu'dan bu sezon şampiyon çıkar mı?**

▲ Bence artık Anadolu'dan bir takımın şampiyon olmasının zamanı geldi. Bu sezon da olabilir. Ama önümüzdeki sezonlarda şansları çok daha yüksek olacak. Buna her şeyden önce inanmak lâzım.

Kayseri futbolcu için 10 numara bir yer

▼ **Viyana'dan sonra Kayseri'ye alışabildin mi? Daha önce sık sık Türkiye'ye gelir miydin?**

▲ Ailemle Türkiye'ye tatillerde gelirdik. Ama Kayseri'ye geldiğim ilk yıl alışma süreciydi. Artık alıştım. Kayseri şehrini çok seviyorum. Futbolcu için 10 numara bir yer. Sadece futbola konsantre oluyorsun. Zaten genelde takım arkadaşlarımızla beraberiz.

▼ **Özel yaşantında zorluk yaşıyor musun? Evliliği düşünüyor musun?**

▲ Şu an bir kız arkadaşım var. Kendisi Boşnak ve Paris'te hukuk eğitimi görüyor. Avukat olmak istiyor. İlişkimiz başlayalı bir yıl kadar oldu. İlerisi için ciddi şeyler düşünüyoruz.

▼ **Avusturya'da ailen, Fransa'da kız arkadaşın var ve sen Kayseri'desin. Zor olmuyor mu?**

▲ Uzak olmak bazen zorluk yaşıyor. Ama o şu an yoğun biçimde dersleriyle, okuluyla ilgileniyor. Ben de burada sıkı bir şekilde futbolla ilgileniyorum.

▼ **Futbol dışında neler yapıyorsun?**

▲ Evde DVD film seyrediyorum. Aksiyon ve dram filmlerini seviyorum. Bir de her futbolcu gibi PS oynuyorum.

Türk futbolunun

FIFA'nın “Futbolun Kanun'la yönetilmesi özerkliğe aykırı” uyarısının ardından “futbolun yeni anayasası” olarak tanımlanabilecek “yeni statü” hazırlandı. Ancak yeni statünün yürürlüğe girmesi için TBMM'de bir kanun değişikliği gerekiyor. Bu yazıda, yeni statünün futbol yönetimine ne gibi değişiklikler getireceğini ortaya koyacağız.

Av. T. Emre **Koçak**

Futbolun en üst yönetici kurumu olan FIFA'nın kendisine üye ulusal federasyonların düzenlemeleri hakkında yapmış olduğu iki yıllık araştırma neticesinde federasyonların çok farklı şekillerde yapılandığı tespit edilmiştir. Birçok ulusal federasyonun düzenlemelerinin, FIFA'nın kendi düzenlemelerinde öngördüğü temel prensipleri barındırmadığı hatta bu düzenlemelere aykırı hükümler içerdiği belirlenmiştir. FIFA tarafından gerçekleştirilen “futbolun fotoğrafını çekme çalışmaları” kapsamında Türkiye Futbol Federasyonu da incelenmiş, birçok ulusal düzenlememiz FIFA yetkilileri ile beraber oluşturulan komisyonlar tarafından gözden geçirilmiştir. Belirtmek gerekir ki, FIFA ve UEFA yetkililerinin yıllardan beri nedenini tam olarak anlayamadıkları “kanun ile yönetilme” durumu bu incelemelerin en temel noktasını oluşturmuştur. Diğer ulusal futbol federasyonlarının yapısına bakıldığından, birçok federasyonun dernek veya şirket tüzelkişiliği altında yapılandığı görülmektedir. TFF ise 1992 yürürlük tarihli 3813 sayılı bir kanunla kurulmuş olup, sui-generis (kendisine has) bir yapıya sahiptir. İdare hukuku alanında çalışma yapan akademisyenlerin bile tam olarak tanımlayamadıkları bu yapı, TFF'nin görevlerinden Genel Kurul'unun yapısına kadar birçok düzenlemenin 3813 sayılı kanunda düzenlenmesi sonucunu doğurmuştur.

Aslına bakılırsa kanunla kurulmuş bir özel hukuk tüzelkişisi olmak, TFF'yi hukuken bazı konularda daha güçlü bir konuma getirmektedir. Birçok ülkenin bir türlü içinden çıkamadığı spor yargı kurullarının konumu, müsabaka yayınlarının kimin tarafından düzenleneceği gibi hususlar kanunda açıkça düzenlenmiş olduğundan, bu sorunlar Türkiye'de asgari düzeyde tartışılır hale gelmiştir. 3813 sayılı Kanun'un varlığı ayrıca Türkiye'de futbolu düzenleme ve denetleme konusunda sadece TFF'yi yetkili kılmış ve Olimpik Şart'ın öngördüğü ulusal yapılanma sistemine de uygunluk kanunla sağlanmıştır.

Geniş kapsamlı bir kanun, özerklik açısından tehlikeli

Diğer taraftan ise bir kanun var olması ve Genel Kurul yapısından seçim teferruatlarına kadar birçok hususun bu kanunda düzenlenmiş olması ise özerklik açısından ciddi bir sorun teşkil etmektedir. FIFA yetkililerinin de birçok toplantıda belirttiği gibi TFF, kendi üyelerini ve Genel Kurul yapısını değiştirmek için bile TBMM'nin kapısını çalmaya mecbur durumdadır. Yapı böyle olunca da her ne kadar TFF'nin özerk bir kuruluş olduğu kanunda belirtilmiş olsa da aslında bu özerklik yeterince güvence altında değildir. Bu temel eleştiriler kapsamında 17 Ocak 2008 tarihinde Ankara'da yapılan Genel Kurul toplantısında FIFA ile uyum çalışmaları başlatılmıştır.

Çalışmaların temelinde ise TFF'nin kendi kendisine yönetebileceği daha sağlıklı bir yapının nasıl kurulabileceği ve bu yapıya en uygun “Statü”nün neleri içermesi gerektiği tespit edilmiştir. Çalışmalar neticesinde hazırlanan TFF Statüsü, 3 Haziran 2008 tarihinde yapılan TFF Genel Kurulu'nda kabul edilmiştir. Ancak belirtmek gerekir ki, 3813 sayılı Kanun'dan birçok noktada farklı düzenlemeler içeren bu “Statü”nün yürürlüğü, 3813 sayılı Kanun yerine çıkartılması düşünülen kanunun yürürlüğüne kadar ertelenmiş durumdadır. Diğer bir anlatımla, TFF'nin yeni anayasası halen askıdadır.

Yeni statünün getirdikleri

Peki, neler getirmektedir yeni statü? Öncelikle belirtilmelidir ki, yeni Statü TFF'nin Genel Kurul yapısından tüm organ ve kurullarına kadar birçok düzenlemeyi barındırmaktadır. Bu Statü ile TFF, kendi Genel Kurulu tarafından hazırlanarak yürürlüğe sokulan ve gerektiğinde yine Genel Kurul tarafından değiştirilen temel bir metne kavuşmuş olacaktır. Bundan önceki dönemlerde yapılması düşünülen her yenilik ve değişiklik için TBMM'ye başvurmak gerekmekteydi. TBMM'nin iş yoğunluğu ve spor hukuku konusunda uzman kişilerin komisyonlarda yer almamaları nedeniyle de istenilen değişiklikler yapılamamaktaydı.

Kanundaki “CAS kapitülasyonu”

Bir örnek vermek gerekirse;

FIFA, kendisine bağlı ulusal federasyonların Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) kararlarını tanımasını talep etmektedir. Diğer bir deyişle, CAS tarafından verilen kararların ulusal federasyonlar tarafından herhangi bir tenfiz (exequator) kararına ihtiyaç duyulmaksızın uygulanması gerekmektedir. Bunu sağlayabilmek için de ulusal federasyonların statülerinde bu yönde bir hükmün bulunması şart koşulmaktaydı. 5719 sayılı Kanun için yapılan hazırlık esnasında da bu şekilde bir hüküm hazırlanmış ve TBMM'ye önerilmişti. Ancak bu sürecin ve FIFA taleplerinin tam olarak anlaşılamamış olmasından olsa gerek ki, 5719 sayılı Kanun'a Tahkim Kurulu kararlarına karşı CAS'a gitme hakkının saklı olduğu şeklinde bir hüküm konulmuştur. Bu hükmün kaleme alınış şekinden, hangi vatandaşlıktaki kişilerin Tahkim Kurulu kararlarına karşı CAS'a gidebileceği de tam anlaşılamamaktadır. Anılan hüküm bu haliyle tam bir yargısal kapitülasyon niteliğindedir. Bir örnekle somutlaştırmak gerekirse, bir Türk futbolcusu ile bir Türk kulübü arasında iş ilişkisinden doğan bir uyuşmazlık, öncelikle Uyuşmazlık Çözüm Kurulu'nda karara bağlanacak, daha sonra ise Tahkim Kurulu nezdinde tartışılabilecektir. Eğer bahsettiğimiz hüküm vatandaşlık ayırımı yapılmaksızın herkese uygulanırsa, Tahkim Kurulu kararları da CAS'a götürülebilecektir. Bir Türk futbolcu ile bir Türk kulübü arasında Türkiye'de

yeni Anayasası

yaşanmış bir ihtilaf, üçüncü aşama olarak İsviçre'deki bir tahkim mahkemesi önüne götürülebilecektir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, ulusal spor yargı kurumlarının kararlarını CAS önünde tartışan hiçbir ulusal futbol federasyonu bulunmamaktadır. Bu bazı dönemlerde bazı federasyonlarca denenmiş ve anlamsız bulunarak vazgeçilmiştir. Vermiş olduğumuz örneği değerlendirsek, tarafları Türk, avukatları Türk, esasa uygulanacak hukuku Türk hukuku ve TFF talimatları olan bir ihtilafın yabancı bir sekreteryası tarafından yabancı bir dilde ve yabancı hakemler tarafından karara bağlanmasında nasıl bir hukuki menfaat vardır? Bunu uygulayan hiçbir federasyon yokken neden böyle bir hüküm kanuna konularak TFF Tahkim Kurulu'nun kesin ve nihai olan kararlarının niteliği değiştirilmiştir? Türk Yargıtayı'na bile temyizen götürülemeyen kararlar bu anlamsız ve hatalı kaleme alınmış hüküm nedeniyle İsviçre'deki bir tahkim mahkemesinde tartışılmaktadır.

TFF ve paydaşları arasında üyelik bağı

Yeni Statü'nün getirmiş olduğu bir başka yenilik ise TFF ile paydaşları arasında bir üyelik bağının kurulmasıdır. Bilindiği gibi, tüm ulusal futbol federasyonları ile paydaşları arasında belli türden ilişkiler bulunmaktadır. Şirket tüzelkişiliğinin kabul edildiği durumlarda bu ilişki ortaklık veya pay sahipliği halini almakta ve yaygın uygulama olan derneklerde ise bu ilişki üyelik olarak karşımıza çıkmaktadır. 3813 sayılı Kanun'un TFF'ye tanıdığı olduğu konum itibariyle futbolun paydaşları ile TFF arasında dolaylı bir ilişki bulunmaktadır. Kanun ile kurulmuş ve özel hukuk hükümlerine tâbi bir tüzelkişilik olan TFF'ye hiçbir kulüp, futbolcu veya kurum üye veya ortak değildir. Bu durum nedeniyle TFF Genel Kurulu da liglerdeki sportif başarılarla göre şekillenmektedir. Bir genel kurulda delege ile temsil edilme hakkına sahip bir kulüp bir sonrakine hiç iştirak edemeyebilmektedir. Yeni Statü'de ise üyelik sistemi özel olarak düzenlenmiştir. Bu ilişki kapsamında TFF'ye yeni kurumlar üye olabilmekte, bu üyelerin TFF'ye karşı bazı hak ve sorumlulukları bulunmakta ve üyeliğin askıya alınması veya üyelikten ihraç gibi mekanizmalar yer almaktadır.

Birden çok kulübün sahipliği yasak

Bir başka yenilik ise Statü'nün 18. maddesinde bulunmaktadır. Bu madde uyarınca bir kişi veya kurum, herhangi bir futbol

turnuvasının dürüstlüğünü ve sportif rekabeti etkileyebilecek şekilde birden çok kulübün kontrolünü elinde bulunduramamaktadır. Bu hüküm oldukça geniş bir şekilde kaleme alınmıştır ve ileride çıkabilecek her türlü aykırılığın önüne geçmeyi de hedeflemektedir. Bir örnek vermek gerekirse; bir şirketin Süper Lig'de yer alan iki kulübün hisselerinin büyük çoğunluğunu elinde tutarak bu kulüplerin yönetimlerine müdahale edebilir olması yasaklanmıştır. Bu gibi durumlar Avrupa'da son dönemlerde sıklıkla yaşanmakta ve UEFA tarafından dikkatle takip edilmektedir. Yeni Statü ve bu Statü'yü açıklayıcı olacak talimatlarla bu gibi durumlar kesin olarak engellenecektir.

Karar süreci hızlandırılıyor

Yeni Statü tarafından öngörülmüş olan bazı yeni kurullar da Türk futbolunun iş yükünü olabildiğince hafifletip süreçleri hızlandıracaktır. İcra Kurulu, Statü'de ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Bu Kurul sayesinde Yönetim Kurulu toplantıları arasında da bazı kararlar alınabilecek ve TFF'nin karar süreci hızlanacaktır. Yargı kurullarına ise yeni iki kurul eklenmektedir. Bunlardan ilki Kulüp Lisans Kurulu'dur. FIFA'nın da tanıyarak kendisine üye altı konfederasyona uygulama talimatı verdiği kulüp lisans sistemi dâhilindeki kararların, yargı kurulları eliyle verilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Bu nedenle de hukuki bir yargılama yaparak karar verecek bir Kulüp Lisans Kurulu oluşturulmuştur. Yıllardır gerekliliği tartışılan Etik Kurul da bu Statü'de yer almaktadır. Bir

yargı kurulu olan Etik Kurul, Türk futbolunun etik değerleri ve marka değerinin korunması ve toplumdaki saygınlığının zedelenmesinin önüne geçilmesi konusunda gerekli hukuki denetimleri yapmakla görevlidir. Bugün Disiplin Kurulu'nun alanına girip girmeyeceği tartışılan konularda Etik Kurul harekete geçecek ve gerekli önlemleri alacaktır.

Avantajlardan vazgeçilmeyecek

Yazımızın en başında belirttiğimiz gibi, kanunun da TFF'ye tanıdığı birçok avantaj mevcuttur. Bu avantajlardan ise vazgeçilmemesi gerekmektedir. Tahkim Kurulu tarafından verilen kararların kesinliği ve spor yargısının hukuki temeli, tamamiyla kanunla gerçekleştirilmektedir. Buna ek olarak, TFF'nin kuruluş metni olan bu kanunun içinde TFF'nin görevlerinin belirlenmesi, özerkliğinin güvence altına alınması, gelirlerinin ve giderlerinin tespiti ile vergi muafiyeti de yer almalıdır. Son olarak eklemek gerekir ki, futbol müsabakalarından elde edilen gelirin paylaştırılmasında Yönetim Kurulu'nun münhasıran yetkili olduğu da bu kanunla belirlenmelidir. Belirttiğimiz tüm yeniliklerin yanında birçok daha küçük çaplı yeniliği barındıran Statü'nün yürürlüğü ile futbolun özerkliği adına çok önemli bir adım daha olacaktır. TFF'nin arzu edilen yapısında bir çerçeve kanun ve geri kalan her türlü düzenlemeyi barındıran bir esas metin niteliğinde TFF Statüsü bulunmalıdır. Böylelikle hem kendi kendini yönetebilen özerk bir futbol federasyonuna ulaşılabilecek hem de birçok temel norm, kanunla güvenceye alınmış olacaktır.

Aaron Ramsey

Komple sporcu

Türk futbolseverler onu Arsenal'in Fenerbahçe'yi 5-2 yendiği maçta attığı golle tanıdı. Bu gol ona Şampiyonlar Ligi'nde gol atan en genç üçüncü oyuncu unvanını kazandırmıştı. 18 yaşındaki Galler doğumlu genç yıldız adayının top saklama ve vücudunu kullanma becerileri, geçmişte yaptığı rugby sporundan geliyor. Onun pentatlonda madalyalar kazanan ve dağ bisikleti takımında da yer alan bir sporcu olduğunu vurgulamak gerekiyor.

Geçtiğimiz sezonun sonunda Everton, Manchester United ve Arsenal'in Cardiff City ile oturduğu transfer masasından Arsenal 4.8 milyon poundluk teklifle mutlu ayrıldı. Wenger, Euro 2008'i takip ederken, Ramsey ve ailesini özel uçakla İsviçre'ye getirtmiş ve onunla ilgili planlarını yüz yüze anlatarak genç oyuncuyu etkilemeyi başarmıştı.

İlker Uğur

Aaron Ramsey adı Türk futbolseverlerin zihnine Fenerbahçe'nin İstanbul'da 5-2 kaybettiği Arsenal maçından sonra yazıldı. Maçın son dakikalarında oyuna giren genç oyuncu, attığı golle Şampiyonlar Ligi tarihinin en genç üçüncü golcüsü unvanını alırken 1990'larda doğan ikinci Şampiyonlar Ligi golcüsü de oluyordu. Maçı anlatan spiker “Çocukla dünyaya meydan okuyorlar” derken çok yanlış değildi ama bu trend son birkaç yılda ortaya çıkan yetenekli neslin son temsilcisi Aaron Ramsey'nin Arsenal forması altında yıldızını parlattığı gerçeğini değiştirmiyordu.

8 yaşından bu yana izleniyor

26 Aralık 1990'da Galler'in Caerphilly bölgesinde doğan Ramsey, geçtiğimiz yaz Arsenal'e transfer olmasından önce çokça ilgi gören bir futbolcuydu. Aslında 8 yaşından bu yana izlendiğini söylersek genç futbolcunun potansiyeli hakkında daha iyi fikir sahibi olabiliriz. 8 yaşında yerel kulübüyle

katıldığı bir turnuvada Newcastle United ve Cardiff City gözlemcileri çocuk oyuncunun performansından etkilenmişler ve onu altyapılarına almak istemişlerdi. Her ne kadar yeterli kaynak bulamasa da Ramsey'nin ailesinin ülke ve kültür değişikliği nedeniyle oğullarını Newcastle'a bırakmadıklarını söylememiz yanlış olmaz.

İyi bir rugby oyuncusu

Cardiff City altyapısında geçen yıllarına dönmeden önce Ramsey'nin spora olan yatkınlığını vurgulamamız gerekebilir. Genç oyuncu futbolla amatör olarak ilgilendiği günlerde aynı zamanda iyi bir rugby oyuncusuydu. Caerphilly Rugby Kulübü'nde kanat oyuncusu olarak oynayan Ramsey, Rugby Birinci Ligi

takımlarından St. Helens altyapısından teklif de almış, ancak futbolu tercih etmişti. Genç oyuncunun top saklama ve vücudunu kullanma becerisini rugby sporundan aldığını söyleyebiliriz. Ramsey aynı dönemde pentatlonda madalyalar kazanan ve dağ bisikleti takımında da yer alan bir sporcuydu. O dönemde rugby takımını çalıştıran Rhys Thomas, Aaron'un o yaşındaki güçlü olmasının yanı sıra çok dengeli bir oyuncu olduğunu ve

karakter olarak okuldaki öğrenciler için çok iyi bir örnek teşkil ettiğini söylüyor.

Cardiff City'de rekor kırdı

Ramsey, Cardiff City altyapısında oynadığı günlerde kendisine Galler futbolunun en büyük yıldızı Ryan Giggs'i örnek alıyordu. Ramsey'nin bir diğer favori futbolcusu ise Giggs'in takım arkadaşı olan İrlandalı Roy Keane'di. Giggs ve

Keane'in kulübü Manchester United da genç Ramsey'nin hayallerini süslüyordu. Fakat bu hayali gerçekleştirmek için önünde uzun bir süre olduğuna inanıyordu. O dönemde Cardiff altyapısında başarılı maçlar çıkaran Ramsey, aradığı fırsatların ilkinin 2006-2007 sezonunun son maçında buldu. 28 Nisan'da oynanan sezonun son maçında yedek olarak kadroda yer alan genç futbolcu, takımının Hull City'ye 1-0 mağlup olduğu karşılaşmada Paul Parry'nin yerine son dakikada oyuna girdi. Bu değişiklik Cardiff City kulübü tarihinin tekrar yazılması

sezon bir kez forma şansı bulan genç oyuncu, ikinci sezonunda 16 lig maçında oynayıp bir de gol atmıştı. Takımı sezonu bir kez daha orta sıralarda bitirirken, Federasyon Kupası'nda finale yükseliyor ve Ramsey final öncesi oynanan altı maçın beşinde sahada oluyordu. Ramsey ayrıca bir Federasyon Kupası Finali'nde oynayan en genç ikinci futbolcu oldu. O maç Cardiff City, Portsmouth'a 1-0 kaybetti.

Dörtlü transfer zirvesi

Sezon sonunda Ramsey'nin transferi için dört kulüp masaya oturdu. Everton, Manchester United ve Arsenal genç oyuncuyu kadrolarına katmak için Cardiff'e geldi. Masadan Arsenal ve Cardiff City mutlu ayrıldı. 4.8 milyon poundluk transferin sonunda Ramsey, Londra uçağına binerken bunda en büyük etkenin Arsene Wenger'in yaklaşımı olduğunu söylüyordu. Wenger, Euro 2008'i takip ederken, Ramsey ve ailesini özel uçakla İsviçre'ye getirtmiş ve onunla ilgili planlarını yüz yüze anlatmıştı. Wenger, Ramsey'i “sağlam yapılı, iyi bir tekniğe sahip ve çok geniş bir vizyonu” olduğu

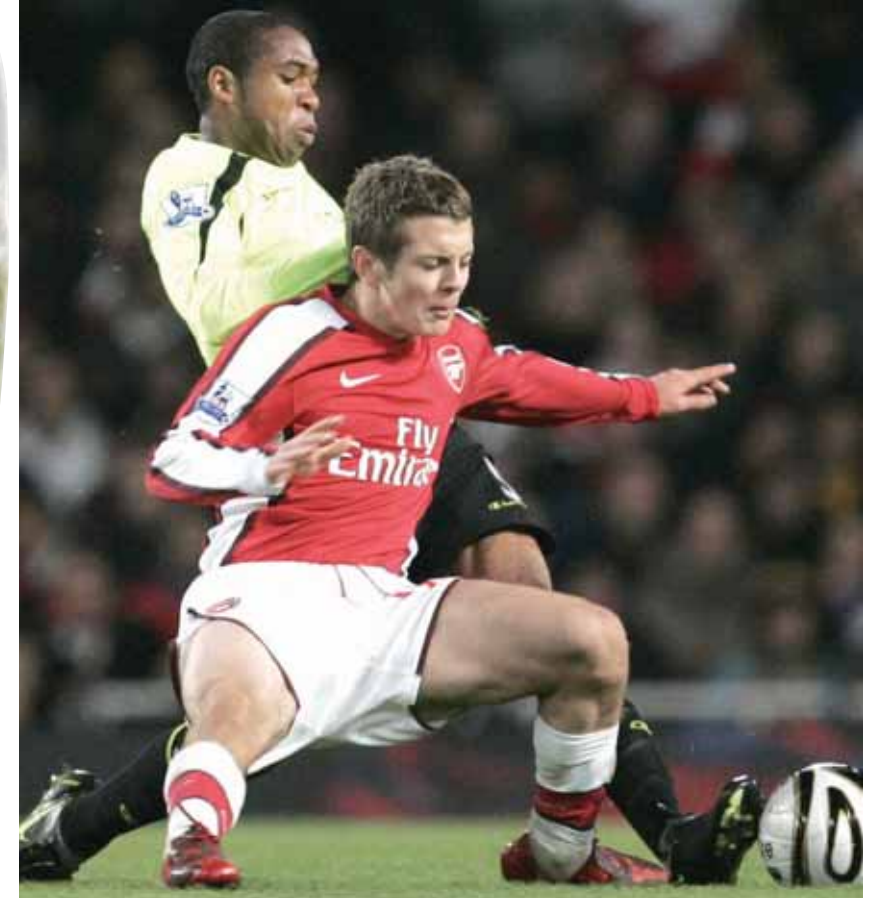

için seçtiklerini özellikle belirtiyordu. Cardiff City Başkanı Peter Ridsdale bu transfer nedeniyle gelen paranın önemli olduğunu belirtse de Manchester United'ın teklifinin de iyi olduğunu vurguluyordu. United'ın teklifine göre Ramsey bir sezon daha Cardiff forması giyecekti ama bu gerçekleşmedi. Ramsey ayrıca çocukluğunun rüya takımını Wenger'in sözleriyle bir kenara bırakabilmiş ve ikna olmuştu.

Galler'in yeni umudu

Galler futbolunun Ramsey'den çok şeyler beklediği bir gerçek. İngiltere, İrlanda ve İskoçya'nın gölgesinde kalan Galler'de, Ramsey gibi sıralamayı değiştirebilecek bir yıldız tam zamanında ortaya çıktı diyebiliriz aslında. John Benjamin Toschak kendi rekorunu kıran genç oyuncuyu Fenerbahçe maçlarındaki performansının ardından kadroya çağırırdı. Daha önce Ümit Milli Takım'da 11, U17 takımında da 17 kez forma giyen Ramsey bu takımlarda 2 gole imza attı. Ramsey

bu performansını devam ettirirse Galler futbolunun yakalamak istediği ivmeyi kazandırma konusunda katkı sağlayacaktır. Tıpkı Nihat Kahveci örneğinde olduğu gibi, Toschack'ın genç yetenekle arasının iyi olduğunu da söyleyebiliriz. Wenger ve Toschack gibi yetenek avcılarının elinde Ramsey önümüzdeki birkaç sene içerisinde Fabregas ayarında bir yetenek olabilir. Bunun ilk ışıklarını görmek maalesef bize nasip oldu. Tıpkı bir dönem David Beckham'da olduğu gibi.

70'lerde “Kralın Real'i varsa, halkın Atletico'su var” sloganının yükseldiği ve “Che” bayraklarının sallandığı Atletico Madrid tribünlerinde 80'li yıllardan itibaren büyük bir değişim yaşandı. Frente Atletico artık İspanya'nın en korkulan ve en ateşli taraftar grubu olarak nam salmış durumda. Güney tribününde konuşlanan bu grubun vukuatları arasında bıçaklama, saldırı ve ırkçı tezahüratlar bulunuyor. Neo Nazi tandanslı grubun en büyük nefret kaynakları arasında Real Madrid'in taraftar grubu Ultras Sur yer alıyor. Vicente Calderon'daki maç ritüellerinde Franco öncesi İspanya bayraklarını asmak, maymun sesleri çıkararak “Franco” diye bağırarak önemli yer tutuyor. Tribünlerde artık “Che” bayrakları yerine Gamalı Haçlı bayraklar açılıyor.

Caner **Eler**

Che gitti Franco geldi

Uluslararası Spor Tahkim Kurulu (CAS) geçtiğimiz haftalarda Atletico Madrid'in Şampiyonlar Ligi'ndeki seyircisiz maç oynama ve para cezalarında indirim yaptığını açıklamıştı. Hatırlayacaksınız 11 yıl sonra Şampiyonlar Ligi'ne geri dönen Madrid ekibi, kendi sahası olan Vicente Calderon'da oynadığı ilk maçta, Marsilya karşısında çıkan olaylar nedeniyle UEFA tarafından kalan iki grup maçını seyircisiz oynamaya ve 150 bin euro ödemeye mahkûm edilmişti. UEFA'nın yayınladığı açıklamada, gerekçe olarak Atletico Madrid taraftarlarının maç boyunca gösterdikleri şiddet içerikli ve ırkçı davranışlar gösterilmişti. Hatta UEFA Basın Sözcüsü William Gaillard, “Siyahî oyunculara yönelik maymun sesleri çıkarıldı. Ayrıca engelli taraftarların maç izlemeleri konusunda gerekli organizasyon yapılmamıştı” diye bir açıklamada bulundu. Gaillard, basın tribünündeki siyahî gazetecilerin de taraftarların küfürlerine maruz kaldığını, daha birçok olay yaşandığını ve bunların UEFA'nın “Respect” (Saygı) adlı kampanyasına tamamen ters olduğunu, ırkçı ve şiddet içeren davranışlara sıfır tolerans politikasıyla yaklaştıklarını belirtti. Sonrasında doğal olarak başta Başkan Cerezo olmak üzere, Atletico Madrid'den çok ağır

tepkiler geldi. Ama asıl önemli İspanyol basını, bu cezanın Marsilya'nın bir Fransız takımı olup, UEFA'nın Fransız Başkanı Michel Platini'nin olaya bu nedenle daha “özel” yaklaştığını manşetlere çıkarıp durdu. Geçen haftalar içerisinde de UEFA'nın iddia ettiği kadar ağır ırkçı tezahüratların olmadığı, sadece Nijeryalı sol bek Taye Taiwo'nun bir şikâyetle bulunduğu, bunun da o sırada yanında bulunan Atletico'nun Arjantinli yıldızı Kun Agüero'ya seyircilerin klasik olarak “Kun Kun Kun” tezahüratı yapmasının, oyuncu tarafından yanlış anlaşılmasıyla ortaya çıktığı iddia edildi. Hatta UEFA'nın asıl ırkçı tezahürat iddialarının yanı sıra, bir UEFA yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre Atletico Madrid kulübünün Avrupa kupalarında en kötü maç organizasyonuna sahip kulüplerden biri olduğu için bir antipati eşliğinde de bu cezaların verildiği dile getirildi. Velhasıl iddialar, cezalar, demeçler bir yana, Madrid'de hatta tüm İspanya'da geçmiş yıllarda ırkçı yaklaşımların tribünlerde sergilendiğine dair birçok örneğe şahit olduk. Daha önce İspanya Taraftar Kültürü yazısında bu örneklerle ve sebeplerine geniş ölçüde değinmiştik. Bu konunun en büyük müsebbiplerinden biri olarak da Atletico Madrid'in aşırı sağ eğilimli taraftar grubu “Frente Atletico” gösteriliyor.

Bugünlere nasıl gelindiğine bakmak için biraz geçmişe dönmekte fayda var. Çünkü kulübün bugünlere gelene kadar geçirdiği evreler, taraftar yapısının oluşumunda önemli roller oynuyor. 1903 yılında Madrid'de yaşayan üç fanatik Bask kökenli Athletic Bilbao taraftarı öğrenci tarafından bu kulübün bir şubesi olarak kuruluyor Athletic Madrid. O zamanki adıyla Athletic Club de Madrid, bu üç vatan hasreti çeken gencin ellerinde yavaş yavaş yükselmeye başlıyor. İlk ciddi maçlarını 1920'lerde işçi sınıfının yoğun olduğu şehrin güney yakasındaki Metropolitan Stadyumu'nda oynuyorlar. Aynı yıllarda Athletic Bilbao ile olan yönetimsel bağları kopuyor ve özgürlüklerini kazanıyorlar. Kral Kupası'nda final oynayan takım, 1928'deki ilk La Liga'da oynamak için davet de ediliyor. 30'larda İspanya İç Savaşı'nın kasıp kavurduğu dönemden sonra 1939'da Athletic Madrid, İspanya Hava Kuvvetleri'nin kurduğu Aviacion Nacional ile birleşerek Athletic Aviacion de Madrid ismini alıyor. Bu isimle mücadele ederken de ilk şampiyonluğunu efsane Ricardo Zamora yönetiminde 1940'ta elde edip, 1941'de de bu başarıyı tekrarlıyor. 1941'de General Franco, takım isimlerinde yabancı kelimelerin kullanımını yasakladığı için

Athletic'ten Atletico'ya dönen kulüp ismi, 1947'de ordu bağlantısı olan Aviacion'un da kaldırılmasıyla Club Atletico de Madrid haline geliyor. O yıllarda ordu bağlantısı nedeniyle devlet tarafından, yani Franco nazarında daha fazla destek gören Atletico, bu köprülerin atılması ile şehirdeki diğer takım olan Real'in yükselmesine bir anlamda ön ayak oluyor. Taraftar profili olarak da işçi sınıfın ağırlığı daha fazla hissediliyor. Real Madrid'le rekabetin hızlandığı asıl yıllar ise 1950'ler ve 60'lar oluyor. Gördüğünüz gibi kulüp daha ilk yıllarında yaşadıklarıyla İspanya tarihinin en komplike, en paradoksal kulübü olduğunu kanıtıyor. Bahsettiğimiz yıllarda Franco'nun desteğinin Real Madrid'e kaymasıyla büyük bir hegemonya kuran 'Beyazlar'a karşı tek dış gösterebilen takım Atletico oluyor. 1966'da o zaman yeni inşa edilen Estadio Manzanares'e, yani şu anki ismiyle Vicente Calderon'a geçen takım, seyircilerinin de biraz rahat etmesini sağlıyor. Manzanares nehrinin gaz ve diğer endüstri fabrikaları nedeniyle kirlı yakası olarak bilinen bölümünde bulunan stadyum, aynı zamanda Atletico taraftarlarının yoğun olduğu bölgede yer alıyor. 50'lerin başında ünlü teknik adam Helenio Herrera yönetiminde ve siyah inci Ben Barek'in futboluyla fırtınalar estiren Atletico, Herrera'nın gidişi, Di Stefano'nun Real'e gelişyle, arada ezeli rakibinden fırsat bulabildikçe şampiyon oluyor. 1962'de Kupa Galipleri Kupası'nı

kazanan, 1974'te Şampiyon Kulüpler Kupası'nda final oynayan takım, artık taraftar kitlesini de iyice artırıyor. Tribünlerde “Kralın Real'i varsa, halkın Atletico'su var” sloganının yerleştiği antifaşist sloganlar atılıyor, “Che” bayrakları sallanıyor. Halkın takımı olarak Kral'a karşı, Franco'ya karşı bir duruşun simgesine dönüşüyorlar. Ancak sola eğilimli, antifaşist tribünlerde yavaş yavaş başka eğilimler de görülmeye başlanıyor. 1982'de Grada Fonda Sur adlı kale arkası tribününde artık yerleşik hale gelen bir taraftar grubu, Frente Atletico ismiyle ve Ultras grup kültürüyle kuruluyor. Bu arada tribünde bir başka grup olan Bastion da yer alıyor. Bu iki oluşum kendi aralarında müthiş bir rekabet yaşıyor. Her fırsatta “tribünün asıl kralı kim?” tartışması alevlenip, sıcak çatışmalara dönüşebiliyor. Bastion, yurtdışından gelen göçmenlere karşı çok acımasız bir nefret güden, ırkçı söylemleri olan aşırı sağ ucu temsil eden bir grup olarak öne çıkıyor. Frente de onlardan çok farklı olmamakla beraber eylemleri daha yumuşak bir eksende devam ediyor. O yıllarda özellikle Afrika'dan ve diğer kıtalardan göçün artmasıyla yerel halkın bu konuda ekonomik olarak etkilenmesiyle bazı sosyolojik depremler yaşanmakta. Bunun sonucunda oluşan antipati, bazı kesimlerce ırkçılığa kadar taşıyor. İspanya zaten köken olarak ırkçılığın özellikle ikinci Dünya Savaşı'ndan bu yana yeşerdiği bir ülke durumunda. Bu da tribünlere

yanısmaya başlıyor. Bastion, eylemleri nedeniyle mahkemelerce kapatılırken, Frente de bu yüzden eylemlerini biraz daha yumuşatmaya çalışıyor. Ne de olsa artık Atletico tribünlerinin tek sahibi onlar. Bu arada 80'lerin sonunda başkanlığa gelen Marbella Belediye Başkanı Jesus Gil, kulübün zaten karmaşık olan yapısını iyice kaosa sürüklüyor, kulübe tarihinin en güzel sezonlarından birini yaşatarak 96'da Lig/Kupa dublesi yapan Teknik Direktör Radomir Antić'i daha üçüncü sezonunda saçma bir şekilde kovabiliyor. 1987'den 2003'e kadar süren hükümranlılığı boyunca Menotti, Aragones, Atkinson, Clemente gibi hocalarla çalışan Gil, yolsuzluk nedeniyle hapse girince kulübe veda ederken, işleri de oğluna devrediyor. Başkanlığa da 2003'te sinema sektörünün ünlü isimlerinden Enrique Cerezo geliyor. En fazla hisseye sahip olan Gil ailesi ise yönetim kurulunda temsil ediliyor. 2000'de yapılan flaş transferlere rağmen ligden düşen Atletico, 2002'de La Liga'ya geri dönüyor. Lâkin tüm bunlar olurken Frente Atletico da İspanya'nın en korkulan ve en ateşli taraftar grubu olarak nam salıyor. Güney tribününde konuşlanan bu grubun vukuatları arasında 10 yıl önce Sociedad'lı taraftar Aitor Zabaleta'nın bıçaklanması, geçen yıl Bolton'la yapılan UEFA Kupası maçında Bolton taraftarlarında saldırma, Espanyol'un Kamerunlu siyahî

kalecisi Kameni'ye muz atıp, ırkçı tezahüratta bulunma gibileri sayılabilir. Neo Nazi tandansında yer alan grubun tabii ki en büyük nefret kaynakları arasında Real Madrid'in taraftar grubu Ultras Sur da yer alıyor. Altından otoyol geçen meşhur Vicente Calderon'daki maç ritüellerinde Franco öncesi İspanya bayraklarını asmak, maymun sesleri çıkararak “Franco, Franco, Franco” diyerek bağırarak önemli yer tutuyor. Tribünlerde artık “Che” bayrakları yerine Gamalı Haçlı bayraklar açıldığı da görülüyor. Bu negatif yönlerin yanı sıra yaptıkları müthiş tribün govlarla, pankartlarla, renk mozaikleriyle Avrupa'nın en tutkulu, en ateşli taraftar gruplarından biri olmayı da sürdürüyorlar. Aynı zamanda antrenman basarak futbolcuların karşına dikilip, onlara “iyi oynayın artık” şeklinde gözdağı verecek kadar da ileri gidebiliyorlar. Amiyane tribün jargonuyla, hem futbolculara hem de teknik yönetime “ayar” yapabiliyorlar. İspanya futbol tarihinin en başarılı üçüncü takımı olmasına rağmen hep bir karışıklık simgesi olan Atletico'da artık tribünler ve doğal olarak Frente Atletico çok fazla dikkat çekmeye başladı. UEFA tarafından da artık mimlenmiş durumdadır. Hem kulübün hem de onların yıllar içerisinde yaşadıkları evrim gerçekten kalınca bir kitapta ele alınması gereken bir konu gibi gözüküyor.

Euro 2012 krizin hedefinde

Avrupa Futbol Şampiyonası'nı 2012 yılında Polonya ve Ukrayna ortaklaşa düzenleyecek. Ancak dünyayı saran ekonomik kriz, Euro 2012'yi de şimdiden etkilemiş durumda. Ukrayna'nın "Hazırlıkların yüzde 80'i durduruldu" açıklaması, kuzey komşumuzun organizasyondan vazgeçip geçmeyeceği sorusunu da beraberinde getiriyor. Polonya'da ise ciddi anlamda bir yönetim sorunu yaşanıyor.

Dr. Cem Çetin

Global ekonomik krizin futbolu da etkilediği bir gerçek. Her ne kadar şimdilik ciddi somut örnekler söz konusu olmasa da mevcut sürecin getireceği olumsuzluklar yakın bir gelecekte mutlaka yaşanacak. Söz konusu gelişmeler en çok futbol ekonomisini sağlam temeller üzerine oturtmayanları etkileyecek. Futbol dünyası böyle tehlikeli bir tabloyla karşı karşıya gelmişken, en çok konuşulan konuların başında, 2012 Avrupa Futbol Şampiyonası'na

ev sahipliği yapacak Polonya ve Ukrayna'nın durumları geliyor. Her ne kadar Polonya bu konuda yeni Futbol Federasyonu Başkanı Lato aracılığıyla iyimser mesajlar verse de komşusu Ukrayna aynı davranış modelini sergileyemiyor. Geçen ay içinde üst düzey Ukraynalı bir bürokratin, "Hazırlıkların yüzde 80'lik bölümü durduruldu" açıklaması, ister istemez, "Kuzey komşumuz 2012'nin organizasyondan vaz mı geçiyor?" sorusunu beraberinde getiriyor.

Kriz Ukrayna'yı vurdu

UEFA, 2012 Avrupa Futbol Şampiyonası'nı Polonya ve Ukrayna'ya verdiğinde, pek çok futbol otoritesi bu iki ülke ekonomisinin ve futbol altyapısının böyle büyük bir organizasyona uygun olup olmadığını tartışmaya başlamıştı. Bu konuda yorum yapanlar, UEFA'nın bu kararının doğru olmadığını ileri sürmüşlerdi. 2008 yılının son çeyreğinde patlak veren ekonomik krizle birlikte sanki bu yorum yapanlar haklı çıkacakmış gibi gözüküyor. Ekim ayının son haftasında Yevgeni Villinsky adlı üst düzey Ukraynalı bürokratin, "Avrupa Şampiyonası'na ev sahipliği yapacak kentleri ziyaret ettik. Gördük ki, çalışmalar durmuş ve yapılması gerekenlerin büyük bölümü tamamlanmamış" şeklindeki sözleri, sanki Ukrayna'nın sorumluluğunu yerine getiremeyeceği izlenimini uyandırıyor. Ancak bu konuda Ukrayna Futbol Federasyonu'ndan yapılan hiçbir resmi açıklama bulunmuyor.

LATO

Ukrayna ekonomik krizle boğuşurken, rüşvet skandallarıyla çalkalanan Polonya'da ise yönetim sorunu yaşanıyor. Siyasilere futbol adamları arasındaki gerilim, "Hükümet futboldan elini çeksin" argümanını savunan FIFA ve UEFA'yı fazlasıyla rahatsız ediyor. İki aylık sıkıntılı dönem sonrası, FIFA ve UEFA'nın baskıları sonucu, Ekim ayının son haftasında yapılan Federasyon Başkanlığı seçimleri de (*) ilişkilerin normale dönmesine izin vermeyebilir. Çünkü UEFA patronu Platini'nin desteklediği Boniek, başkanlık koltuğuna oturan Lato karşısında başarılı olamadı.

Boniek karamsar

Seçim sonuçları açıklandıktan sonra Lato'nun, "Başkan yardımcısı ol" teklifini kabul etmeyen ve "Bisikleti istedim, şimdi sahibisin. Pedalları çevirmek senin işin" diyen Boniek'in, "Finallere tam 4 yıl var; bu süreçte değişim ve reformlar yapılabilirdi. Ancak bugün oy kullananlar geçmişte kalmak isteyip, değişimi reddettiler. Platini ile görüştüm, benim için üzüldüğünü söyledi. Tahmin ediyorum ki, bu seçim sonucu onu da mutlu etmemiştir. Benim adaylığım ve hazırladığım projeler,

UEFA ve FIFA'ya daha fazla garanti sunuyordu" şeklindeki sözleri, sanki futbolun karar alma mekanizmalarıyla Polonya arasındaki soğuk savaşın devam edeceğini gösteriyor.

Her ne kadar Boniek olumsuz bir tablo çizse de çiçeği burnundaki yeni başkan Lato hem FIFA ve UEFA ile olan ilişkiler hem de 2012 finalleri konusunda oldukça iyimser. "Eğer Ukrayna vazgeçerse, biz Polonya olarak bu organizasyonu tek başımıza yapabiliriz" diyor Lato, "Eğer Ukrayna'nın yerine başka bir partner gerekirse de bu ülke Almanya olabilir" görüşünde. Lato'nun Ukrayna'nın ayrılması halinde partner olarak Almanya ismini telaffuz etmesi futbol dünyasını fazlasıyla şaşırttı. Bu noktada akıllara "Lato Almanlarla görüşmeden böyle bir açıklama yapabilir miydi?" sorusu takılıyor. Ne var ki Kasım ayının başında UEFA Başkanı Michel Platini'nin, "2012 finallerini iki ülke ya birlikte düzenler ya da biz bu organizasyonu bu ikiliden alıp, başkasına veririz" şeklindeki sözleri, muhtemelen Lato'nun keyfini fazlasıyla kaçırmıştır.

(*) Başkanlık seçimlerinde yarışan 3 adaydan Lato 57, Krecina 36, Boniek 19 oy aldı.

IMF'den Ukrayna'ya destek

Ciddi bir ekonomik kriz yaşayan Ukrayna'da nakit sıkıntısı ve çelik fiyatlarının düşmesi en temel iki sorun olarak ön plana çıkıyor. Ekim ayının son haftasında IMF, Ukrayna'ya 13 milyar euroluk bir mali kaynak sundu. Bu desteğin ülke sorunlarını çözmede ne kadar etkili olacağını zaman gösterecek. Ekonomik krizin yanı sıra siyasi alanda yaşanan istikarsızlık da Ukrayna'nın başını fazlasıyla ağrıtıyor. Aralık ayında Ukraynalılar, son 3 yıldaki üçüncü seçimlerine gidecek. Projelerin gecikmesinde siyasi belirsizliğin de büyük rolünün bulunduğu ifade ediliyor.

Yardımcı hakemin farkını, kritik pozisyonlar belirler

Gerek okul hayatımda gerekse futbol oynarken çok hırçın bir oyuncuydum. Takım arkadaşlarıma sürekli bağırıp çağırırdım. Bugün liglerde oynayan oyuncular gözünüzün önüne getirirseniz, onlardan çok daha agresiftim.

1996'daki kursa katılıp hakem oldum. O dönemde kursu yeni bitiren hakemlere amatör kümelerde yedek hakemlik veriyorlardı. Ben de şansına ilk yedek hakemliğimde maç yönettim. Çünkü o gün hakem sahaya gelmemişti.

Tamamen ekip çalışmasına inanıyorum. Benim açımdan, "Bu işi nasıl yaparım"ın eşittirinde her zaman yardım var. Profesyonel liglerde de düdük çaldım ama benim daha başarılı, daha rahat olabileceğim görev yardımcı hakemlik.

Mazlum **Uluç**

▼**Hakem röportajlarımızdaki amacımız sizleri kamuoyuna daha yakından tanıtmak. İnsanlar sizi isim olarak bilse de sahada bayrak kaldırıp indiren figürler olarak görmekten öteye geçmiyor. Oysa sizin saha dışında da bir hayatınız var. İsterseniz biz en baştan, kısa hayat hikâyenizle başlayalım.**

▲29 Mart 1979 Üsküdar doğumluyum. Eğitim hayatımı da orada tamamladım. Ortaokul ve liseyi yatılı olarak Fıstıkbaşı'ndaki Surp Haç Ermeni Lisesi'nde okudum. Anadolu Üniversitesi'nin Açık Öğretim Banka Sigortacılık ve İşletme Fakülteleri'nden mezunum. İki kardeşiz. Ağabeyim Hollanda'da yaşıyor. Babamı 2002'nin Aralık ayında kaybettim. Bekarım ve annemle birlikte yaşıyorum.

▼**Futbola ilginiz nasıl başladı?**

▲Bağlarbaşı İcadiye'de şimdi etrafı tel örgüyle çevrili arazi, çocukluğumda bizim futbol alanımızdı. Şimdi FIFA yardımcı hakemi olan Bahattin Duran'la mahalle arkadaşınız ve birlikte büyüdük. Okul saatleri dışında hayatımız o futbol sahasında geçti.

Onun dışında okul takımında da hentbol oynadım.

▼**Peki, hakemlik yapmaya nasıl karar verdiniz?**

▲1994'te Bahattin bana hakem kursu açıldığını söyledi ama yaşım tutmadığı için katılamadım. 1996'daki kursa katılıp hakem oldum. O dönemde kursu yeni bitiren hakemlere amatör kümelerde yedek hakemlik veriyorlardı. Ben de şansına ilk yedek hakemliğimde maç yönettim. Çünkü o gün görevli hakem sahaya gelmemişti.

Hırçın bir oyuncuydum

▼**İnsanın neden hakem olmak istediğini dışarıdan birisinin anlayabilmesi kolay değil. En üst düzeye ulaşabilmek için yıllarca çile çekiliyor. Sonuçta ulaşılan en üst noktada da hakemlerin karşılaştığı olaylar ortada. Böyle bir ortamda sizi hakemliğe yönelten düşünce neydi?**

▲Gerek okul hayatımda gerekse futbol oynarken çok hırçın bir oyuncuydum.

29 yaşında, hem Bankacılık ve Sigortacılık hem de İşletme Fakültesi mezunu. Büyük bir yayınevinin üretim müdür yardımcılığını yapıyor. 1996'da çıktığı sahalarda 8 sezondur Süper Lig yardımcı hakemliği görevini sürdürüyor. Hakan Şükür'e benzerliği oldukça dikkat çekici boyutta. Yan hakemlikten yardımcı hakemliğe evrilen süreçte çizgideki hakemlerin sorumluluğunun arttığını ve işlerinin ağırlaştığını söylüyor, yardımcı hakemin artık sadece taç, korner, aut ve ofsayı kararlarını vermenin dışında bir hakem gibi 90 dakika boyunca maçı izlemek zorunda olduğunu anlatıyor.

Takım arkadaşlarıma sürekli bağırıp çağırırdım. Bugün liglerde oynayan oyuncuları gözünüzün önüne getirirseniz, onlardan çok daha agresiftim. Bahattin bana kurs meselesini açana kadar aklımda hakemlik düşüncesi yoktu. Kurs meselesi ortaya çıkınca, "O kadar senedir futbolla haşır-neşirim, acaba şimdi hakemlik yapmak nasıl bir şey" diye düşünüp, o merakla hakemliğe karar verdim. Kursu bitirdikten sonra da müthiş bir heyecanla hakemliğe başladım. İlk maçınıza çıktığınızda inanamıyorsunuz. Düşüncesize, elinizde bir düdük veya bayrak var ve saha içindeki 22 oyuncu sizin kararlarınızla hareket ediyor. İnsan o dönemde Fenerbahçe-Galatasaray derbisini yöneteceği günü değil, ne zaman profesyonel ligler seviyesine geleceğini düşünüyor. Benim hakem olduğum sene Ahmet Çakar, Euro 96 finallerinde İspanya-Romanya maçını yönetmişti. O zaman "Hakemler bizim gibi sıfırdan başlayarak bu mertebelere nasıl geliyor?" diye düşünür ve hayallerimi bunlar süslerdi.

▼**Hakem daha ön planda bir insan. Dolayısıyla onun bu çileyi çekmesi daha kolay anlaşılabilir ama yardımcı hakemlik ikinci derecede bir rol.**

▲1999'a kadar amatör liglerde görev aldım ve

maçlar yönettim ama düdüğü çok fazla seven bir yapım yoktu. Bazı insanlar "Yardımcı hakemlik yapmak istemem, çünkü ben sahanın hâkimi olmak isterim" der ama benim için durum farklıydı.

▼**Evet, birçok hakem, içlerindeki yönetme duygusuyla bu yolu seçtiklerini, çünkü lider kişiliğe sahip olduklarını söylüyor.**

▲Aslında ben de Koç burcuyum ve bu burcun da liderlik vasfı vardır. Ama benim içimdeki liderlik vasfı daha çok yardımlaşmayla alakalı. Tamamen ekip çalışmasına inanıyorum. Benim açımdan, "Bu işi nasıl yaparım"ın eşittirinde her zaman yardım var. Profesyonel liglerde de düdük çaldım ama benim daha başarılı, daha rahat olabileceğim görev yardımcı hakemlik. İçimdeki düşünce hakeme yardım etmeye yoğunlaşıyor. Bu nedenle yardımcı hakemlik yolunu seçtim.

▼**Yardımcı hakemlerden bazılarının bir süre sonra hakemliğe geçtiğini görüyoruz. Sizin de böyle bir niyetiniz var mı?**

▲Kesinlikle yok. Bu niyet hakemliğe başladıktan sonra amatör kümede kendini belli eder. O dönemde sizi yetiştiren hocalarınız "Bundan iyi bir yardımcı hakem olur veya bundan iyi bir hakem olur" diye teşhislerini koyar. O dönemde

ben yardımcı hakemliğimle ön plana çıkmıştım. Amatör kümede hakemlik yapmış ve başarılı da olmuşum. Birçok insan bana neden hakemlikte devam etmediğimi soruyor. Bunu yaparsam daha fazla ön plana çıkacağımı, medyatik olacağımı söylüyorlar. Ama benim kendimi rahat hissettiğim yer, çizgide tek başıma koştuğum alan. Nedenise o çizgide bayrağımla birlikte bulunmaktan çok mutluyum.

▼**Konuşurken giderek dikkatimi çeken bir şey var. Sizi Hakan Şükür'e benzeten oldu mu hiç?**

▲Fazlasıyla... (Gülüyor) Gerçekten o kadar çok benzeten var ki. Hakan Şükür benim sevdiğim ve beğendiğim bir oyuncu. Hiç tanımadığım bir insan bile "Siz Hakan Şükür'ün akrabası mısınız?" diye sorabiliyor.

▼**Her hakemin gönlünde FIFA kokartı takmak yatar. Bunun için de özellikle son dönemde yabancı dil bilgisi iyice öne çıktı. Siz lisan konusunda hangi seviyedesiniz?**

▲Şu ana kadar yurt dışında dört maça gittim. Yardımcılar için belli bir seviyeye kadar kokart takmadan da Avrupa'da maç yönetilebiliyor. Bunun için de belli bir düzeyde yabancı dil bilmeniz gerekiyor. İngilizcem yeterli ama yine de kendimi biraz daha geliştirmeye çalışıyorum.

Telefon geldiğinde inanamadım

▼Süper Lig'de çıktığınız ilk maç 2001 senesindeki Kocaelispor-Samsunspor müsabakası. Bu maça çıkarken neler hissettiğinizden söz eder misiniz?

▲O maçtan önce Orhan Erdemir ağabey beni aramıştı. Neden aradığını anlayamamıştım açıkçası. O dönemde ben de onun gibi sigortacılık yapıyordum ve telefon geldiğinde işle ilgili bir konuyu görüşeceğini zannettim. “Cuma günü maçımız var” dediğinde masamda donakaldım. İlk Süper Lig maçımı ve böyle bir görevlendirmeyi beklemiyordum. Hiç unutmam, diğer yardımcı Fahir Ersoy, dördüncü hakem İsmet Cengiz ve gözlemcimiz de İsmail Hendek'ti.

▼Geçtiğimiz sezondan itibaren yardımcı hakem denildiğinde ilk akla gelen isimlerden birisi oldunuz. Bu dönemdeki çıkışı neyle ilgili?

▲Geçtiğimiz sezonun ikinci yarısındaki Fenerbahçe-Kasımpaşa maçındaki değerlendirmeler ve sonrasında çıktığım maçlarda meydana gelen pozisyonlardaki artılar bunda etkili olabilir. Bir maçtaki performansınız, kritik pozisyonlardaki kararlarınızla direkt ilişkili. Hakemleri değerlendirirken canlı yayın maçları ön plana çıkarıyor. Bu maçlarda kamera sayısı fazla olduğu için verdiğiniz kararlar çok çabuk göze çarpıyor. Sizi değerlendirenler de bu pozisyonlardaki tutumunuza göre hakkınızda direkt fikir sahibi olabiliyor. Bu maçlardaki artılarınızın fazla olması sizi öne çıkarabiliyor.

▼Sözünü ettiğiniz Fenerbahçe-Kasımpaşa maçında böyle kritik bir pozisyon var mıydı?

▲Hayır, o maçta yoktu. Bu sezon başında Kuddusi Müftüoğlu'nun yönettiği Kocaelispor-Sivasspor maçında Musa Büyük'ün atılması olayı olmuştu. Hakemin görmediği, sizin daha yakın olduğunuz ve hakemin sizden yardım beklediği pozisyonlarda verdiğiniz kararlar yardımcı hakemin başarısındaki en önemli kıstaslar.

▼Hakemin sizden yardım beklediğini nasıl anlıyorsunuz?

▲Bazen hakem pozisyona uzak kalmış olabilir. Kontra bir top atılmış ya da hakemin önü kapanmış olabilir. O anda bazı hakemler hemen size bakar, bazıları parmak ucunda yükselir. Bazen de siz bayrağınızın titreşimiyle işaret vererek hakemi uyabilirsiniz. Buradaki görevimiz, Burada önemli olan hakemin gerçekten yardıma ihtiyacı olup olmadığına karar verebilmek ve bu yardımı devreye sokmaktır.

▼Artık kulaklıklar var. Hakemle yardımcıları birbirleriyle konuşabiliyor. Bunun bir katkı sağladığını düşünüyor musunuz?

▲Fazlasıyla katkı sağlıyor. Geçmiş düşünüyorum, kulaklığımız yoktu, hatta bipli bayrağımız dahi yoktu. O dönemde bayrağımızı sallayarak işaret veriyorduk. Bipli bayraklar gelince bazı gizli işaretleri bununla vermeye başladık. Mesela hakemin arkasında yaşananlarla ilgili pozisyonlarda bayrağı kullanıyorduk. Kulaklıklar gelince bizim için büyük bir artı oldu. Aramızdaki gizli konuşmaları kulaklıkla yapıyoruz. Bazı noktalarda hakemin dikkatini çekmemiz gerektiğinde sesle uyarabiliyoruz. Hakemin görüş alanı dışında bir oyuncu kart işareti yapabilir, topu yere vurabilir, alkışlayabilir. Bunları kulaklıkla bildirmemiz bizi çok rahatlattı.

Hakemlik için işimi değiştirdim

▼Mesleğinize gelelim... Okulu bitirdiniz, hakemlik yapıyorsunuz; peki ya iş meselesi?

▲1996'da hakemlikle birlikte iş hayatı da başladı. Açık öğretimde okuyor ve bir yandan da bir sigorta acentesinde çalışıyordum. Askerliği kısa dönem olarak Lüleburgaz'da yaptım. Askerlik bittikten sonra sigortacılık işinden ayrıldım. Özel sektörde çalışıyorsanız, hakemliği yürütmeniz o kadar da kolay değil. O firmadan da hakemlikle ilgili anlaşılmadığımız için ayrıldım.

▼Gerçekten özel sektörde çalışıp da hakemliği yürütebilmek çok zor. Bugün Türkiye'nin önemli kitap yayıncılık şirketlerinden birisinde çalışıyorsunuz. Bu işe girerken “Ben hakemim ve bu konuya zaman ayırmam lâzım” diye pazarlık yaptınız mı?

▲Hakemlerin karşılaştığı en büyük zorluklardan birisi bu. Bir işe girerken, para veya pozisyon konusunu konuşmadan önce, hakemliğe ayracağınız zamanla ilgili görüşme yapıyorsunuz. Maçlarınızı, antrenman programınızı, seminerlerinizi, toplantılarınızı anlatıyorsunuz. Bu iş yerine girerken biraz avantajlıydım, çünkü artık Süper Lig yardımcı hakemi olmuştum. Ama işimden alıp hakemliğe verdiğim zamanların yerini de bir şekilde dolduruyorum. ▼İnkılâp Kitapevi'ndeki görevinizin tam tanımı ne?

▲Üretim departmanında müdür yardımcısıyım. Buradaki görevimiz, kâğıdın alım aşamasından başlayıp, dizgiden editoryal çalışmaya ve redaksiyona, kapakların hazırlanmasından matbaada

basılması ve depoya ulaşım aşamasına kadar devam ediyor. Bunun dışında personelimizle ilgileniyoruz. ▼Bu iş okuma alışkanlığınıza da katkı sağlıyor mu?

▲Eskiden çok fazla kitap okuyan birisi değildim. Ama şimdi ayda 1-2 kitap okumaya gayret ediyorum. Sadece kendi yayınlarımızı değil, diğer kitapları da okuyorum. ▼İşyerinizde mutlaka futbol da konuşuluyordur. Arkadaşlarınızla ne gibi diyaloglar yaşıyorsunuz?

▲İnsanlar aynı yerde çalıştıkları birisinin kendilerini o platformda temsil etmesinden mutlu oluyor. Pazartesi günü işyerime geldiğimde maç iyi de geçse kötü de geçse hepsi mutlaka tebrik ediyor. Arada tabii ki farklı tavırlar da oluyor. (Gülüyor)

Hangi müsabakaya gideceğiniz belli olduğunda o takımı tutan bir arkadaş sizi gördüğünde “Hoca biliyorsun değil mi” diye takılıyor. Tabii bunların tümü şaka ve gülüp geçiyorsunuz. ▼TV'lerdeki eleştiriler sizi nasıl etkiliyor?

▲TV programlarını takip etmeye çalışıyorum. Oradaki yorumlardan ziyade görsellere ihtiyacımız var. Bu arada biri sizi eleştirdiğinde öncelikle dinlemek gerek. Sizin gelişmenizi etkileyecekse dikkate alınmaz lâzım. Yetişebildiğim kadar fazla programı seyretmeye çalışıyorum. Çünkü neler yaptığımı ve insanların hakkımda neler düşündüğünü görmek istiyorum. Ama kişiliğinizle ilgili boyutlara varıyorsa onları eleştiri olarak kabul etmek bile mümkün değil.

▼Bir yardımcı hakem için en zor pozisyonlar hangileri?

▲Hakemler genellikle ofsait pozisyonlarıyla anılır. Eskiden yan hakemler aut, korner, taç atışları ve ofsaitları belirlerken, günümüzde yardımcı hakemler oyun alanı içinde 90 dakika boyunca hakemin görmediği tüm noktalarda ona yardım etmekle yükümlü. Bunlar

Maçı hakem gibi izlemek zorundayız

▼Bir yardımcı hakem için en zor pozisyonlar hangileri?

▲Hakemler genellikle ofsait pozisyonlarıyla anılır. Eskiden yan hakemler aut, korner, taç atışları ve ofsaitları belirlerken, günümüzde yardımcı hakemler oyun alanı içinde 90 dakika boyunca hakemin görmediği tüm noktalarda ona yardım etmekle yükümlü. Bunlar

Hakemliğe geçme niyetim yok. Amatör kümeden itibaren yardımcı hakemliğimle ön plana çıktım. Benim kendimi rahat hissettiğim yer, çizgide tek başıma koştüğüm alan. Nedense o çizgide bayrağımla birlikte bulunmaktan çok mutluyum.

Süper Lig'deki ilk maçıma çıkmadan önce Orhan Erdemir ağabey telefon ettiğinde neden aradığını anlayamamıştım. O dönemde sigortacılık yapıyordum ve işle ilgili bir konuyu görüşeceğini zannettim. “Maçımız var” dediğinde masamda donakaldım.

Bir maçtaki performansınız, kritik pozisyonlardaki kararlarınızla direkt ilişkili. Hakemin görmediği, sizin daha yakın olduğunuz ve hakemin sizden yardım beklediği pozisyonlarda verdiğiniz kararlar, yardımcı hakemin başarısındaki en önemli kıstaslar.

Kulaklıklar büyük artı oldu. Bazı noktalarda hakemin dikkatini çekmemiz gerektiğinde sesle uyarabiliyoruz. Hakemin görüş alanı dışında bir oyuncu kart işareti yapabilir, topu yere vurabilir, alkışlayabilir. Bunları kulaklıkla bildirmemiz bizi çok rahatlattı.

Biri sizi eleştirdiğinde öncelikle dinlemek gerek. Sizin gelişmenizi etkileyecekse dikkate almanız lâzım. Yetişebildiğim kadar fazla spor programını seyretmeye çalışıyorum. Çünkü neler yaptığımı ve insanların hakkımda neler düşündüğünü görmek istiyorum.

Eskiden yan hakemler aut, korner, taç atışları ve ofsaitları belirlerken, günümüzde yardımcı hakemler oyun alanı içinde 90 dakika boyunca hakemin görmediği tüm noktalarda ona yardım etmekle yükümlü. Dolayısıyla bir hakem gibi maçı izlemek zorundayız.

Bugün ofsait tespitleri zorlaştı. Eskiden vücut vücuda ayırıştığında ofsait veriliyordu, şimdi kollar hariç, baş, gövde veya ayaklardan birisinin önde olması ofsaitı doğuruyor. Bu nedenle hatalar da artabiliyor.

topsuz alanda şiddetli hareketler, elle oynamalar, dirsek atmalar, forma çıkarmalar olabilir. Dolayısıyla bir hakem gibi 90 dakika konsantre olup maçı izlemek zorundayız. Bu arada en zorluk çektiğimiz pozisyonlar da uzak mesafeden atılan paslarda ofsaitı belirlemek. Hakemlikte “topun sesi” diye bir şey vardır. Oradaki tık sesi topun ayaktan çıktığını belli eder ve siz de o sırada oyuncunun nerede olduğunu tespit edersiniz. Ama bazı maçlarda o tık sesini duyamazsınız. Çünkü atmosferi yüksek maçlarda kulaklıktan birbirimizi bile duymamız güçleşiyor. Zorlandığımız diğer pozisyonlar da bariz gol şansları ile “ceza sahasının içinde mi dışında mı?” kararları.

▼Futbolcuların üzerinize gelip, verdiğiniz karara şiddetle itiraz ettiği pozisyonlarda ne düşünüyor, ne yapıyorsunuz?

▲O durumlarda kendi futbol oynadığım zamanlar aklıma geliyor. Sanki kendi kendimin üzerine geliyormuşum gibi hissediyorum. Öyle bir psikoloji ki, futbolcuyu kesinlikle anlamak gerek. Biz yanda durduğumuz için bazı pozisyonları oyuncudan daha iyi görüyoruz. Özellikle de ofsaitları. Oyuncu ise kendi değerlendirmesinin doğru olduğunu düşünüyor. Seyircinin yaptığı itiraz da onlara kendi fikirlerinde haklı olduğunu düşündürüyor. Bu durumda da itiraza yelteniyorlar. Üzerimize geldiklerinde sadece gelmelerini bekliyoruz, ama çok fazla yaklaşmalarına da izin vermiyoruz. Bazen oyuncular grup halinde üzerinize geldiğinde verdiğiniz kararda yüzde yüz haklı olsanız bile şüpheye

düşebiliyorsunuz. Mesela Kocaelispor-Sivasspor maçında Musa Büyük'ü bariz gol şansından oyundan attırken bir anda etrafımda 7-8 oyuncu bitti. Çok kısa bir an “Acaba?” diye düşündüm. Ama ilk verdiğiniz karar her zaman doğrudur.

▼Saha içindeki konumunuz gereği tribünlere çok yakınsınız. Seyircinin baskısı sizi nasıl etkiliyor?

▲Bir Fenerbahçe-Galatasaray maçını, bir de amatör küme maçını düşünün. Amatör kümede o küçük statlardaki atmosferler, sizi büyük maçlardakinden daha fazla zorlar. Amatör kümede güvenlik daha azdır, tribünden söylenen her şeyi direkt duyarsınız, atılan malzemeyle birebir muhatap olursunuz. Üst liglere çıktığınızda kendinizi daha güvende ve daha rahat hissedersiniz. Elbette üst liglerdeki atmosferler de çok yüksek ama tecrübe kazandıkça arkanızdaki insanlarla irtibatı koparıyor, orada hiç kimse yokmuş gibi düşünüyorsunuz.

▼Hata yaptığınızı anladığınızda ne düşünüyorsunuz?

▲Bazen ilk yarıda bir hata yapıyorsunuz ve soyunma odasına giderken çevrenizdeki oyunculardan, yöneticilerden tepkiler alıyorsunuz. Zaten bir hata yapmışsanız o hatayı yaptığınızı bilirsiniz. Mesela ofsaitı kaçırdığınız pozisyon olabiliyor. Ofsaittaki oyuncuya bakıyorsunuz, onu görüyorsunuz ama bayrağı kaldıramıyorsunuz. Bakın kaldırmıyorsunuz demiyorum, kaldıramıyorsunuz.

▼Bunun sebebi ikilemde kalmanız mı?

▲Evet, ikilemde kalıyorsunuz. Bugün ofsait tespitleri zorlaştı. Eskiden vücut vücuda ayırıştığında ofsait veriliyordu, şimdi kollar hariç, baş, gövde veya ayaklardan birisinin önde olması ofsaitı doğuruyor.

Bu nedenle hatalar da artabiliyor.

▼Hakemliğin ve işinizin dışında nelerle ilgileniyorsunuz?

▲Tiyatroya karşı ilğim var. Okulda da tiyatro yapıyordum. Şu anda iyi bir tiyatro izleyicisiyim. Ehliyetim yok ve otomobil kullanmıyorum, böyle bir hevesim yok ama karting ve go-kartla ilgiliyim. Balık tutmayı severim. Daha çok sessiz, sakin bir hayatı seviyorum.

▼Bundan sonrası için hakemlikteki kariyer planlamanız nasıl?

▲Eskiden 42 olan yaş sınırı 45'e yükseltildi. Süper Lig yardımcı hakemliğinde 8. yılım. Yapabildiğim

noktaya kadar devam etmek, bu süreçte çıtayı yükseltmek için FIFA yardımcı hakemi olabilmek, Avrupa'da ve Süper Lig'de daha üst düzeyde maçlar alabilmek için elimden geleni yapacağım. Hakemliği bıraktıktan sonra ise hakem eğitimciliği yapmak istiyorum.

▼Hakemlikle ilgili unutamadığınız bir anınız var mı?

▲2001-2002 sezonunda Süper Lig'e ilk çıktığım sezon Cüneyt Çakır, Bahattin Duran ve ben İzmir'de İzmirspor-Ankara Büyükşehir Belediyespor maçına gittik. O sırada bipli bayraklar yeni gelmiş ve üzerimize zimmetlenmişti. Maçın sonlarına doğru bir taç atışını işaretlerken bayrağı gereğinden fazla havada tuttum. O sırada İzmirsporlu oyuncunun kullandığı taç atışında top bayrağa geldi ve bayrağı ikiye ayırdı. Bir elimde bayrağın topuzu, diğerinde bayrak, Cüneyt Hoca bana doğru gülerek geliyor. Bir de maçta dördüncü hakem olduğunu unutup Cüneyt Çakır'a “Hocam siz bekleyin, ben soyunma odasından yedek bayrağı alıp geleyim” dedim. Dördüncü hakem Serkan Utku, “Dur, sen bir yere ayrılmı, ben getiririm” deyip yedek bayrağı getirdi. O olayı hatırladıkça gülüp dururuz.

▼Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

▲Avrupa'da hakemimiz yok diyorlar ama yakın gelecekte Avrupa'da çok iyi hakemlerimiz olacak. Öncelikle biz kendi değerlerimize sahip çıkalım. Her ortalık karıştığında “Yurtdışından hakem getirelim” demeyelim. Çünkü zaten biz yurtdışına hakem ve yardımcı hakem veriyoruz. Dışarıda hakemlerimizin çok olumlu tepkiler aldığına da bizzat şahit oldum.

Yeni takım, yeni ümit

A Milliler dışındaki diğer takımların kaderi "sürekli değişmek" üzerine kuruludur. Yaş sınırıyla belirlenen takımlarda oyuncular en fazla ikişer yıl forma giyebilir. Sonrasında oyuncu umut vaat ediyorsa bir üst kategoriye terfi eder, değilse elenip gider. İşte Ümit Milli Takımımız da bugünlerde böyle bir değişimi yaşıyor. 1987 doğumlu oyuncular görev sürelerini tamamlayıp bir anlamda "terhis" oldu. 1988'liler yola 1 yıl daha devam edecek. Gidenlerin yerini doldurabilmek için de elbette bir yaş daha küçük oyuncular arasından yenileri bulunacak. Ümit Milli Takımımız sadece oyuncu anlamında yaşamadı bu değişimi. Teknik ekipte de gidenler ve gelenler oldu. Daha önce Ümit Milli Takım Sorumlusu olan Müfit Erkasap'ın yerinde şimdi Oğuz Çetin var. Hami Mandıralı Teknik Direktör olarak görevini sürdürüyor. Takımın antrenörlüğüne ise Zeki Önatlı getirildi.

Mandıralı-Önatlı ikilisi, geçtiğimiz ay içinde 34 yeni aday oyuncuyu Riva'daki TFF Özkan Olcay Tesisleri'nde kampa aldı. Gerçekten de tüm bölgeler ve liglerin tarandığı, oyuncuların dağılımından da belli oluyordu. 34 oyuncunun 8'er tanesi Süper Lig, Bank Asya 1. Lig ve TFF 2.Lig'den, 6'sı Almanya'dan, 4'ü de 3. Lig'den gelmişti. Riva'daki elemelerin ardından 34 oyuncudan 11'i elenirken, kadro 23 kişiye indirildi. 4 kaleciden biri, 13 defans oyuncusundan 6'sı, 11 orta saha ve 6 forvet oyuncusundan da 2'ser tanesi elendi. Ümit Milli Takım'ın yeniden oluşturulması konusunda görüştüğümüz Teknik Direktör Hami Mandıralı, 1988 doğumlu oyuncuların kadro iskeletini oluşturacağını belirterek, "Eren Güngör, Aydın Yılmaz, Aydın Karabulut, Alparslan Erdem, Emre Özkan, Volkan Babacan, Onur Recep Kıvrak, Caner Erkin, Nuri Şahin gibi oyuncularımız U21 Takımımızda oynamayı sürdürecektir. Bu iskeleti 1989 doğumlu oyuncularla takviye edeceğiz" bilgisini veriyor. Kampa katılan 34 oyuncuyu bölge antrenörlerinin tavsiye ettiği 70-80 ismin arasından seçtiklerini

anlatan Mandıralı, "Onlardan gelen listelerdeki bazı oyuncuları zaten tanıyorduk. Tanımadıklarımızı ise boy, kilo ve mevkilerine göre bir gruplamaya tâbi tuttuk. Daha sonra ben ve Zeki Hoca bu oyuncuların kulüp antrenörleriyle görüşüp onlardan aldığımız bilgiler doğrultusunda 34 ismi belirledik" şeklinde konuyor. Amaçlarının Ümit Milli Takım için 40 kişilik geniş bir kadro oluşturmak olduğunu anlatan Hami Mandıralı, seçmelerde fiziksel özelliklere önem verdiklerini söyleyerek, "Elbette kısa boylu oyuncuları bir kenara atmıyoruz. Onların arasındaki özel yeteneklilerden mutlaka faydalanıyoruz. Ancak oyuncunun fiziki durumunun çok önemli olduğunu da unutmamak gerekiyor. Avrupa maçlarında yıllarca ezildik. Bu nedenle son yıllarda fiziksel anlamda güçlü oyuncularla kadrolar oluşturuyor ve bunun faydasını da görüyoruz. Dolayısıyla bundan sonra da fiziksel özellikler oyuncu seçimlerine önemli bir kistas olacak" bilgisini veriyor. Bu kampta seçtikleri oyuncularla yetinmeyeceklerini de söyleyen Mandıralı, "Listedeki diğer oyuncuları da yerlerinde izleyeceğiz" diyor.

Kampta Almanya'dan da 6 oyuncu bulunduğunu belirten Hami Mandıralı, "Bu oyuncuların hepsi Metin Tekin'in tavsiyesiyle geldi. Tekin en kısa zamanda Almanya'da bir organizasyon düzenleyecek ve biz de oradaki oyuncuları canlı izleme fırsatı bulacağız. Oradaki oyuncularımızı Türk Milli Takımı'na kazandırmak istiyoruz. 1988'li Deniz Yılmaz daha önce Genç Milli Takımlarda oynadı ama son Ümit Milli Takım kadrosuna davet ettiğimizde gelmedi. Daha sonra babası beni aradı ve oğlunun çok pişman olduğunu, ağladığını söyledi. Burada oyuncuları da suçlamıyoruz, çünkü kulüpleri tarafından büyük baskı altında tutuluyorlar. Bu oyuncularla birebir temas kurup görüşüyoruz. Onlara elbette A Milli Takım'da oynama garantisi veremeyiz. Ama Almanya Futbol Federasyonu'nun da böyle bir garanti vermesi söz konusu değil. 21 yaşına kadar seçme hakkı olan bu oyuncularla sonuna kadar ilişkilerimizi sürdüreceğiz" diye konuşuyor.

34 Oyuncunun Liglere Dağılımı

Turkcell Süper Lig	8
Bank Asya 1. Lig	8
2. Lig	8
Almanya	6
3. Lig	4

34 Oyuncunun Bölgelere Dağılımı

İç Anadolu	10
Karadeniz	9
Ege	4
Almanya	6
Marmara	2
Doğu Anadolu	2
Akdeniz	1

Seçilen 23 Oyuncu

Kaleciler

Fehmi Mert Günok (Fenerbahçe)
Ferhat Kaplan (Dardanelspor)
Zeki Ayvaz (Trabzonspor)

Savunma

Tunay Acar (Wehen Wiesbaden)
Soner Örnek (Gaziantep)
Serdar Kesimal (FC Köln)
Mesut Yılmaz (Çaykur Rizespor)
Ümit Kale (Kayseri Erciyesspor)
İsmail Köybaşı (Gaziantepspor)
Hasan Ali Kaldırım (Kaiserslautern)

Orta Saha

Yiğit İsmail Gökoğlu (Manisaspor)
Mahmut Temur (FC Köln)
Aksoy Sefa (Samsunspor)
Fatih Mustafa Baydemir (Manisaspor)
Lokman Akyıldız (Kırıkkalespor)
Seçkin Getbay (Gençlerbirliği)
Çağrı Yarkin (Çaykur Rizespor)
Ferhat Kırız (Karşıyaka)
Süleyman Çelikyurt (Wolfsburg)

Forvet

Ömer Şişmanoğlu (St. Pauli)
Hakan Akman (Samsunspor)
Yasin Yeter (Hacettepe)
Ahmet Arı (Gaziantepspor)

U19 Takımımız Elit Tur'da

Genç Bayanların rakipleri belli oldu

2009-2010 Bayanlar U19 ve U17 Avrupa Şampiyonası I. Tur Grup Eleme kuraları İsviçre'de çekildi. U19 Bayan Milli Takımımız, ev sahipliğini yapacağı 7. Grup'ta, Fransa, Sırbistan ve Gürcistan'la eşleşti. 19, 21 ve 24 Eylül 2009'da oynanacak karşılaşmalarda grubu ilk iki sırada bitirenlerin yanı sıra 3. sırayı alanlardan en iyi iki takım İkinci Tur'a yükselecek. Slovenya'nın ev sahipliğini yapacağı U17 Bayanlar Avrupa Şampiyonası 4. Grup'ta ise U17 Bayan Milli Takımımız, İrlanda Cumhuriyeti, Danimarka ve Slovenya ile eşleşti. 10, 12 ve 15 Ekim 2009'da oynanacak maçlarda grubu ilk sırada bitiren takımlarla tüm grupların en iyi altı ikincisi tur atlayacak.

Milli Takım'a tanıtım ödülü

Katkısı Olan Etkinlikler" kategorisinde ödüle layık görüldü. 2008 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda gösterdiği başarı ve Türkiye'nin adını tüm dünyaya duyurması nedeniyle Milli Takımımıza verilen ödülü Müfit Erkasap aldı.

Türkiye'nin önde gelen turizmciilerinin üye olduğu ve uluslararası en büyük turizm örgütlerinden biri olan Skal International İstanbul tarafından düzenlenen, SKALITE 2008 "Turizmde Kalite" ödül töreni ve Cumhuriyet Balosu, Hilton İstanbul Convention Center'da gerçekleşti. 62 bin kişinin katıldığı oylama sonucunda A Milli Takımımız, "Uluslararası Tanıtıma Katkısı Olan Etkinlikler" kategorisinde ödüle layık görüldü. 2008 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda gösterdiği başarı ve Türkiye'nin adını tüm dünyaya duyurması nedeniyle Milli Takımımıza verilen ödülü Müfit Erkasap aldı.

U16 Takımımızdan bir galibiyet, bir beraberlik

Teknik Direktör Ferhat Südoğan yönetimindeki U16 Milli Takımımız, Norveç'le oynadığı iki özel maçta bir galibiyet, bir de beraberlik aldı. Fethiye Şehir Stadı'nda oynanan ilk maç 2-2 sona ererken takımımızın gollerini 69. dakikada Emre Pehlivan ve 76. dakikada Artun Akçakın kaydetti. Norveç'in golleri ise 2. dakikada Magnar Odegaard ve 15. dakikada Emil Jonassen'den geldi. Aynı statta ikinci maçtan 2-1 galip ayrılan gençlerimizin gollerini 32. dakikada Artun Akçakın ve 42. dakikada Çağrı Tekin kaydederken, Norveç'in tek golünü 74. dakikada penaltıdan Svelle attı.

Disiplin Talimatı'nda değişiklik yapıldı

TFF Yönetim Kurulu, Futbol Disiplin Talimatı'nın "Takım Halinde Sportmenliğe Aykırı Hareket" başlıklı 30. maddesinde değişiklik yapılmasını kararlaştırdı. Buna göre, 30. maddenin a ve b bentlerinde düzenlenen, müsabaka öncesinde, sırasında veya sonrasında takımın en az beş futbolcusunun hakem tarafından sarı veya kırmızı kartla cezalandırılması ile müsabaka öncesinde, sırasında veya sonrasında takımın en az üç futbolcusunun hakem tarafından müsabakadan ihraç edilmesi hallerinde anılan ihlaller nedeniyle Turkcell Süper Lig kulüplerine verilen cezanın alt sınırları 7 bin 500 , Bank Asya 1. Lig için 3 bin 750, TFF 2. Lig için 2 bin, TFF 3. Lig için ise 1000 YTL olarak değiştirildi. Görülen her bir sarı kart için Turkcell Süper Lig kulüplerine 1500, Bank Asya 1. Lig kulüplerine 750, TFF 2. Lig kulüplerine 400, TFF 3. Lig kulüplerine 200; görülen her bir kırmızı kart için Turkcell Süper Lig kulüplerine 3 bin, Bank Asya 1. Lig kulüplerine 1500, TFF 2. Lig kulüplerine 800 ve TFF 3. Lig kulüplerine de 400 YTL para cezası verilecek. Ayrıca, c bendinde düzenlenen, müsabaka öncesinde, sırasında veya sonrasında, birden fazla futbolcunun veya görevlinin birlikte hareket ederek bir müsabaka görevlisine hakaret etmesi, kararlarına karşı sportmenliğe aykırı şekilde itiraz ederek karşı çıkması, baskı kurmaya çalışması, tehdit etmesi, söz konusu kişiye karşı güç kullanması halinde profesyonel kulüplere kendi lig kategorilerinde 5 sarı kart görülmesi halinde verilen miktarda para cezası verilecek.

Teknik Direktörlüğünü Oğün Temizkanoğlu'nun yaptığı U19 Milli Takımımız, Avrupa Şampiyonası I. Tur Elemeleri 11. Grup'taki üç maçından da galibiyetle ayrıldı ve Elit Tur'da mücadele etme hakkını kazandı. Antalya Mardan Spor Kompleksi'nde düzenlenen eleme grubu maçlarının ilkinde Andorra ile karşılaşan gençlerimiz, 44. dakikada Onur Ayık, 50. dakikada penaltıdan Umut Sözen, 71. dakikada İsa Bağcı ve 88. dakikada Tunay Torun'un gollarıyla sahadan 4-0 galip ayrıldı. İkinci maçında Galler'le karşı karşıya gelen U19 Takımımız, 21 ve 51. dakikada Tunay Torun ile 87. dakikada Sinan Osmanoglu'nun gollarıyla 3-0'lık galibiyete ulaştı. Gençlerimizin son maçtaki rakibi Romanya'ydı. 16. dakikada Serdar Eylik ve 31. dakikada penaltıdan Tunay Torun'un gollarıyla bu maç da 2-1 kazanan U 19 Takımımız, 1 Mart-31 Mayıs 2009 tarihleri arasında oynanacak U19 Avrupa Şampiyonası Elit Tur müsabakalarına katılma hakkını elde etti.

Sergi dört şehir daha dolaştı

Türkiye Futbol Federasyonu'nun, Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı'nın işbirliği ile gerçekleştirdiği "Milli Gurur Milli Forma" sergisi, Kasım ayı içinde dört ilde daha açıldı. Önce Samsun'a giden serginin Atatürk Kültür Merkezi'ndeki açılışında konuşan TFF Yönetim Kurulu Üyesi Süleyman Atal "Sergiyi açıldığı günden bu yana 5 ilde yaklaşık 25 bin kişi ziyaret etti. Sergimize gençlerin ve bayanların ilgi duyması bizi ayrıca memnun etmiştir" dedi. Samsun Valisi Hasan Basri Güzeloglu da Milli Takım'la her zaman gurur duyduklarını belirterek, "85 yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun coşkusunu yaşadığımız dönemde, yine 85 yıllık güzel bir tarihi olan Türk futboluyla ilgili böyle bir serginin şehrimizde açılması bizi mutlu etmektedir. Bu serginin gençlerimizin spora ilgisini artırmaya da faydası olacaktır" şeklinde konuştu.

Sergi, 6 Kasım'da da Artvin'de açıldı. Atatürk Kültür Merkezi'ndeki açılışa Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile TFF Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Atal katıldı. Bakan Çelik, yaptığı konuşmada, Hasan Doğan'dan övgüyle söz edip rahmet dilerken, sergiyle ilgili olarak da "Dünyada çeşitli ülkeleri geziyoruz. Bu ülkelerdeki gençlere Türkiye'nin yerini sorsanız bilmezler. Ama bana birçok ülkede Hakan Şükür, Hasan Şaş sorulmuştur. Spor, ülkenin tanıtımında ve algılanmasında çok önemli bir hale gelmiştir. Kim başarı elde ederse bayrağı göndere çekilir. Gençlerimiz milli şuur etrafında yetişmeli, bayrağı göndere çekme anlayışı ile tutuşmalı. Bizlere de düşen, altyapıyı hazırlamak. Değerlerimizin kıymetini bilmeli, milli bayrağımıza ve formamıza sahip çıkmalıyız" şeklinde konuştu. Serginin Artvin'deki açılışını Bakan Çelik, Vali

Cengiz Aydoğdu, TFF Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Atal ve Artvin Milletvekili Ertekin Çolak birlikte yaptı. Serginin sekizinci ayağı ise Trabzon'da açıldı. Trabzonspor Bulvarı'ndaki 19 Mayıs Spor Salonu'ndaki açılışa Bayındırlık ve İskân Bakanı Faruk Nafiz Özak, Trabzon Valisi Nuri Okutan ve Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Atal katıldı. Serginin Kasım ayındaki son durağı ise Kars oldu. Serginin açılışını Kars Valisi Mehmet Ufuk Erden ve Kars Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu birlikte yaptı.

Şehit Muharrem Samur'un adı yaşatılıyor

Vatani görevini yapmakta olduğu Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde teröristlerin yola döşediği mayının patlaması sonucunda şehit olan Konya İl Hakemi Muharrem Samur'un ismi, Selçuklu Belediyesi'ne ait Akşemsettin Mahallesinde yer alan futbol sahasına verildi. Törene askeri ve mülki erkanın yanı sıra TFF Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Baykan, Konyaspor Kulübü Başkanı Mehmet Ali Kuntoğlu, Şehit Muharrem Samur'un babası ve Futbol İl Temsilcisi Hacı İbrahim Samur, şehit yakınları ile çok sayıda davetli katıldı. Törende konuşan Mehmet Baykan, "Spor tesislerine, bir süre önce şehit düşen Konyalı hakemimiz Muharrem Samur'un ismini verdikleri için başta Selçuklu Belediye Başkanımız olmak üzere tüm belediye meclis üyelerine teşekkür ediyorum. Ömrünü amatör futbola adanmış futbol il temsilcimiz Hacı İbrahim Samur'un oğlu şehit Muharrem Samur'un ismi burada sporla birlikte anılmaya devam edecek" dedi.

Geçmiş olsun Şenes Erzik

UEFA Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik, Kasım ayı içinde ABD'deki Cleveland Kliniği'nde başarılı bir operasyon geçirdi. Bir haftalık dinlenme süresinden sonra yurda dönen Erzik'i, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mahmut Özgener, Başkanvekili Lutfi Arıboğan ve TFF yöneticileri ile ailesi karşıladı. Türkiye Futbol Federasyonu olarak Erzik'e "geçmiş olsun" diyor ve acil şifalar diliyoruz.

Kupanın maç programı değişti

TFF Yönetim Kurulu, Fortis Türkiye Kupası maçlarının tarihlerini değiştirdi. Bu değişikliğe göre grup 3. maçları 7 Ocak, 4. maçları 11 Ocak ve son maçları ise 18 Ocak 2009 tarihlerinde oynanacak. Diğer yandan, Bank Asya 1. Lig'de 2008-2009 sezonunun ikinci yarısının 18 Ocak 2009 tarihinde başlaması ve sezonun 10 Mayıs 2009'da oynanacak maçlarla sona ermesi de karara bağlandı.

UEFA'dan Çakır ve Dereli'ye görev

FIFA kokartlı hakemlerimiz Cüneyt Çakır ve Şekip Dereli'ye UEFA'dan görev verildi. 3 Aralık 2008 Çarşamba günü Hollanda temsilcisi FC Twente ile Almanya temsilcisi FC Schalke 04 takımları arasında oynanacak UEFA Kupası A Grubu karşılaşmasını Cüneyt Çakır yönetecek. Çakır'ın yardımcılıklarını Serkan Ok ve Aleks Taşçıoğlu yapacak. Karşılaşmanın dördüncü hakemi ise Hüseyin Göçek. 4 Aralık 2008 Perşembe günü Çek Cumhuriyeti temsilcisi SK Slavia Prag ile Almanya temsilcisi Hamburg arasında oynanacak UEFA Kupası F Grubu karşılaşmasını Selçuk Dereli yönetecek. Dereli'nin yardımcılıklarını Cem Satman ve Baki Tuncay Akkın yapacak. Müsabakanın dördüncü hakemi ise Bülent Yıldırım.

Hasan Doğan Spor Kompleksi açıldı

Hedef 1 milyon lisanslı futbolcu

Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu Genel Kurulu'nda konuşan TFF Başkanı Mahmut Özgener, geçen sezon yerel lig ve Türkiye şampiyonalarında 70 bin amatör maç yapıldığını belirterek, “Amatör futbolumuz, yönetici arkadaşlarımızın fedakârlık ve gayretleri, antrenörlerimizin engin bilgi birikimleri, futbolcularımızın alın teri ve emekleriyle sahaları hazır eden personelin çabalarıyla devam ediyor” dedi.

Federasyon olarak bu organizasyonu konfederasyona bağlı 75 ildeki amatör spor kulüpleri federasyonlarının desteğiyle yürüttüklerini ifade eden Özgener, şöyle konuştu: “2008-09 sezonu öncesinde amatör futbol ve kulüplerimiz için hayati önem arz eden kararlara imza atmaya devam ettik. Amatör futbol işlem bedellerinde 2 milyon 500 bin YTL'ye ulaşan indirimler yaptık. Bu indirimlerin futbol ailemize bir armağan değil, amatör futbolun oynanması için varını yoğunu ortaya koyan sizlere bir teşekkürün ifadesidir. Bu indirim kapsamında amatör kulüplerimizin en fazla harcama kalemlerinden olan vize ücretlerini tamamen kaldırdık.

Vize, lisans ve transferlerde yapılan bu indirimlerin yanında yeni kulüp tescili ve kulüplerin isim ve renk değişikliklerinde de önemli miktarda indirimler gerçekleştirdik. Amacımız amatör kulüplerin maddi külfetlerini azaltarak lisanslı sporcu sayısını artırmaktır. Görev süremizin sonuna kadar 4 bin 300'e ulaşan amatör kulüplere her türlü desteği sağlamaya devam edeceğiz. TASKK aracılığıyla bize tesis yardımı için başvuran amatör spor kulüpleri federasyonlarına bütçemizden ayırdığımız pay doğrultusunda gelecek yıl Haziran ayına kadar yardıma devam edeceğiz. Her geçen gün artırdığımız gelirleri bankada tutmak yerine eğitim ve altyapı çalışmalarına aktarıyoruz. Mali genel kurulumuzda kabul edilen bütçemizin en yüksek kalemini tesis ve eğitim harcamaları oluşturuyor. Bunun 85 yıllık federasyon tarihinde ilk olduğunu gururla söylüyorum. Öncelikli hedefimiz 210 bin olan lisanslı futbolcu sayımızı 1 milyonun üzerine çıkarmak. Bunun için sizlerden önemli beklentiler içindeyiz.”

Bahçelievler Belediyesi'nin İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile birlikte, başta Hasan Doğan Spor Kompleksi olmak üzere inşa ettiği tesislerin toplu açılışı yapıldı. Bahçelievler Kocasinan Merkez Mahallesi Kemal Sunal Caddesi'nde yapımı tamamlanan spor kompleksinin önünde gerçekleştirilen törene Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın yanı sıra Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu, AK Partili çok sayıda milletvekili, İstanbul Valisi Muammer Güler, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, Bahçelievler Belediye Başkanı Osman Develioğlu, Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu üyesi Levent Kızıl, bir süre önce vefat eden Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Doğan'ın eşi Aysel Doğan ve oğlu Selim Doğan, Gençlik ve Spor Genel Müdürü Mehmet Atalay ile

çok sayıda davetli katıldı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve beraberindekiler, Hasan Doğan'ın eşi ve oğlunun da yer aldığı toplulukla birlikte kurdele keserek toplu açılışı gerçekleştirdi. Bahçelievler'de 7 bin 440 metrekare inşaat alanına yaptırılan spor kompleksinde engellilerin de yüzme imkânı bulunan 406 tribün kapasiteli yarı olimpiik yüzme havuzu, 614 seyirci kapasiteli spor salonu, Türk hamamı, fitness salonu, jakuzi, sauna, hakem ve sporcu soyunma odaları, idari ve sağlık bölümleri yer alıyor. Komplekste projelendirilen tenis, basketbol ve voleybol alanlarıyla doğal çim futbol sahasının bir sonraki etap için ihâle edileceği bildirildi. Spor kompleksi ile birlikte açılışı yapılan yatırım ve hizmetlerin toplam maliyetinin 230 milyon YTL, Büyükşehir ve ilçe belediyesinin 4.5 yıllık süreçteki yatırım ve hizmetlerinin toplam değerinin ise 630.5 milyon YTL olduğu vurgulandı.

IOC'den TFF'ye “Kadın ve Spor” ödülü

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin (TMOK) kuruluşunun 100. yılı kapsamında İstanbul'da yapılan EOC 37. Genel Kurul Toplantısı nedeniyle Bakan Murat Başesgioğlu'nun Hilton Exhibition Center'da verdiği yemeğe, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) Başkanı Jacques Rogge, EOC Başkanı Patrick Hickey ve komite üyeleri katıldı. Yemekte, IOC Başkanı, Türkiye Futbol Federasyonu adına Başkanvekili Lutfi Arıboğan'a “Kadın ve Spor” ödülü; Gençlik ve Spor Genel Müdürü Mehmet Atalay'a, 2007 Spor ve Gençlik ödülü; 100. yıl nedeniyle de TMOK Başkanı Togay Bayatlı'ya modern olimpiyatların kurucusu Baron de Coubertin'in heykelini verdi.

UEFA'dan Saracoğlu'na ikinci ziyaret

Engel Tanımayanlar Şenliklerinde buluştu

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi HERKESİÇİN FUTBOL -GRASSROOTS departmanı tarafından Ülker desteği ile düzenlenen “Futbol aşkı engel tanımaz” şenliği Kasım ayı içinde farklı şehirlerde ve geniş çaplı katılımlarla devam etti. 15 Kasım'da Antalya'da düzenlenen şenlik İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gençlik Spor İl Müdürlüğü'nün katkılarıyla Konyaaltı Belediyesi Sporland sahalarında yapıldı. Açılışını, Antalya Vali Vekili Fuat Ergün, AK Parti Antalya Milletvekili Abdurrahman Arıcı ile Konyaaltı Belediye Başkanı Muhittin Böcek'in yaptığı şenliğe Antalya genelinden 19 okulun 46 takımını oluşturan 398 iştirme, görme, zihinsel ve bedensel engelli öğrenci katıldı. Engel Tanımayanlar Şenlikleri'ne katılan Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme

Merkezi Direktörü Ahmet Güvener, şenliklerin başlangıcında yaptığı konuşmasında “Aslında bugün burada bulunan arkadaşlarımız için engellerin büyük çoğunluğu toplumun kendisi tarafından oluşturuluyor. Pek çok kurum ya da birey bu engellerin kaldırılması için çaba gösteriyor. Türkiye Futbol Federasyonu olarak biz de bu konuda üzerimize düşeni yapmak istedik. Bugüne kadar 6 bini aşkın engelli vatandaşımızı futbol çatısı altında birleştirdik. Engel Tanımayanlar Şenlikleri, Dünya Engelliler Günü'ne kadar devam edecek ancak TFF olarak vatandaşlarımızı verdiğimiz destek daima sürecektir” diye konuştu. Şenlikler 23 Kasım'da da Diyarbakır'da yapıldı. Toplam 19 kurumdan görme, işitme ve zihinsel engelli vatandaşın futbol oynamak amacıyla bir araya geldiği şenliklere hafta sonu

boyunca 650'ye yakın vatandaş katıldı. 11 Ekim 2008 tarihinde Türkiye'nin 7 ilinde eşzamanlı olarak başlatılan “Engel Tanımayanlar Şenlikleri” bugüne kadar toplam 11 ilde 7 bine yakın vatandaşın futbol çatısı altında buluşmasına fırsat tanıdı. 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde Adana'da yapılacak organizasyonla sona erecek olan Engel Tanımayanlar Şenlikleri'nin toplamda 8 bini aşkın vatandaşla ulaşması amaçlanıyor.

20 Mayıs 2009'da Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda oynanacak UEFA Kupası Finali öncesi ikinci organizasyon ziyareti Kasım ayı içerisinde yapıldı. UEFA ve TEAM yetkililerinin Yerel Organizasyon Komitesi'yle yürüttüğü çalışmalar 10-13 Kasım tarihleri arasında gerçekleştirildi. Yoğun ve verimli geçen üç günlük ziyarette final organizasyonu en ince detaylarına kadar gözden geçirildi ve planlandı. Medya ve Tanıtım Departmanları 2 Aralık'taki “Finale İlk Adım” toplantısına ev sahipliği yapacak Süreyya Operası ile 23 Nisan'da Kupa Teslim Töreni'ne ev sahipliği yapacak Esmâ Sultan Yalısı'nda incelemelerde bulunup hazırlıkları gözden geçirdi. Medya Bölümü toplantılarda ayrıca stadin medya altyapısında yapılacak değişiklikleri netleştirdi ve bu değişikliklerin yol açacağı koltuk kaybını hesapladı. Ziyaret sırasında maçın yayıncı kuruluşu Show TV ile bir prodüksiyon toplantısı düzenlendi. Tanıtım Departmanı ikinci günün sabah saatlerinde ilk gün yapılan Süreyya Operası ve Esmâ Sultan Yalısı ziyaretlerini değerlendiren, öğleden sonra, düzenlenecek Gençler Turnuvası, medya ortaklarıyla ilgili bilgilendirme ve medya promosyonları ile taraftar alanlarında yapılacak etkinlikleri değerlendirdi. Ticari İşler Bölümü, hazırlıkları gözden geçirdiği toplantının ardından VIP alanlarında verilecek hizmetle ilgili görüşmeler yaptı. Bölüm ayrıca statta hizmet veren yiyecek firmalarıyla çeşitli görüşmeler yaparken, temiz stat konsepti üzerinde de çalıştı. Ticari İşler Bölümü ayrıca VIP konuk ve sponsorların statta karşılanma prosedürlerini de VIP Hizmetleri Bölümü'yle birlikte kararlaştırdı. Sportif İşler Bölümü maç öncesi gösterilerle ilgili çeşitli firmalarla yaptığı görüşmelerin ardından taraftarlara verilecek hizmetler üzerinde çalıştı. Finalist takımlar ve maç yönetecek hakemlerin kalacağı oteller ve statta alanları netleştiren bölüm, taraftarların şehir içerisinde ulaşımının tartışıldığı toplantıyı da takip etti. Departman ayrıca

akreditasyon sistemi üzerinde çalıştı ve biletini geç teslim alacak taraftarlarla ilgili gerekli çalışmaları planladı. Lojistik Bölümü ilk gün çalışmalarının tamamını Atatürk Havalimanı'nda sürdürdü. Bu çalışmalarda taraftarların Türkiye'ye girişleri ve havaalanındaki prosedürler masaya yatırıldı. Lojistik bölümü ilk gün akşamı maçta görev alacak gönüllülerle ilgili tanıtım toplantısı düzenledi. Bölüm, ikinci günün sabahı statta kullanılacak telsiz sistemiyle ilgili bir toplantı yaptıktan sonra taraftarların şehir içerisinde ulaşımının tartışıldığı toplantıyı takip etti. Bölüm, öğleden sonra ise maç günü kiralananak şoförlerin ajanslarıyla ilgili bir toplantı yaptı. VIP Hizmetleri Bölümü, ilk gün stadin ilgili alanlarını belirlerken, stada gelen konukları karşılama prosedürleri konusunda çeşitli toplantılar yaptı. Bölüm, ikinci gün sabah saatlerinde maçtan bir gün önce verilecek resmi yemeğe ev sahipliği yapacak Rahmi Koç Müzesi'ni ziyaret etti. Daha sonra VIP'lerin statta karşılanmalarıyla ilgili bir toplantı yapan departman, günün son toplantısında Sportif İşler Bölümü'nün geç bilet teslimiyle ilgili çalışmasına katıldı.

Bilet İşleri Bölümü, statta elverişli görüğe sahip olmayan koltukları belirlerken, maç öncesi seremonilerde yaşanacak olası koltuk kayıpları konusunda çalıştı. Güvenlik Departmanı ise statta ilk gün yapılan toplantıda Emniyet Müdürlüğü ve Fenerbahçe Kulübü'nden yetkililerle birlikte maç öncesi ve sonrası alınması gereken güvenlik önlemlerini kararlaştırdı. Ziyaretin en geniş katılımlı toplantısında taraftarların stada ulaşım konusu, UEFA, TEAM, Yerel Organizasyon Komitesi ve Fenerbahçe stat sorumlularının yanı sıra Belediye, Emniyet ve Atatürk ile Sabiha Gökçen Havalimanları yetkililerinin de katıldığı bir toplantıda tartışıldı. 2 Aralık'ta yapılacak “Finale İlk Adım” toplantısının ardından üçüncü organizasyon ziyareti Şubat ayında düzenlenecek. Ayrıca UEFA Kupası Finali'nin elçisi Can Bartu, 19 Aralık'ta düzenlenecek UEFA Kupası kura çekimini yapacak.

Bayanlar 1. Ligi Burcu Esmersoy'un vuruşuyla başladı

Türkiye Futbol Federasyonu Bayanlar Futbol 1. Ligi, 23 Kasım Pazar günü oynanan beş karşılaşmayla başladı. 2008-2009 sezonunda 10 takımın mücadele edeceği Bayanlar Futbol 1. Ligi'nde başlangıç vuruşunu, bayan spor spikeri Burcu Esmersoy yaptı. Bayan futbolunun tanıtımı ve geliştirilmesi konularında elçilik görevini üstlenen Esmersoy, Kartal Bulvarı Stadı'nda oynanan Maltepe Yalıspor-Sakarya Yenikent Güneşspor karşılaşmasını başlattı ve bayan futbolcuları yüreklendirdi.

Kulüpler bayan futbolu hakkında bilgilendirildi

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi, bayan futbolunda kulüplerin yönetimi ile ilgili eğitim programı düzenledi. Türkiye'de ilk kez düzenlenen ve 1 Kasım Cumartesi günü başlayan program, İstanbul Sürmeli Otel'i'nde yapılan eğitimlerle devam etti. Eğitim programına 2007-2008 sezonunda Türkiye'de bayan futbolunda faaliyet gösteren toplam 33 kulübün yöneticileri katıldı. Bayan futbolunun gelişimi için kulüplerle Türkiye Futbol Federasyonu'nun ortak hareket etmesi ve bu noktada kulüplere yol gösterecek önemli bilgilerin

aktarıldığı programda, kulüpler de Federasyondan bayan futboluyla ilgili beklentilerini aktarma fırsatı elde etti. HERKEŞİN FUTBOL kapsamında bayan futbolu, bayan futbolunda gençlik geliştirme programı ve kulüp yapıları, bayan futbolu geliştirme projeleri, bayan futbolu için kaynak olarak okul futbolu, Türkiye'de bayan futbolunun sosyokültürel sorunları ile bayan futbolunun pazarlaması ve sponsorluk konularının ele alındığı programda, ayrıca bayan futbol liglerinin yeni statüleri, bayan futbolunda kulüpleşme, milli takımlar düzeyinde dünyada ve Türkiye'de bayan futbolu, bayan futbolcu-antrenör ve yönetici ilişkisinde beklentiler konuları hakkında bilgi verildi.

Bayan futbolu seminerleri sürüyor

Futbolun daha geniş kitlelere ulaştırılması, gerek tribünlerde gerekse sahadaki cinsiyet ayırımının azaltılmasına yönelik çalışmalarını sürdüren Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Geliştirme Merkezi, bayan futbolunun yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarına devam ediyor. Bayan futbolu hakkında bilgilendirmenin yanı sıra bayanların futbola olan ilgisinin artırılmasını da amaçlayan "Türkiye'de Bayan Futbolu" başlıklı seminerin dördüncüsü Bursa'da düzenlendi. Türkiye Futbol Federasyonu HERKEŞİN FUTBOL Müdürü Zeynepgül Ene, Bayan Futbolu Geliştirme Yönetmeni Dr. Erden Or ve Bayan Milli Takımlar Sorumlusu Hamdi Aslan'ın katılımı ile düzenlenen seminere, Bursa Sağlıkçücü Spor Kulübü Başkanı Turgay Balyemez ve Bursa Sağlıkçücü Spor Kulübü Bayan Futbol Takımı Oyuncusu İpek Baştürk de katıldı. Futbolun Türkiye'de en çok takip edilen konuların başında geldiğine dikkat çeken Zeynepgül Ene, "Ancak bayan futbolu ile ilgili aynı şeyleri söylemek mümkün değil. Bugün İngiltere'de lisanslı bayan futbolcu sayısı 1 milyonu aşmış durumda. Türkiye'de bu rakam henüz 800 civarında. Elbette lisanslı futbolcu sayısını artırmayı amaçlıyoruz. Aynı zamanda bayanların gerek tribünde, gerekse de televizyon karşısında yerlerini almalarını sağlamalıyız. Futbola kadın eli değmesi, tribünlerde yaşanan çirkin olayların azalmasına da katkı sağlayacaktır" diye konuştu. TFF Bayan Futbolu Geliştirme Yönetmeni Dr. Erden Or da Türkiye'nin yirmi ilinde bu seminerleri gerçekleştirmek üzere

yola çıktıklarını ifade etti. Bu seminerlerle TFF olarak Türkiye genelinde bayan futbolunu geliştirmeyi amaçladıklarını ifade eden Or, "Asıl amacımız lisanslı futbolcu sayısını artırmaktan daha çok futbolsever bayan sayısını artırmak. Çünkü hepimiz biliyoruz ki, Türkiye'de erkekler ve bayanlar futbol nedeniyle hafta sonlarını ayrı ayrı geçiriyor. Evdeki erkek televizyonda maç seyrederken, bayan ise başka bir televizyonda dizi izliyor. Maçlarda tribünlerdeki seyircilerin büyük bir çoğunluğunu erkekler oluşturduğu için de tribünlerde hiç istenmeyen olayların olduğu gerçeği karşımızda duruyor. Biz inanıyoruz ki, bayanların futbola ilgi göstermeleri ve tribünlere gelmesi ile birlikte bu çirkin olaylar da son bulacaktır" şeklinde konuştu. Türkiye'de halen milli olunması en kolay spor dalının bayan futbolu olduğunu vurgulayan Or, şöyle devam etti: "Baktığımız zaman Türkiye'de 796 tane lisanslı bayan futbolcumuz var. Üç yaş kategorisinde milli takımımız olduğuna göre milli sporcu olmak bu alanda çok kolay. Milli sporcu olmanın artılarını herkes biliyor. Bazı futbolcularımız yurtdışına transfer olarak para kazanabiliyor. Dünyaya açılmak için bayan futbolu çok önemli bir araç. Bunu da mutlaka değerlendirmeleri gerekiyor." Bayan futbolunun geliştirilmesi için Bayan Futbol Birlikleri projesini hayata geçirdiklerini belirten Or, tüm beden eğitimi öğretmenlerine çağrı yaparak takımlar kurmalarını istedi ve gereken desteğin TFF FGM tarafından verileceğini ifade etti.

Profesyonel futbolculara verilen disiplin cezaları

Disiplin Hukuku, belirli bir statüde yer alan kişilere uygulanan disiplin yaptırımlarını içeren hukuk dalıdır. Futbol Disiplin Talimatı da futbol konusundaki ilgililere yönelik uygulama alanı bulunan yaptırımları düzenlemiştir. Bu kişiler Futbol Disiplin Talimatımızın 3. maddesinde kulüpler ve yöneticileri, müsabaka görevlileri, amatör ve profesyonel futbolcular, teknik direktörler ve antrenörler, müsabaka organizatörleri ve futbolcu temsilcileri, seyirciler, TFF tarafından düzenlenen bir müsabaka veya etkinlik kapsamında yetkilendirilmiş kişiler, futbolda görevli diğer kişiler şeklinde sayılmıştır. Bu çalışmamızda futbol oyununun aktörleri konumunda olan futbolcularımızın "müsabakadan men cezası" almalarına neden olan disiplin ihlallerine ve bunların meydana geliş şekillerine ışık tutmak istedik. Fiziksel mücadeleye dayalı bir spor dalı olan futbolda oyuncuların, bir faule maruz kaldıklarında, bir pozisyonda fiziki mücadeleyi kaybettikleri esnada veya mağlup olmalarının neden olduğu kötü ruh haliyle gerçekleştirdikleri bir takım eylemler bir veya birden fazla müsabakadan men cezası almalarına neden olmaktadır ki, bu durum futbolcular açısından hem sportif hem de -maç başı ücretleri aldıkları düşünülüğünde- mali açıdan oldukça büyük zararlara neden olmaktadır. Önemli bir futbolcusundan bir veya birden fazla maç boyunca yoksun olacak olan kulüp de hiç kuşkusuz benzer zararlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu açıdan bakıldığında bir futbolcunun müsabakadan men cezası almasına neden olan eylemleri ile bunların disiplin talimatımızda ne şekilde karşılık bulduğu önem taşımaktadır.

Bu çalışmamızda futbol oyununun aktörleri konumunda olan futbolcularımızın "müsabakadan men cezası" almalarına neden olan disiplin ihlallerine ve bunların meydana geliş şekillerine ışık tutmak istedik. Müsabakadan men cezası ile cezalandırılmanın, gerek futbolcuyu gerekse bağlı bulunduğu kulübü mali ve sportif açıdan zarara soktuğu dikkate alındığında, hem kulüplerimizin hem de futbolcularımızın bu ihlallerin azaltılması yönünde çaba sarf etmeleri zorunlu olmaktadır.

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu tarafından Turckcell Süper Lig, Bank Asya 1. Lig, TFF 2. Lig, TFF 1. Lig, PAF Ligi ve Fortis Türkiye Kupası kapsamında oynanan müsabakalarda meydana gelen ve futbolcuların cezalandırılmasına yol açan eylemlerden ilki hiç kuşkusuz FDT'nin 32. maddesinde düzenlenen "kural dışı hareketler"dir. Kural dışı hareketler topun oyun ve pozisyonun içinde olduğu sırada meydana gelen "sert ve ciddi fauller" ile genellikle topun oyun dışında olduğu sırada meydana gelen "şiddetli hareketler"dir. Müsabaka hakemi bir oyuncuyu sert ve ciddi faul nedeniyle oyundan kırmızı kart ile ihraç ettiğinde, bunun karşılığı olan ceza en az 2 resmi müsabakadan men cezası olarak talimatımızda yer almıştır. Eğer oyuncu futbolun fiziki mücadelesini aşan ve genellikle topun oyunda olmadığı bir anda rakibine yönelik dirsek atma, yerde yatan rakip oyuncunun üzerine basma, rakip oyuncuya tekme atma şeklinde örnekler verebileceğimiz şiddetli hareket niteliğinde bir eylem gerçekleştirmiş ise bu eyleminin karşılığı olan ceza ise en az 3 resmi müsabakadan men cezasıdır. Futbolcularımız tarafından sıklıkla gerçekleştirilen bir diğer disiplin ihlali de "hakaret"

olarak talimatımızda yer almıştır. Hakaret; TFF veya mensuplarına, müsabaka görevlilerine, futbolculara, yöneticilere veya diğer ilgili kulüp ve kişilere hakaret etme, sövmeye, tehdit etme veya herhangi bir şekilde kişilik haklarına saldırıda bulunma şeklinde FDT'nin 31. maddesinde tanımlanmıştır. Pratikte bu ihlal futbolcuların halk arasında "küfür" olarak tabir edilen sözcükleri müsabaka görevlilerine, rakip takım mensuplarına, nadiren kendi takım arkadaşlarına sarf etmeleri şeklinde oluşmaktadır. Aslında sosyolojik bir araştırma konusu olması gereken küfürlü konuşma ya da sövmeye ne yazık ki futbol oyununda da küçümsenemeyecek ölçüde rastlanmaktadır. Spor ve Fair Play ruhu ile bağdaşmayan bu ihlalin karşılığı olan yaptırım, talimatımızda bu ihlalin hakeme karşı gerçekleşmesi halinde en az 3 resmi müsabakadan men cezası, diğer ilgililere karşı gerçekleşmesi halinde ise en az 2 resmi müsabakadan men cezası şeklinde yer almıştır. Bu çalışmamızda irdelememiz gereken son ihlaliniz ise "sportmenliğe aykırı hareketler" olarak FDT'nin 29. maddesinde tanımlanan talimat maddemiz kapsamında cezalandırılan ihlallerdir. Aslında disiplin talimatımızda tanımlanan ve bir disiplin cezasını gerektiren her

ihlal başlı başına sportmenliğe aykırı harekettir. Konusunda özel hüküm bulunmayan durumlarda ve özellikle tanımıyla yer aldığı üzere sportmenliğe veya spor ahlakına aykırı hareket etme, tutum ve davranışlarıyla TFF'nin saygınlığını zedeleme ya da futbolun değerini düşürme niteliğindeki ihlaller bu madde kapsamında en az 2 resmi müsabakadan men cezası ile cezalandırılmaktadır. Pratikte bu ihlal bir futbolcunun seyirciye el-kol hareketi yapması, seyircilere küfür etmesi, seyirciye yabancı madde atması, hakeme ya da TFF'ye eleştiri sınırlarını aşan, ancak hakarete varmayan söylemlerde bulunması şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Futbol oyununa ilişkin disiplin cezaları, hukukun en temel prensipleri çerçevesinde futbol sistemini korumak, haksız rekabete engel olmak, spor ve yarışma ruhuna uygun mücadeleyi sağlamak amacıyla uygulanmaktadır. Futbol disiplin talimatında futbolcular tarafından gerçekleştirilen ancak yukarıda bahsettiklerimiz kadar sık rastlamadığımız ve rastlamayı arzu etmediğimiz kavga, saldırı, doping, müsabakaya katılmamama, müsabaka sonucunu etkileme şeklinde sayabileceğimiz ve oldukça yüksek yaptırımları olan başkaca suç tipleri de bulunmaktadır. Burada detayı ile açıkladığımız disiplin ihlalleri, futbolcular arasında ve hemen her müsabakada en sık rastlananlardır. Müsabakadan men cezası ile cezalandırılmanın gerek futbolcuyu gerekse bağlı bulunduğu kulübü mali ve sportif açıdan zarara soktuğu dikkate alındığında, hem kulüplerimizin hem de futbolcularımızın bu ihlallerin azaltılması yönünde çaba sarf etmeleri zorunlu olmaktadır.